

DARBININKAS

Vol. LXIV, Nr. 20
Gegužė - May 18, 1979

Pentadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV ir Sov. S-ga pasiekė susitarimą dėl strateginių ginklų apribojimo. Sutartis busianti pasirašyta birželio 15 Vienoj, bet Sov. S-gos prezidento Brežnevo sveikatos būklė yra pasiekusi tokį laipsnį, kad jis būsiąs nepajėgus tartis su prez. Carter kitais klausimais. Sutartis turės būti patvirtinta ir JAV senato.

Kinijoj besilankydama JAV prekybos sekretorė Juanita M. Krebs susitarė su Kinija dėl bendradarbiavimo mokslo, meteorologijos, okeanografijos ir žvejybos srityse ir dėl atlyginimo amerikiečiam už jų nusaivintus turtus Kinijoj ir dėl JAV JAV užblokuotų Kinijos turtų sutvarkymo. Tai žymiai padės būsimiems prekybiniam santykiams.

Kinija pasiūlė Sov. S-gai pradėti pasitarimus tarpusavio santykiams pagerinti.

Britanijos min. pirm-kę Margaret Thatcher sudarė iš nuosaikiųjų ir dešiniųjų partijos narių ministerių kabinetą. Savo pavaduotojų ir vidaus reik. min. paskyrė William Whitelaw, užsienio sekretorium — lordą Carrington ir iždo kancleriu — Sir Geoffrey Howe. Buvęs min. pirm-kas Edward Heath į vyriausybę nebuvo pakviestas.

Popiežius Jonas Paulius II R.K. Bažnyčios kamerlengu, arba pareigūnu, tvarkančiu Vatikano reikalus popiežiui mirus, paskyrė kardinolą Paolo Bertoli.

El Salvadore kairieji teroristai užėmė Prancūzijos ir Kosta Rikos ambasadas ir R. katalikų katedrą ir paėmė įkaitų, reikalaujanti paleisti iš kalėjimo darbo unių vadus. Teroristų šalininkam surengus prie katedros demonstracijas, policija atidengė ugnį ir nušovė apie 20 ir sužeidė apie 40 žmonių.

Austrijos parlamento rinkimus laimėjo valdančioji socialistų partija, surinkdama 51 proc. balsų.

Norėdamas atbaidyti palestiniečius nuo teroristinių veiksmų prieš Izraelį, Izraelis per kelias dienas siuntė savo karo lėktuvus į Libaną, kur jie puolė paliestiniečių stovyklas. O kartą net 400 Izraelio karių, besivydami 4 palestiniečių teroristus, su tankais įsiveržė į pietinį Libaną, bet taikos priežiūros dalinių buvo priversti pasitraukti.

Kinijoj pasirodė Wei Jingsheng pasirašytas sieninis atsisaukimas, smulkiai aprašęs Pekingo priemiesty esantį Qin Cheng kalėjimą nuo partijos linijos nuklydusiems pareigūnams perauklėti ar net ir sunaikinti. Atsisaukimo autorius buvo su laikytas, ir jam gresia mirties bausmė už kontrevoliuciją.

Rodezijos naujasis parlamentas susirinko posėdžio, bet rinkimus pralaimėjusios Ndabaningi Sithole partijos atstovai sesiją boikotavo.

Prancūzija oficialiai pažadėjo pakeisti Irakui parduotą ir nežinomų teroristų sugadintą sudėtingą branduolinės energijos tyrimam skirtą reaktorių.

Tūkstančiai Lenkijos katalikų iškilmingai paminėjo Krokuvoje prieš 900 metų nužudytą Stanislovo Szczepanskio sukaktį.

43 islamo valstybių užs. reik. ministerių konferencija suspendavo Egipto dalyvavimą jos darbuose.

Iranas ir toliau vykdo buv. šacho pareigūnų likvidavimus. Tik per vieną dieną buvo sušaudytas 21 pareigūnas. Revoliucinių komitetų likviduotų žmonių skaičius jau pasiekė net 200.

TIKINČIŲJŲ TEISIŲ GYNIMO KATALIKŲ KOMITETAS

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 36

1978 lapkričio 22 trys kunigai — Alfonsas Svarinskas, Sigitas Tamkevičius ir Juozas Zdebskis — Maskvoj suruoštoje spaudos konferencijoje užsienio žurnalistams pranešė, kad lapkričio 13 Lietuvoje įkurtas Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetas. Žurnalistai buvo supažindinti su TTG Katalikų komiteto nariais, programa ir paruoštais keturiais dokumentais. Žemiau pateikiame šio komiteto kreipimąsi, kuris buvo pasiųstas Lietuvos vyskupams, tarybinei vyriausybei ir išdalintas užsienio žurnalistams:

Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetas

Nuo antrojo pasaulinio karo pabaigos Lietuvos vyskupai kunigai ir tikintieji dažnai susiduria su religine diskriminacija. Panaši yra ir kitų Tarybų Sąjungos tikinčiųjų padėtis. Tikintieji neturi tų teisių, kuriomis valstybėje naudojasi ateistai. Tarybinė Konstitucija deklaruoja tik kulto laisvę, bet ir ši ribota laisvė praktikoje dažnai yra varžoma. Daugelis įstatymų, tvarkančių tikinčiųjų reikalus, neatitinka Lietuvos sąlygų ir prieštarauja ne tik tarybinei Konstitucijai bet ir tarptautiniams TSRS susitarimams.

Todėl mes, katalikai, ryžomės įkurti Tikinčiųjų teisių gynimo katalikų komitetą, kuris sieks katalikams lygių teisių su ateistais. Savo veikla tikimės padėti tikintiesiems, o įgyvendinus teisinę ir praktinę tikinčiųjų ir ateistų lygybę, daug laimės ir Tarybų Sąjungos autoritetas krikščioniškuose Vakaruose.

Siekdami šio tikslo, mes esame pasiryžę: atkreipti tarybinės Vyriausybės dėmesį į Bažnyčios ir paskirų tikinčiųjų diskriminavimo faktus; informuoti Bažnyčios Vadovybę, o reikalui esant ir visuomenę apie tikinčiųjų padėtį Lietuvoje ir kitose tarybinėse respublikose;

siekti, kad tarybiniai įstatymai ir jų praktinis taikymas, liečiantis Bažnyčios ir tikinčiųjų reikalus, neprieštarautų tarptautiniams TSRS susitarimams; aiškinti kunigams ir tikintiesiems jų teises ir padėti jas apginti;

TTG Katalikų Komitetas veiks viešai ir nesieks jokių politinių tikslų.

Nors TTG Katalikų Komitetas pirmiausia rūpinsis katalikų teisių gynimu, bet jis stengsis padėti ir kitiems tikintiesiems, kurie į jį kreipsis.

TTG Katalikų Komitetas solidarizuojasi su Tarybų Sąjungos ir viso pasaulio žmogaus teisių gynėjais ir yra pasiryžęs su visais bendradarbiauti žmogaus teisių gynimo srityje. Ypatingai artimai norima bendradarbiauti su TSRS Tikinčiųjų gynimo krikščioniškuoju komitetu. Ši bendradarbiavimą mes laikysime savo kukliu indėliu ne tik žmogaus ir tikinčiųjų teisių gynime, bet ir ekumeniniame judėjime.

Jeigu bet kuris TTG Katalikų Komiteto narys negalėtų eiti savo pareigų, tuojau jo vietą užima vienas iš anksto pramatytų kandidatų.

TTG Katalikų Komitetas prašo suinteresuotus asmenis kreiptis rūpimais klausimais į bet kurį šio Komiteto narį.

TTG Katalikų Komiteto narių adresai:

Kun. Jonas Kauneckas, 235610 Telšiai, Pionierių g. 51;

Kun. Alfonsas Svarinskas, 234422 Raseinių raj., Viduklė, Šaltinio g. 1;

Kun. Sigitas Tamkevičius, 234290 Vilkaviškio raj., Kybartai, Darvino g. 12;

Kun. Vincas Velavičius, 235915 Skaudvilė, Tauragės g. 17;

Kun. Juozas Zdebskis, 234560 Lazdijų raj., Šlavantai. 1978 m. lapkričio 13 d.

TTG Katalikų Komitetas neišsirinko nei pirmininko, nei sekretoriaus, ir visi penki nariai vienodai ruošia dokumentus ir vienodai prisiima atsakomybę už Katalikų Komiteto veiklą.

-o-

Pirmajame dokumente TTG Katalikų Komiteto nariai kreipiasi į Šventąjį Tėvą:

Šventasis Tėve!

Ilgą laiką, net ir tada, kai mūsų tikinčiųjų vargai busiam šaukėsi pagalbos, kai buvome persekiojami ir kovojome, mes buvome laikomi "tylos Bažny-

čia". Labai nudžiugome išgirde iš Jūsų Šventenybės lūpų, kad nuo dabar "tylos Bažnyčios" nėra, nes ji kalbės Popiežiaus lūpomis.

Bažnyčioje garsiausiai yra girdimas apaštalių įpėdinių — vyskupų balsas, tačiau kovojančio ateizmo sąlygose šis balsas kartais būna visiškai prislopintas. Suvokdami savo atsakomybę prieš Dievą ir Bažnyčią, taip pat žinodami, kad objektyvi informacija apie Katalikų Bažnyčios padėtį Lietuvoje ne visada pasiekdavo Apaštalių Sostą, mes, Lietuvos kunigai, ryžomės kalbėti ir ginti švenčiausias Bažnyčios ir tikinčiųjų teises, nes mūsų tyla ir laukimas sudaro palankiausias sąlygas griauti Bažnyčią iš vidaus ir išorės. Šiuo tikslu mes ir susibūrėme į Tikinčiųjų Teisių Gynimo Katalikų Komitetą.

Išreiškdami savo sūnišką meilę ir besąlyginę ištikimybę Apaštalių Sostui, mes prašome

(nukelta į 2 psl.)

Popiežius Paulius Jonas II sveikinasis su prel. A. Bačkiu (antras iš dešinės). Prel. A. Bačkis dabar paskirtas aukštom pareigom Vatikane.

PREL. A.J. BAČKIS PASKIRTAS AUKŠTOM PAREIGOM VATIKANE

Popiežius Jonas Paulius II gegužės 5 paskyrė prel. Audrį Juozą Bačkę Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos paskretoriu, kuriuo iki šiol buvo prel. Achile Silverstrini, naujasis tarybos sekretorius. Iki šiol tarybos sekretoriaus pareigas ėjęs arkivysk. Casaroli paskirtas Vatikano valstybės sekretorium.

Bažnyčios viešųjų reikalų tarybos žinioj yra Vatikano santykiai su užsienio valstybėmis ir jo nunciatūros bei apaštalinės delegatūros visame pasaulyje. Savo paskirtimi ir darbo apimtimi Bažnyčios viešųjų reikalų taryba atitinka kitų valstybių užsienių reikalų ministerijas.

Prel. A. J. Bačkis gimė Kaune 1937 vasario 1. Jaunystės dienas praleido Paryžiuje, kur jo tėvas dr. S.A. Bačkis atstovavo Lietuvai, eidamas pasiuntinybės sekretoriaus patarėjo ir vadovo pareigas. Baigęs prancūzų Šv. Sulpicijaus seminariją, išvyko Romon ir Laterano universitete gavo bažnytinės teisės daktaro laipsnį. Baigė ir Vatikano diplomatinę akademiją.

Kunigu A.J. Bačkis įšventintas 1961 kovo 18. Į prelatus pakel-

tas 1965. Ėjo sekretoriaus, attache ir patarėjo pareigas Vatikano nunciatūrose Kosta Rikoje, Filipinuose, Turkijoje ir Nigerijoje. Pastaruosius kelerius metus dirbo ir gyveno Vatikane.

Vokietijoje buvo nušauta į areštuojant teroristinės Baader-Meinhof grupės narę Elizabeth von Dyck.

Irakas, Sirija, Libija ir Palestinos išlaisvinimo org-ja buvo paraginusi Sov. S-gą, kad ji, JT saugumo tarybai svarstant taikos priežiūros dalinių Sinajaus pusiasaly klausimą, panaudotų savo veto teisę, bet iš Sov. S-gos jokių pažadų nesulaukė.

POPIEŽIUS LIETUVIŲ KOLEGIJOJ

Popiežius Jonas Paulius II, gegužės 6 lankydamas Romos parapiją, kurios ribose yra lietuvių Šv. Kazimiero kolegiją, aplankė lietuvių kolegiją, Vila Lithuania ir susipažino su ten esančiais kunigais.

KANADOS PROFESORIAI PASISAKO UŽ GAJAUSKĄ

Dvylika Montrealio universiteto profesorų ir mokslinių bendradarbių Kanados dienrašty Le Devoir paskelbė atvirą laišką-atsisaukimą, raginantį visus geros valios žmones reikalauti laisvės lietuviui politiniam kaliniui Baliui Gajauskui. Informaciją apie Gajauską jie gavo iš Tarptautinės Amnestijos mėnesinio biuletenio, 8 tomo, 9 numerio. (Šio biuletenio redaktorius yra didelis lietuvių bičiulis, anglų profesorius Peter Reddaway.) Iš prancūzų kalbos išverstą dvylikos profesorių laišką persispausdino Kanados Nepriklausoma Lietuva ir New Yorke leidžiamas rusų dienraštis Novoje Ruskoje Slovo. Pateikiam jo tekstą:

"Mes, žemiau pasirašiusieji, Montrealio universiteto profesorai ir moksliniai bendradarbiai, norim visų geros valios žmonių žiniai pranešti apie tragišką sovietinio piliečio Balio Gajausko likimą.

"Baliui Gajauskui — 51-eri metai; jis lietuvis. 1977 balandžio mėnesį buvo suimtas už tai, kad rinko dokumentus apie pokario metų nacionalinį sąjūdį Lietuvoje ir padėjo politiniam kaliniam bei jų šeimoms. 1978 balandžio 14 jis buvo nuteistas 10 metų pataisos darbų lagerio ir 5 metams tremties už vadinaimą "antitarybinę agitaciją ir propagandą".

"1979 Gajauskas išėjo į laisvę, iškalbėjęs 25-erių metų bausmę už dalyvavimą pokario (nacionaliniame) sąjūdy, kuris siekė Lietuvos nepriklausomybės nuo So-

viėtų Sąjungos, t.y. prieškarinio valstybės statuso. Visose kalnimo vietose, kur tikėtai yra tekę Baliui Gajauskui kalėti, jis visada buvo kitų kalinių gerbiamas. Šios pagarbos Gajauskas nusipelnė savo tvirtu įsitikinimu, jog kova už žmogaus teises yra visų žmonių bendras reikalas, nepriklausantis nuo jų tautybės.

"Per tą trumpą laiką — nuo išėjimo į laisvę 1973 iki pakartotinio suėmimo 1977 — Balys Gajauskas ne kartą buvo tardomas; jo bute buvo daromos kratos. Per vieną kratą valdžia konfiskavo lietuvių politinių kalinių sąrašą ir jų šeimų adresus. Valdžia nutėisė jį aukščiausią bausmę, kurią jis turi atlikti ypatingo režimo lagery.

"Tai, kad Sovietų Sąjunga, padėjusi savo parašą po Helsinkio susitarimais, ir toliau šitaip žiauriai persekioja savo piliečius, mūsų nuomone, yra absoliučiai nepakenčiama padėtis. Todėl mes raginam visus geros valios žmones kartu su mumis pakelti protesto balsą prieš Balio Gajausko kalinimą.

"Siųskit protesto laiškus sovietiniam ambasadoriui, SSSR kompartijos generaliniam sekretoriui Brežnevui, Lietuvos generaliniam prokurorui Kaireliui, adresuodami: Vilnius, Respublikinė Prokuratūra, o taip pat Kanados ir Amerikos laikraščiam, reikalaudami nedelsiant paleisti Balį Gajauską ir gerbti pagrindines žmogaus teises Sovietų Sąjungoj. Tiktai tokiu būdu galima išgelbėti šito draus žmogaus gyvybę".

(Elta)

Pabaltiečius paverčia "rusais"

Besuraisinėjant su New York Times atstovais D.K. Shiperio straipsnių apie Pabaltijį klausimu, paaiškėjo, kodėl NYT korespondentai, rašydami apie Sovietų Sąjungos tautas, dažnai vartoja keistus terminus. Savo atsakyme prof. A. Landsbergiui buvęs NYT korespondentas Theodore Shabad cituoja dienraščio bendradarbių privalomą rankvedį (The New York Times Manual of Style and Usage), kurio 180 p. rašoma: "Kalbant bendrai apie visos Sovietų Sąjungos piliečius, galima vartoti žodį 'rusai'". ("Russians may be used in general reference to citizens of the Soviet Union as a whole".) Pats Shabad priduria: "Terminas 'etniniai rusai' yra reikalingas jiems atskirti nuo 'rusų', kurie yra Sovietų Sąjungos piliečiai".

Pastarojo dešimtmečio laikotarpy eiliniai ir neeiliniai amerikiečiai pamažu pradėjo susivokti, kad "Sovietų Sąjunga" nėra "Rusija". Pačioj Sovietijoje nerusų tautos priešinasi daugiaulypei, iš centro diriguojamai, rusifikacijai. O įtakingiausias JAV dienraštis nerusus Sovietų Sąjungoj paverčia kolektyviniais "rusais"! Į tai išeivija turėtų kuo veiksmingiau reaguoti. Vliko Informacijos Tarnyba šiuo klausimu pasiuntė eilę laišku lietuvių bei nelietuvių diplomatom, kultūrininkam ir organizacijų vadovam.

Rašant New York Times, laiškus geriausia siųsti Arthur Ochso Sulzberger, Chairman and President, ir kopijas Walter Mattson, Executive Vice President, adresu. (Elta)

GINZBURGAS LIETUVOS PASIUNTINYBĖJE

Aleksandras Ginzburgas, neseniai atvykęs disidentas iš Sovietų Sąjungos, gegužės 13 lankėsi Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone. Jį palydėjo Tomas Venclova ir Gureckai. Ginzburgas papasakojo apie lietuvių politinius kalinius ir prašė visokiais būdais gelbėti Balį Gajauską ir Viktorą Petkų.

SOVIETŲ SĄJUNGA NORI VISUR ĮVESTI RUSŲ KALBĄ

AP agentūros korespondentas iš Uzbekistano sovietinės respublikos, Bukhara miesto, parašė straipsnį, kaip sovietai deda pastangas surusinti visas savo socialistinės respublikas. Straipsnis buvo daugely Amerikos laikraščių. Darbininkui atsiuntė iškarpą iš The Flint Journal, Flint, Michigan, dienraščio. Ten jis buvo atspausstas gegužės 6.

Straipsnyje rašoma, kad Sovietų Sąjunga yra konglomeratas, sudarytas iš daugelio tautų ir kalbų. Viso yra net 130 skirtingų kalbų. Daugiau negu trečdalis Sovietų Sąjungos gyventojų rusiškai visai negali susikalbėti.

Sovietų Sąjungos vyriausybė įvedė naują rusų kalbos mokymosi programą. Per radiją skelbiama: Išmokime antrą mūsų tautinę kalbą — rusų. Kiekvieną dieną per radiją mokoma tos kalbos, mokoma per televiziją. Į mokyklas įvestas sustiprintas rusų kalbos dėstymas. Uzbekistane rusiškai dėstoma istorija, geografija, biologija ir šiaip daug valandų skiriama rusų kalbai ir literatūrai. Uzbekistane net 216 vaikų darželių jau mokoma rusų kalbos.

Bet vietinis laikraštis nusi-skundžia, kad ši programa einanti labai lėtai. Tokioje Turkmenijoje žmonės greičiau ir geriau susikalba su savo kaimy-

nais iraniečiais, nei su Maskva. Kirgizijoje 23 procentai baigusių vidurinės mokyklas rusiškai negali parašyti jokio darbo, kai nori išlaikyti egzaminus į valstybinį universitetą.

Uzbekistane į kariuomenę imami naujokai rengiami rusų kalbos kursai, kad jie bent truputėlį išmokyti rusiškai.

Panašiai yra Pabaltijo respublikose. Estijoje medicinos studentų tik 28 procentai kalba laisvai rusiškai. Tartu universitete jau veikia laboratorija, kur kalbama tik rusiškai.

Lietuvoje, panašiai kaip Uz-

bekistane, vietinė televizija kasdien 25 minutes moko rusų kalbos. Praeitais metais Ukmergėje buvo savotiška „olimpijada“, kur dalyvavo mokiniai iš lietuviškų ir lenkiškų mokyklų. Jiem buvo duodami konkursiniai rašto darbai rusų kalba. Parinktos temos — 60 metų revoliucijos sukaktis, naujos Sovietų ir Lietuvos konstitucijos. Visų šių varžybų šūkis buvo: „Garbė laisvai tėvų žemei.“

Ir kas čia yra tėvų žemė ir kas laisvė? Jeigu tėvų žemė, tai jai nereikia rusų kalbos. O jei rusų kalba naudojama, tai nėra laisvė!

Sovietai deda visas pastangas savo respublikas surusinti, kad būtų vartojama tik viena jų kalba.

IŠ PAVERGTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Balandžio 18 Lietuvoje mirė aktorius-režisierius **Alfonas Zauka**. Buvo gimęs 1914 lapkričio 27 Obeliuose. Mokesi Rygos lietuvių gimnazijoje. 1934-39 Kauno universitete studijavo teises, 1940-41 lankė valstybinę dramos studiją. Nuo 1941 iki 1952 dirbo Kauno jaunų žiūrovo teatre aktorium ir režisierium. 1950 okupacinės valdžios buvo pasiūstas pasitobulinti režisūroje į Leningrado teatrų institutą. Nuo 1952 Kauno saviveiklos rateliuose su-

režisavo daug vaidinimų. Nuo 1967 buvo paskirtas Liaudies meno rūmų vyriausioju režisierium. Ypač pasižymėjo masinių „tarybinių“ švenčių organizavimu. 1964 A. Zaukai buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusio kultūros veikėjo vardas.

— Spaudoje jau skelbiama **siek tiek gyventojų surašymo duomenų**. Šių metų sausio 17 (surašymo dieną) visoje Sovietų imperijoje buvo 262 milijonai ir 442 tūkstančiai gyventojų. Lietuvoje gyvena 3 milijonai 399 tūkstančiai. Per 10 metų Lietuvos gyventojų padaugėjo tik 271 tūkstančiu. Lietuvos miestuose gyvena 2 mil. 62 tūkstančiai, kaimuose — 1 mil. 337 tūkstančiai. Penki Lietuvos miestai turi daugiau kaip po 100 tūkstančių: **Vilnius** — 481 tūkstantį, **Kaunas** — 370 tūkstančių, **Klaipėda** — 176 tūkstančius, **Šiauliai** — 118 tūkstančių, **Panėvėžys** — 102 tūkstančius. Apie gyventojų tautybę, kalbą, šeimos padėtį duomenys busią paskelbti vėliau.

— **Vilniaus universiteto 400 metų** sukaktis paminėta ir Maskvoje. Balandžio 20 Liaudies švietimo paviljone atidaryta Vilniaus universiteto paroda, turinti per 300 įvairių rodinį. Daugiausia rodinį — iš „tarybinio“ laikotarpio (čia ir Raudonosios vėliavos ir Tautų draugystės ordina, mokslo laimėjimų pritaikymas pramonėje ir žemės ūkyje). Iškilmingame atidarymo posėdyje kalbėjo Sovietijos aukštojo ir specialiojo mokslo ministras V. Jeliutinas, Lietuvos aukštojo ir specialiojo mokslo ministras H. Zabulis, universiteto rektorius J. Kubilius, Abu nuolankiai dėkojo už Maskvos malonę — leidimą surengti minėtą parodą. Paroda buvo aprūpinta gidais, aiškinančiais rusų, lietuvių, anglų, vokiečių ir prancūzų kalbomis.

— Balandžio 21 visoje Sovietijoje (taigi ir okupuotoje Lietuvoje) buvo „komunistinės talkos diena“. Tą dieną visi turėjo dirbti be atlyginimo. Rašoma, kad talkos dienų sukauptos lėšos skiriamos ligoninių statyboms ir kitiems sveikatos reikalams. Tačiau net neslepia, kad tų lėšų didelė dalis tenka sovietinei politikai. Stai šių metų talkos lėšų 75% paskirti ag-resyviam Vietnamui remti.

— Kauno P. Ziberto vardo šilko kombinatas skiria kasmetines premijas už knygas darbininkiška tematika. 1978 metų premija paskirta Juozui Baltušui už dvi atsiminimų knygas „Su kuo valgyta druska“. Sovietų Sąjunga J. Baltušį pagerbė „Spalio revoliucijos ordinu“.

— Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejuje buvo surengta Vilniaus universiteto paroda „Vilniaus universitetas 1579-1832 metais“. Parodoje sutelkta įvairūs išlikę archyvuose dokumentai, mokslo darbai, diplomai. Taip pat išstatyta nemaža buvusių rektorijų, kuratorių, profesorijų portretų.

— Lietuvos televizija rodo V. Krėvės „Raganiaus“ inscenizaciją. Ją paruošė režisierius M. Karklelis, muziką A. Apanavičius ir dailininkė G. Narkevičienė.

— Kauno dramos teatras pastatė naują E. Ignatavičiaus pjesę, „Šuo danguje“, parašytą pagal P. Cvirkos pasakojimus vaikams. Veikalą režisavo R. Vikšraitis, scenografiją paruošė dail. A. Žibikas.

— **Juliaus Janonio** minėjimas suruoštas Voroneže, kur I-ojo pasaulinio karo metu kai kurį laiką J. Janonis mokėsi lietuvių gimnazijoje. Minėjimą suruošė vietiniai rusai. Mokykloje steigiamas poeto atminimo muziejelis.

— Okupuotos Lietuvos muzikinio gyvenimo vertintojas **Jonas Bruveris** ilgokame straipsnyje (Lit. ir Menas, Nr. 16) ieško priežasčių, kodėl Lietuvos baleto menas esąs atsilikęs nuo operos ir dramos žanrų. Jis rašo, kad beveik per 40 metų tėra sukurta tik 7 baletai: *J. Pakalnio* „Sužadėtinė“, *J. Juzelia-no* „Ant marių kranto“, *J. Indros* „Audronė“, *E. Balsio* „Eglė žalčių karalienė“, *A. Klenickio* „Beširdis“, „*A. Rekašiaus*“ „Gestantis kryžius“ ir „Aistros“. Visi tie kūriniai muzikos atžvilgiu esą geri. Balsio ir Indros baletai apdovanoti respublikinėmis premijomis. Pagal Balsio baletą susuktas muzikinis filmas. Ir vis dėlto „tarybinis“ baletas ilgainiui lyg apmirė, lyg be perspektyvos į ateitį. Toliau rašoma: „mūsų kompozitoriai apskritai yra praradę kūrybinį poreikį baletui, nelaiko jo lygiareikšmiu su kitais didžiausiais muzikos žanrais“. Svarbiausioji tokio požiūrio priežastis esanti *choreografijos ir šokio meno atsilikimas*. Lietuvos aukštosios mokyklos neparuošia mokytojų choreografų ir šokėjų. O tai esą dėl to, kad baleto artisto profesija beveik nelaikoma lygiaverte pianisto, dailininko ar aktorius profesijai. Autorius baleto atgimimo viltis nukreipia į Kauną, turintį senas operos, baleto ir dramos tradicijas. Čia išaugo ir nušvito senosios mūsų teatro žvaigždės, čia ir dabar prasiveržia kūrybiški jauni choreografai (I. Ribačiauskaitė, V. Brazdylis, N. Šieksteliene). Vilniuje vilčių teikia E. Bukaitis ir A. Kondratavičius. Iš esamos padėties autorius siūlo šitokią išeitį: „Veikti visomis kryptimis: skatinti kompozitorių domėjimąsi baletu, originalios choreografijos kūrimą, stiprinti baleto pedagogiką, artistų profesinį parengimą, patį šio teatro žanro prestižą. Čia didelis vaidmuo tenka ir baleto kritikai bei teorijai (kurios beveik neturime)“.

— **Marijampolėje** (miestui primestas išgamos Kapsuko vardas) mokyklų rajone prie Šešupės baigti statyti profesinės technikos mokyklos rūmai, kainavę 2 milijonus rublių.

— Ketvirtame serijiniame straipsnyje (Lit. ir Menas, Nr. 10) **Jonas Aničas** tendencingai kritikuoja išeivijos lietuvių švietimą. Paminėjęs keletą tikrų faktų (Pranciškonų ir Saleziečių gimnazijų uždarymas, mokinių mažėjimas šeštadienio mokyklose, kvalifikuotų mokytojų trūkumas, kai kurių tėvų abejingumas lietuviškam švietimui ir kt.), J. Aničas su visais įgudusio sovietinio publicisto požymiais lietuvišką išeivijos švietimą puola iš esmės ir visuotinai: „...buržuazinės emigracijos li-tuanistinio švietimo paskirties koncepcija yra antihumaniška, antinacionalinė, iš esmės priešiška tai lietuvių išeivijos daliai, kuri siekia išsaugoti etninę tapatybę“. Toliau propagandininkas aiškina, kad švietimo nesėkmės kylančios iš „vaduotojų šokio“ mokyklų politikos. J. Aničo teigimu, reikią tik atsisakyti nuo buržuazinės klerikalizmo dvasios, nuo antitarybiškumo, į mokyklą įsivesti okupuotoje Lietuvoje vartojamus prosovietinius vadovėlius, — ir visos li-tuanistinio švietimo problemos busiančios išspręstos. Kitaip iš švietimo nuosmūgio nesą jokios išeities. Tik kažin, ar pats J. Aničas tiki savo naivių pamokymų veiksmingumu?!

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujamy daiktų siuntiniai pagal užsakymus. **SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI**. Pešiučiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antrad. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčiais parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, New-ark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garsza Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermeninės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — **OHLERT-RUGGIERE, Inc.**, 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoj
ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor
3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738
Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmental-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Del informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St, Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, plrmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibūrys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOS. SE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.	
Fasolino MEMORIALS 66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS Phones: 326-1282 326-3150 TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — — GAUSI PARODŲ SALE	

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA
● LĖKTUVAI ● LAIVAI (CRUISES) ● TRAUKINIAI (AMTRAK) ● AUTOBUSAI ● NUOMOJAMOS MAŠINOS ● VIEŠBUČIAI ● IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS ● GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESCIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300

Galina Gobienė, vadovavusi Detroito tautinių šokių ansamblui 30 metų. Ansamblis šilainė gegužės 19 rengia savo sukakties koncertą — balių. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y., 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIĄS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Gegužės 7 prieš 75 metus

Lietuvos istorijoje gegužės 7 yra tikrai svarbi data — tą dieną 1904 metais buvo atšauktas spaudos draudimas. Ši diena turėjo lemiamos reikšmės lietuvių kultūriniam gyvenimui, nes tuoj visur kaip po sunkios žiemos — pasklido nauji žiedai — lietuviškoji spauda — ir ėmė didžiu srautu veržtis lietuvių tautinis judėjimas.

Gegužės 7 baigėsi mūsų tautos tamsiausias amžius. Niekur pasaulyje nerasi tautos, kuriai būtų uždrausta sava spauda. Niekur nerasi ir tokio barbariško prispaudėjo, kaip buvo ano meto Lietuvos okupantai.

Sunkios spaudos dusinama tauta 1863 sukilo. Su dalgiais išėjo kovoti prieš reguliarią rusų kariuomenę. Toks buvo laisvės troškimas, kad žūt būt norėjo išsivaduoti iš spaudos. Bet jėgos buvo nelygios. Muravjovas numalšino sukilimą ir tūkstančius ištremė į Sibirą, pakorė miesto aikštėse. Atėjo ir kitos represijos — 1864 buvo uždrausta spauda, uždrausta spausdinti lotyniškais raidėmis. Reikėjo spausdinti lietuviškus žodžius rusiškais raidėmis.

Draudimas išvedė tautą į naujos kovos barus. Tauta pasipriešino, rusiškais raidėmis knygos neskaitė. Jos buvo nemokamai dalinamos, o žmonės kaip baisy nuodą metė į ugnį. Vyskupo Valančiaus padrasinti ir pamokyti, ėmė spausdinti lietuviškas knygas Prūsijoje. Jas slapta gabeno per sieną ir sleidė visame krašte. Prasidėjo garbinga knygnešių epocha. Kova aštrėjo, žandarai gaudė ir siuntė į Sibirą knygnešius, o tauta skaitė draudžiamus raštus. Tuo metu — 1883 — sušvito ir Aušra — pirmasis tautinės minties lietuviškas laikraštis. Maironis rašė: Nebeužtvenksi upės bėgimo, nors jis ir eity sau pamažu. Sunkiausiose sąlygose, gūdžioje tamsoje sušvito lietuviškas žodis

ir uždegė visų širdis. Pasirodė vis nauji ir nauji laikraščiai, spausdinami Prūsijoje. Tvirtėjo ir augo tautinis atgimimas.

Caristinė valdžia siekė per rusišką raidę surusinti Lietuvą, atimti jos kalbą, bet įvyko priešingai. Spaudos draudimas dar labiau suglaudino kovotojų gretas, padidino kovą ir išugdė tautinį atsparumą, pagilino ir tautinį susipratimą.

Daug šviesuolių reikė savo pastabas, kaip kenkia spaudos draudimas. Visi žinome, kad Petrilyje A. Macijauskas, kalnų inžinierius, buvo išleides Lietuvos žemėlapi, su lietuviškais rašmenimis. Žemėlapis atsidūrė teisme, ir prasidėjo ilga byla, kuri pasibaigė, kad buvo atšauktas spaudos draudimas. Prasidėjo čia ir Povilas Višinskis.

Čia norime prisiminti kitų užmirštą didelį kovotoją dėl spaudos laisvės. Tai vyskupą Mečislovą Leonardą Paliulionį (1834-1908). Vyskupu jis buvo konsekrutuas 1883 gegužės 22. Tai buvo savotiškas žmogus — lietuviai laikė jį lenkomanu, o lenkai — litvomanu. Jis tautiniam lietuvių atgimimui rodė lojalumo, o pats nebuvo atsipalaidavęs nuo lenkiškų tradicijų.

Išeidamas iš savo pastoracinių interesų, jis labai rėmė draudžiamąją spaudą. Pats buvo kosmopolitas, labai brangino lotynų kalbą, bet rėmė ir draudžiamąją spaudą kaip kovos būdą prieš carą ir okupantą.

Šis vyskupas pakartotinai rūpinosi atgauti spaudos laisvę. 1883 parašė memorandumą rusams ir įrodinėjo graždankos žalą ir lietuvių spaudos būtinumą. 1887 Kauno gubernatoriui rašė, kad rusiškas alfabetas netinka lietuvių kalbos garsams. 1902 tam pačiam gubernatoriui pasiuntė kun. A. Dambrusko-Jakšto redaguotą išsamų memorandumą.

(nukelta į 4 psl.)

Pennsylvanijos Mokslo Akademijos 1978-1980 metų pirminėje yra lietuvių seselė Gabrielė Mazeliauskaitė (Maze). Apie jos gyvenimą, vienuolinio, visuomeninio ir mokslinio darbo kelią ir įvairius laimėjimus yra medžiagos storam tomui. Čia pateikiamas tik siauras jos gyvenimo paveikslas.

Jos tėvai atvyko į Ameriką praėjusio šimtmečio pabaigoje iš Kvėdarnos parapijos, Kėdainių apskrities. Apsigyveno Chicago—Bridgeporte. Mazeliauskas buvo vienas iš tų, kurie organizavo Chicago pirmą lietuvių Šv. Jurgio parapiją. 1911-1912 jis tvarkė lietuvių Šv. Kazimiero kapines. Vėliau apsigyveno Marquette Parke.

Seselė Gabrielė gimė dar Bridgeporte 1906 vasario 2. Vaikystėje lankė Šv. Jurgio parapijos mokyklą, tada aptarnaujamą dar

Vilniaus universiteto suakutvinėje parodoje Jaunimo Centre Chicagoje eksponatus — retas knygas ir kitus dalykus apžiūri publika. Parodą surengė Draugo redaktorius Br. Kvilyš, talkino akademikai skautai ir Jaunimo Centras. Šios parodos eksponatai bus perkelti į New Yorką, kur gegužės gale vyks Lituanistikos Instituto suvažiavimas Kultūros Židinyje.

Nuotr. Jono Kuprio

LIETUVAITĖ SESELĖ —
MOKSLO AKADEMIJOS PIRMININKĖ

nelietuvių vienuolių. Paaukus dalyvavo parapijos brolių, Lietuvos vyčių veikloje. Vos baigus keturioliktuosius savo amžiaus metus, 1920 įstojo į Nazareto Šv. Šeimos vienuoliją pas nelietuvaites, kaip ne viena ano laiko lietuvių. Vienuolyne būdama dar kandidate, mokytojavo naują lietuvių Šv. Kryžiaus parapijos mokyklą. Tačiau Šventos Šeimos kongregacijos buvo neilgai. Ji yra viena iš tų septynių, kurios 1922 pradėjo Pittsburgho lietuvių seselių pranciškiečių vienuoliją.

Tapusi vienuole, dirbo lietuvių parapijų mokyklose, kaip mokytoja ir kaip vedėja, Detroit, Grand Rapids, Pittsburgh. Būdama Pittsburgho Šv. Kazimiero parapijos mokytoja, ji

miero parapijos vidurinės mokyklos (high school) vedėja, įgijo tai mokyklai valdžios pripažinimą, jos lietuvių kalbos kursui pripažinimą universitete. Dėl to šios mokyklos lietuviškoji programa turėjo studentų ir nelietuvių. Verta prisiminti, kad Pittsburgho Šv. Kazimiero lietuvių parapijos vidurinė mokykla turėjo labai gerą vardą.

Šalia tiesioginio darbo mokykloje seselė Gabrielė buvo labai veikli organizuodama lietuvių jaunimui ir suaugusiems įvairius kursus bei paskaitas veikti su vyčiais ir kitomis organizacijomis. Nors taip užsiėmusi, gyvendama Pittsburgh, rado laiko studijuoti universitete. Čia 1934 gavo bakalaurės laipsnį, 1947 — magistrės, 1956 — filosofijos daktarės. Specialybėm pasirinko biologiją ir matematiką. Tuo pačiu laiku užmezgė ryšius, tapdama net nare, su įvairiomis mokslinėmis organizacijomis, jų tarpe ir su AAAS (American Academy for Advancement of Science). Savo veikla, eile straipsnių moksliniuose žurnaluose seselė Gabrielė pasidarydama plačiai žinoma.

Atsimenant anų laikų moterų vienuolių discipliną (prieš Vatikano II susirinkimą) seselė Gabrielė buvo tikras fenomenas. Ji jau tada, kaip po Vatikano II eilė kitų, parodė, kokių talentingų asmenų yra mūsų lietuvių vienuolynuose. Ji kviečiama paskaitom į Duquesne universitetą, aktyviai vadovauja to ir kitų universitetų studentų veiklai. Išrenkama National Chairman atstovauti visos Amerikos katalikų mokyklom Amerikos biologijos mokytojų sąjungoje.

1961 ruošiant visos Amerikos gamtos mokslų mokytojų suvažiavimą Chicagoje, seselė Gabrielėi patikėta parinkti iš visos Amerikos 100 geriausių paskaitininkų gamtos mokslų temomis. Ta proga ji parodė, ką turi Amerikos katalikų mokyklos. Suvažiavimo organizacinis komitetas priėmė jos parinktus paskaitininkus: 50 iš katalikiškų mokyklų ir 50 iš viešųjų ir visokių kitokių.

1963 ir 1964 jai tenka būti organizatorių ir vedėjų tarpe net pirmininkės titulu ir pareigomis tokiuose suvažiavimuose Clevelande ir Philadelphijoje.

Seselė Gabrielė Mazeliauskaitė

1963-1965 ji yra Director at Large PJAS (Pennsylvanijos Jaunių Mokslo Akademijos). Ši akademija, pradėta AAAS iniciatyva, gyvavo jau nuo 1934, tačiau nebuvo nei labai populiari, nei išplitusi. Kiek čia pasidarbavo seselė Gabrielė, matom jau iš to, kas čia suminėta.

1971-1976 ji yra tos PJAS direktorė. 1976 šios akademijos suvažiavime seselė Gabrielė yra platformos vedėja. Viešoj sesijoje oficialiai buvo nutarta, kad šis suvažiavimas skiriamas seslei Gabrielėi pagerbti. Suvažiavimo pabaigoje ji išrenkama PJAS pirminke. Suvažiavimo leidinyje po jos paveikslu yra šis įrašas: Ji (seselė Gabrielė Maze) taip pilnai ir visuotinai pasižvelgė mokslui ir akademijai, kad visi turim teisingai pripažinti, jog ji yra išugdžiusi PJAS tiek, kad ji pati yra PJAS.

Prieš 1977 ji buvo ne tik PJAS, o visos PAS (Pennsylvanijos Mokslo Akademijos) vicepirminė. 1977 PAS suvažiavime buvo išrinkta 1977-1980 PAS pirminke, paskelbta Mokslo Moterim. Jos didelis paveikslas (poster) išsiuntinėtas Pennsylvanijos valstijos visom viešom mokyklom. Paveikslas viršų — jos vardas ir pavardė, apačioje — įrašas: Kas sako, kad moteris negali būti mokslininkė.

Pennsylvanijos valstijos moteris pirmą kartą užsitarnauja tokį įvertinimą, ir ta pirmąją yra Chicago lietuvių seselė Gabrielė Mazeliauskaitė (Maze). B.D.

PELYTĖ CYPĖ IR
PELĖNAS RIEBULIS

PRANAS MUNDEIKIS

2

Ne, tokio jausmo pas jį lyg ir nebuvo.

Reikėtų gal manyti, kad jis pasibaurėjo batų sutriptyti pelę... Valyk paskui ir grindis, ir batą...

Taigi taip jis, ir toliau giedodamas "o-la-la", susigalvojo nunešti tą pelėną į išvietę ir ten, paleidęs ją į sėdynės skylę, nuplauti...

— Kam man tave mušti: o gal ten, toje skylėje, tu galėsi gyventi?.. Gal ir ten ta tavo giminė veisiasi... Bent aš to nežinosiu ir žinoti nenoriu.

Nuplovimo, o kartu ir nusiplovimo mintis visiškai atitiko Douglas Booker psichologines statistikas. Jis paleido tą pelėną į sėdynės skylę ir pasigardžiuodamas paspaudė vandenį.

Savo visiškai ramybei, o gal ir pasitenkinimui jis dar matė, kaip tas jo pelėnas, dar visiškai

gyvas, kartu su vandeniu besisukdamas, nusileido žemyn.

Šitaip laimingas, net švilpniuodamas Douglas Booker išėjo atgal į gatvę ir čia pat prie durų, kaimyninio namo restorane, užsisakė net dvigubą skotišką: ant ledų.

Ar galima būtų žodžiais nusakyti, kaip susigraudino pelytė Cypė, niekur nebesurasdama savo Riebulio? Tik neseniai buvo jų vestuvės, ir jau prapuolė.

Ji visas pakampes išlandžiojo: jau cypdama, jau raudodama.

— Jau nebėra!

Ne, pamesti Riebulis jos dar negalėjo: juodu dar tebesimylėjo.

Ir namas dar buvo nepabaigtas, ir vaikai dar buvo neatvesti. Rodos, kad ta ir buvo dar paskutinė vieta, kurios pelytė Cypė dar buvo neapžiūrėjusi.

— Jis turėjo būti čia: kur nors!

Vis verkdama galvojo, o gal tik toks jos nuajautimas buvo. Katino šitam name nėra. O su

Douglas Booker juodu visada labai atsargūs būdavo.

— Ne!

Douglas Booker jos Riebulio pagauti negalėjo: pelėkantų pelytė Cypė niekur neužtikto. Vieną liūdniąsiai valandą, šitaip Riebulio beieškodama, ji išdriso nepabijoti ir Douglas Booker: nusprendė net dienos metu, pačiam Douglas Booker prie knygų sėdint, apibėgti visus jo kambario kampus

— Matai! Visa šeima jau čia!..

Piktai suriko Douglas Booker ir pašoko ją sumindyti.

Ji buvo dar labai jauna ir labai žvali: jam nepasisekė jos užminti.

Raudų ir ašarų apsupta, pelytė Cypė jau vakarop nubėgo į tą dar galimą paskutinę vietą, kur šalia šildymo vamzdžio ėjo stovėnės tualetinio vamzdžio ir lenkta alkūnė, per porą pėdų tolėliau, įsijungė į pačią storąją — pagrindinę.

— Oiijij!

Tai ten pelytė Cypė ir išgirdo jau visai užkimusį savo vyrelę paskutinį šauksmą. Vieni dievai nežino, kaip ten dar gyvas tebegalaviojo jos Riebulis.

Ta rankovė, ar alkūnė, buvo labai surūdijusi ir sudrėkusiais plėmais jau gerokai nusilupusi. Kaip tik pačioje ploniausioje vietoje krapštėsi ir dūsavo jos mylimasis: ji atpažino jo balsą.

O, to nereikėjo jai sakyti!

Ji labai gerai suprato, į kokią bėdą Riebulis buvo įpuolęs. Kartu nudžiugo, kad susirado,

bet kartu ir dar labiau pravirko.

— Dantimis graužk! Ašaros jau nieko čia nebepadės...

Anapus surūdijusios, bet dar storos skardos jau visai lyg mirštančio balsu prašneko Riebulis.

— O, ne!

Pelytei Cypei daug sakyti nereikėjo.

Bet ji buvo dar jauna. Danteliai dar dailūs: tuojau pat atšipo. Tada pelytė Cypė vėl visomis tekinomis lakstė: visus pažįstamus ir nepažįstamus klykdama į talką kvietė.

Tik — ką pelių danteliai prieš geležį, kad ir surūdijusi! Bet žmogiško gailesčio ir pelytės Cypės dejonų sujudinti, visi puolėsi į darbą: vieni dantys atšipo — kiti į eilę stojo. Kol iš paviršiaus dar buvo rūdys ar aprūdijusios atplaišos, dar gerai ėjos. Bet kai pasirodė jau blizganti geležis, kad ir labai jau plona, užtruko; ogi kiti jau ir visiškai atsisakė. Dar tik keli, patys stipriausi dantimis, nepasidavė.

Apie vidurnaktį visų stipriausias Paplikis pradūrė pirmą skylutę. Bet tai ir buvo, kad prasidėjo kita bėda. Čiurkšle švirks-telėjo vanduo, ne vanduo, kažkoks bauriai dvokiantis skystimas, kad ir patys išstvermingiausi pasitraukė į šoną...

Nepasitraukė tik pelytė Cypė: ji, prisiplojusi prie rankovės, dar paskutiniiais dantimis ir nagais pati viena griebėsi draskyti tą mažytę skylę, nors jau ir nebesigirdėjo jos Riebulio balso:

dar prieš vidurnaktį jis su visam nutilo...

Nebetekusi jėgų, lėpo, nulėpo ir, aukštiejiškai atgriuvusi, nukrito į tą dvokiantį glitų skystimą... Visi kaimynai ir nekaimynai, pažįstami ir nepažįstami, vieni nusiėmė kepures, o kiti ir su kepurėmis, nieko nebekalbėdami, skirstėsi, išsiskirstę prapuolė.

Rytojaus rytą pas Douglas Booker pasibeldė Pacito Hernandez iš apatinio aukšto ir pareiškė skundą:

— Ponas Booker, tamstos vamzdis... kuris nors... prakiuro... Mano kambaryje sutrūpotvynis...

— Žiūrėk, ieškok! — Douglas Booker maloniai priėmė svečią.

— Pas mus niekur nebėga. Apėjo abudu visus Douglas Booker pasienius; išvietę, vonią apžiūrėjo.

— Ne!

Pas Douglas Booker nebuvo niekur jokių šlapių ar šlapiuojančių dėmių: niekur niekas nebėgo, nevarvėjo.

— Šauk vamzdininkus, šauk savininką! Kaip matai, čia ne mano reikalas...

Douglas Booker pasipūtė ir išleido kaimyną iš apačios pro duris.

Graikas atsiuntė vamzdininkus. Tie, išlaužę Pacito Hernandez lubas, tarplubėje surado ir bėdą.

— Rupūžės pelės, o gal ir žiurkės pragaužė tualetinį vamz-dį...

O sutaisę vamzdį, kada valė ten atsiradusius baurumus, at-rado nebegyvą ir pelytę Cypę: nebegyva, palaidotą tuose baurumuose; vienai viena: pelėno Riebulio tenai nebuvo.

— Tai matai! — susieikė vamzdininkų vyresnysis.

— Pelės!

— Paimkit: parodysim šeim-ninkui...

Kitą dieną naujasis šeim-ninkas pats atėjo į savo namą: šiaipgi jis šnekėdavosi tik per savo agentą.

Jis nepadėjo pelėkantų ir nepabarstė šviesių miltelių, kaip senoji savininko "eksterminatoriai" kad padarydavo, jis įsakė visiems savo gyventojams įsitaistyti po katę...

Kas katės neturės, panašiu atveju turės pats pasišaukti vamzdininkus ir pats apmokėti sąskaitą...

Douglas Booker ir po mėnesio katės dar neturėjo. Pelių pas Douglas Booker nebesirodė: jo ant lango paliekamos avizinės duonos niekas nebesuėsdavo. Kažkodėl tik apie tą pačią vietą, ypač toje tarplangėje, tarp jo spintelės žurnalų ir knygų atsirado labai daug tarakonų. Todėl gal reikėtų manyti, kad jie tą ant lango paliekamą avizinę duoną laizydavo, o Douglas Booker to nenutuokdavo. Mat, tarakonai visai nedraskė nei jo popierių, nei spintelės. Kas rytą tą duoną vėl pats meliausiai suvalgydavo: pelės jos nepalietė, neapšėlėjo...

DYKUMOS STEBUKLAI IR MIRĘS SIDABRO MIESTAS

Kelionė į Kaliforniją (7)

Bičiuliai Zeleniai jau buvo suplanavę dienos programą, ką turį pamatyti. Esu jiems labai dėkingas, kad parodė tokius daiktus, apie kuriuos niekada nė negalvojau, net nežinojau, kad jie egzistuoja Los Angeles pašonėje. Parodė dykumą ir mirusį sidabro miestą.

Iškeliajome su ponija Vanda. Ji tuoj sumoj, kad būtinai reikia aplankyti jos vyro Vytauto darbovietę.

Lietuvio fabrike

Nuvežė į Gasparo Kazlausko suorganizuotą ir sukurtą dirbtuvę ar fabriką, kur gaminami preciziniai sulydinimo aparatai.

Buvo pats darbo įkarštis. Vieni vyniojo smulkias vielas, kiti sulydino, narpliojo ir taip siuntė savo dalis toliau. Pasinaudodamas moderniąja technologija, Gasparas Kazlauskas sukonstruktavo šią mašiną ir išvystė jos gamybą. Kaip man sakė, prie tos mašinos pagaminimo dirba apie 60 žmonių. Užima kokių trijų aukštų nemažos įmonės plotą. Mašina naudojama lėktuvų, laivų statyboje, kur reikia vamzdžius labai tiksliai sulydyti. Vienos mašinos kaina — 50 tūkstančių dolerių. Per metus pagamina maždaug 50 mašinų. Visos tuoj parduodamos. Net ir Sovietų Sąjunga pirkosi tokių mašinų.

Įmonė plečiasi. Architektas planuoja ir braižo naujus pastatus. Ir tai bus vieno lietuvių sumanumo dėka sukurta!

Bekeliaujant per aukštus, sutikome ir solistą Antaną Pavasarį. Jis ten dirba prie kažkokių dalių, kurių tokie praeiviai, kaip aš, nesupranta. Solistas nuotaikingas ir nuolat švilpauja, niūniuoja arba dainuoja visokias operų arijas. Sakėsi, kad rengiasi kelionei į Čikagą, kur dainuos lietuviškoje operoje.

Kalnų keliais

Apsukę šią įmonę, tuoj užsikėlėme į tokius kelius, kurie skuba į kalnus. Keliai labai puikūs, išlyginti. Nėra čia kokių raitytų vingių. Aplinkui tik kalnai, šlaitai. Nuostabūs vaizdai.

Dykumos vaizdas su joshua medžiu

Gegužės 7 prieš 75 metus

(atkelta iš 3 psl.)

Taip nutiko, kad šis vyskupas 1904 gegužės 7 lankėsi pas carą. Šalia kitų reikalų vyskupas išdrįso caro paprašyti, kad jis gražintų spaudos laisvę. Caras apie šį reikalą jau buvo painformuotas. Vienas iš jo artimųjų didikų medžioklėje buvo palietęs šį klausimą ir paaiškinęs, kad tai esanti žala lietuvių tautai ir gėda jų valdžiai prieš visą pasaulį.

Ir caro atsakymas buvo labai staigus:

— Šiandien lietuviams bus gražinta spauda!

Caras ištesėjo. Tą pačią dieną senatė į įstatymų knygas buvo įrašyti reikalingi potvarkiai. Ir po daugelį metų, po daugelį visokiausių negandų pirmą kartą per Lietuvą perskrido linksma žinia — gražinta spaudos laisvė. Jau tais pačiais metais Lietu-

Knai tuo metu žaliavo, o varšą nuo karščių būna rudi. Kai kur matėm linguojančias alyvų pompas. Pakalnėse ir šlaituose margavo išsidriekę kaimai. Vienoje vietoje matėm siaurą kalnų upelį. Jis buvo padarytas žmonių, kad vandenį iš kalnų surinktų ir nuleistų į slėnį, kur vandens nuolat trūksta.

Į dykumą

Iš mokyklos laikų ir iš matytų filmų susikrovėm visokių įvaizdžių apie dykumą. Kas kitas gali būti, jei ne smėlis, negyvenami plotai. Kur-ne-kur oazė ir palmių siluetai.

Ši dykuma visai kitokia. Ji yra kokio kilometro aukštyje nuo jūros lygio. Aplinkui apsupta aukštų kalnų žiedu. Kalnus iš visur matai.

Pati dykuma nėra visai tuščia. Ji turi daug savo augalų. Gamta tokia veržli, ji veržiasi visur, net į dykumą. Ir čia pilna dykumos augalų. Prie pat žemės auga tokios sausos žolės, panašios į lietuviškus varpučius. Jos į žemę nedaug įsikabina. Susisuka kamuoliais ir vos vos laikosi. Kai pakyla vėjas, tokias žoles lengvai išrauna ir neša, neša per dykumos plotus. Susirenka jų daugiau, ir plaukia lyg kokia žolė vilnis. Kelyje užkluptam žmogui jau gali būti ir pavojinga.

Keistas ir įspūdingas yra joshua medis. Lyg būtų kokios nulaužtos medžio šakos, įkištos į žemę ir apaugusios mažom atžalom. Tų medžių siluetus visur matai, ir jie atrodo lyg kokie vaidukliai, pasiklydę, kažko išsiilę.

Tuoj man išaiškino, kas tie medžiai. Kadaise visa Kalifornija buvo jūros dugnas. Tie medžiai ir augo jūroje. Pasitraukus vandeniui, jie pasiliko sausumoje ir prisitaikė prie sausumos klimato. Tai tikri jūros dugno palikuonys.

Į dykumą skverbiasi ir žmogus, nes čia yra sveikas ir vėsus oras. Čia susidaro lyg kontinentinio klimato sąlygos, kur dienos metu būna šilta, kartais net karšta, bet naktys atvėsta. Sausas

Caliko miestelio sidabro kasyklos. Dešinėje matoma asilo ir žmogaus figūros yra statulos, kurios vaizduoja, kaip iškas-tas sidabras buvo asilais gabenamas į slėnį ir per dykumą.

oras gelbsti tiem, kurie kenčia nuo artrito.

Dykuma jau užkariaujama. Jau yra namų, namelių, net mažų kaimelių. Ir kaip nustebau, kad čia gyvenama ir lietuvių. Vaje, kur tų lietuvių nėra. Tokioje patsvietėje, tokioje dykumoje!

Ponia Vanda sako, kad tuoj aplankysime jos draugę. Važiavom ir važiavom. Sukom ir šen ir ten. Kur važiavom ir sukom, tegali ji tik pasakyti, nes pažįsta kelius. Pamatėm nedidelį namą ir sustojome. Pasirodė, kad čia gyvena Dana Vasiliauskienė. Sustojome kieme, kur smėlis, sausos žolės, viksvos. Nesinori tikėti, kad rasi čia lietuvaite.

Patekęs vidun, esi net labai nustebintas namo gražumu. Viskas skoningai, gražiai sutvarkyta. Ir kiek dailininko Vytauto Virkau paveikslų. Visos sienos nuklotos. Tai tikra dykumų galerija. Jos pačios giminėje buvo dailininkas Kairiūkštis. Turi du jo puikius nedidelius darbelius.

Čia Dana gyvena lyg senoviškas dykumų atsiskyrėlis, tik nevalgo skėrių ir medaus korių. Turi mašiną ir nuvažiuoja apsipirkti. Turi namuose elektrą ir vandenį, ir net televiziją. Gyvena dykumoje, bet yra sujungta su pasauliu ir miestu, kuris yra anapus kalnų.

Paklausta, ką ji čia veikia, at-sakė, kad mėgsta filosofiją, mėgsta egzistencializmą, prancūzų filosofą Sartres. Su tokiais pomėgiais galima gyventi visur, niekada nebus nuobodu. Jos vyras gyvena Los Angeles ir atvyksta savaitgaliais. Kur gyvena dukra, taip ir nežinau. Bet Danutė čia yra viena su juodu katinu. Netoliese yra namukas parduoti, ir susirūpino, kad čia atsikeltų lietuviai.

Archeologės namuose

Dykumos krašte namus turi ir dr. Marija Gimbutienė, kuri profesoriauja Los Angeles universitete. Ponia Vanda turėjo namo raktą ir pasuko ten mašiną. Tai buvo dykumos pakraštys. Vaizdai keitėsi. Mažėjo žolės. Žemė — smėlis maišytas su žvyriu. Į pakraščius — smėlio vis daugiau. Yra vietų, kur smėlį net pūsto, jei užaina kokie smarkūs vėjai.

Šiuos namus dr. Marija Gimbutienė nusipirko neseniai. Yra dviejų gyvenamųjų namų kompleksas. Vieną išnomojo, o kitą pasiliko savo vasaros ir atostogų priėmėjai. Namai sukratus iš akmenų, kaip ir dera archeologei. Kieme yra net baseinas, kur vasarą gali pasipuškinti.

Čia teko iš arčiau stebėti dykumos žolės ir žemę. Pasirodė, kad esama daug visokiausių gyventojų. Driežai, vabalai, vorai, pelės. Urvų urveliai, landynės. Ir čia tyko vienas kita užpulti. Čia vyksta kieta kova už būvį. Stipresnis sutratina silpnesnį. Pats galingiausias yra dykumos šuo koja.

Dykuma, kaip ir jūros pakraštys, suteikia didelį ramybės jausmą. Niekas tavęs neerzina, niekas neskubina. Todėl ir patogu čia atsikelti tiem, kurių nervai dažnai būna įtempti, kurie nori pensininko ramybės.

Savotišką įspūdį sudaro kalnai. Juose matėsi sniego. Lyg kokios stūlės raitės žemyn į slėnį. Sniegas labai ilgai išsilaiko. Los Angeles gyventojam labai patogu, — už poros valandų ran-

da dykumą ir kalnus, kur gali slidinėti.

Sidabro miestas

Skubėjom tolyn, nes ir diena baigėsi. Pasiekėm tokius rudus, raudonus kalnus. Jų atšlaitėje matėme eilę statinių. Tai buvo Calico miestelis, kadaise garšėjęs savo sidabro kasyklomis, o dabar visiškai išmiręs. Dabar tik vaiduklių miestas — Ghost Town.

Čia palikta taip, kaip išėjo "frontieriai", sidabro ieškotojai. Tai buvo praeito amžiaus paskutiniuose dešimtmeciuose. Mažam, net labai mažam plote

ANGLIJOJ TARTASI JAUNIMO KONGRESO REIKALAIS

IV PLJK ruošos komiteto pirmininkas Andrius Šmitas ir informacijos komisijos pirmininkė Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė Velykų atostogų proga lankėsi Londone ir tarėsi su Anglijos lietuviams.

Pirmą vakarą (balandžio 17) susitiko Lietuvių Namuose su DBLS pirmininku Jaru Alkiu ir vyriausiu kongreso rengėju Anglijoje Aleksu Vilčinsku. Pasiinformuota apie kongreso ruošos stovį Vokietijoje ir Anglijoje ir apie visuomenės nuotaikas dėl kongreso (jos abiejuose kraštuose labai palankios). Jaras Alkis pabrėžė, kad DBLS visais atžvilgiais remia kongresą, pasi-ruošus mokėti reikalingus užstatus, kol dalyvių įmokos suplauks ir t.t.

Balandžio 18 Vilčinskų bute buvo pasikalbėta smulkesniais techniniais reikalais. Pasikalbėjime šalia svečių iš Vokietijos ir šeiminių Aleksio ir Maros Vilčinskų dalyvavo IV PLJK Anglijos pagalbinio komiteto narys Antanas Dambriūnas.

Balandžio 19 vakare lietuvių parapijos salėj susirinko pagalbinis komitetas, vadovaujamas M. Bajorino. Posėdy dalyvavo: A. Vilčinskas, A. Ivanauskas, M. Vilkanienė, J. Šemeta, P. Bulaitis, M. Bajorinas, A. Dambriūnas, R. Kinka, P. Mašalaitis ir St. Kasparas. Šio komiteto nariai daugiausia vyresnio amžiaus; įdomu, kad keli net ankstesnės kartos išeiviai. Paties kongreso darbus Anglijoje rūpinasi Aleksas Vilčinskas. Komitetas jam talkina. Šalia to komitetas rūpintis kongreso dalyvių pasitikimu, turistų apnakvinimu ir programa, Pietų Amerikos jaunimo globa ir iškilmingomis pamaldomis liepos 15, sekmadienį, 2 val. p.p. Brompton Oratory. Taip pat stengiamasi sutelkti lėšų, kuriomis būtų paremti kongreso dalyviai jaunuoliai iš Anglijos, nes pagal Didž. Britanijos ekonominę būklę dalyvavimas kongrese, ypač dar nedirbančiam jaunimui, per brangus.

Yra sudarytos pakomisės atskiriem darbam. Lėšų telkimui vadovauja P. Mašalaitis, kuris šį darbą sėmingai ir kruopščiai atlieka. Jau surinkti 3000 angliškų svarų. Atvykusiųjų globos ir parengimų pakomisei vadovauja DBL pirm. St. Kasparas. Visi lig šiol gauti prašymai iš Pietų Amerikos dėl apsisistojimo lietuviškose

tąsyk čia gyveno keli tūkstančiai drąsių vyrų, linkusių į avantiūrą. Iš žemės kasė visokias rūdas, smėlį sijojo, plovė ir gavo sidabrą. Ir daug sidabro būta čia. Už daugelį milijonų iškasė. Vėžė asiliukais, mulais, net nedideliu traukinuku. O vakare sėdėjo smuklėse. Gali įsivaizduoti, koks ten buvo ūžesys, klyksmai, kaip gėrė degtinę, mušėsi, peiliais piaustėsi, šaudėsi. Kaip azartiškai lošė kauliukais, kortomis. Rūkė ir spiaudė, o čia pat dainavo ir barškučiais skambino visokios "carminos", sugebančios auksą kasti ne iš kasyklų, o iš vyrų kišenių.

Kai stovėjom ant skardžių, tarp senų namų, tarp visokių urvų, kur gyveno tie atėjūnai, priešais metėme didžiulę lygumą —

SUDARYTAS KOMITETAS GELBėti POLITINIAM KALINIAM

JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pastangomis gegužės 1 buvo sudarytas komitetas lietuviams politiniams kaliniams gelbėti. Jis veiks vardu "Koalicija išlaisvinti Petkui ir Gajauskui". Nors pirmoji eilė dėmesys bus skiriamas pagelbėti Sov. Sąjungos Helsinkio sutarimam Lietuvoj paklusimam sekti grupės nariam Viktorui Petkui ir Baluiui Gajauskui, komitetas rūpin-sis visais lietuviams politiniams kaliniams.

Politiniam kaliniam gelbėti

tą dykumą. Toli anapus leidosi saulė. Ir koks buvo įspūdis tiem sidabro kasėjams tada?! Nebuvo nei radijo, nei elektros, nei telefono, buvę tik žvakė ar žibalinė lempa, degtinė, peilis, pistoletas, kokia nuo kitų atlikusi mergina.

Dabar miestelis paverstas savotišku muziejumi. Čia pamatai praeities įdomų kampelį — kaž-kaip šiurpų ir liūdną. Iškasė sidabrą ir išėjo, palikę tuščius namus.

Viskas čia baigėsi su vakaru. Suvenyrų krautuvėlė jau uždaryta. Išeina ir paskutinioji turistų pora. Ir mes skubame. Juk tolimes kelias atgali, o jau vakaras. Oras staiga atvėso, ir savotiška gūduma apsupo dykumą. (p.j.)

(Bus daugiau)

komitetą sudarant, bazuotasi Lietuvos vyčių, Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos ir LB visuomeninių reikalų tarybos darbuotojais, gyvenančiais Washingtono - Philadelphijos - New Yorko apylinkėse.

Komitetą sudaro ne vienu atveju sėkmingai Lietuvos laisvinimo veikloj pasireiškę šie asmenys: Rimas Česonis, Algimantas Gečys, Craig Hardy, Daiva Kezienė, Linas Kojelis, Rima Mironienė, Viktoras Nakas, dr. Saulius Naujokaitis, kun. K. Pugevičius, Jūrātė Skokytė-Stirbienė, Philip Skabeikis, Rimantas Stirbys, Aušra Zerr, Charles H. Zerr, dr. Elna Vaišnienė.

Komitetui pirmininkauja lietuviškoj veikloj daug talkinąs amerikietis Charles H. Zerr.

Pirmuoju komiteto uždaviniu yra skubus pravedimas laišku-telegramų siuntimo akcijos prezidentui J. Carter ir tautinio saugumo tarybos patarėjui dr. Z. Brzezinski, juos prašant dėti pastangas išlaisvinti Petkui ir Gajauskui. Šiuo reikalu visuomenė ir LB vienetai jau yra kontaktuoti.

Siekiant sudaryti tvirtą užnugarį amerikiečių tarpe komiteto veiklai, nutarta sudaryti garbės komitetą. Garbės komiteto nariais yra kviečiami įtakingi amerikietiškojo gyvenimo vadovai (dvasininkai, politikai, švietėjai, unijų vadai) bei žmogaus teisių srities darbuotojai ir disidentai. Pirmuoju asmeniu, sutikusių įeiti į garbės komitetą, yra adv. Jerome Shestack, Tarptautinės Žmogaus Teisių Lygos pirmininkas.

Komitetas sieks informuoti politinių kalinių klausimu JAV administraciją, kongreso narius, žmogaus teisių organizacijas, profesines, tikiybines ir visuomenines institucijas ir amerikiečių spaudą. Reikalui iškilus, bus ruošiamos demonstracijos ir teikiama teisinė pagalba sovietų teisiamiems politiniams kaliniams.

JAV LB krašto valdyba maloniai prašo lietuviškas organizacijas ir tautiečius su komitetu bendradarbiauti ir jam pagal išgales talkinti. Komiteto oficialus adresas yra šis: Coalition to Free Petkus and Gajauskas, 708 Custis Road, Glenside, PA 19038.

(LB Inf.)

Pasikeitė atidarymo

pamaldų vieta

Iškilmingos atidarymo pamaldos turėjo būti Westminster katedroj. Kadangi joj tuo metu vyks parodos, tai iškilmingos pamaldos bus tuo pačiu laiku (liepos 15, 2 val. p.p.) Brompton Oratory.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už priėmus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgicijų.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELį, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

Lietuviai pranciškona! Ie-džia šiuos laikraščius bei žurnalus: Darbininką — savaitraštį, Aldus — kultūros žurnalą, kurio per metus išleina 10 numerių, Šv. Pranciškaus Varpelį, religinio turinio žurnalą, kurio per metus išleina 10 numerių.

AR ŽINOM, KAS VYKSTA LIETUVOJ?

Dr. Vytautas Vardys naujausioj anglų kalba knygoj nagrinėja sovietinamos Lietuvos katalikų Bažnyčios, disidentizmo ir tautišku-mo klausimus

V. Stanley Vardys, THE CATHOLIC CHURCH, DIS—SENT AND NATIONALITY IN SOVIET LITHUANIA: East European Quarterly, Boulder. Distributed by Columbia University Press, New York, 1978. Knyga gaunama leidykloj ir pas platintojus. Užsakant per Lietuv-
vių Katalikų Tarnybą (351 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207), knygos kaina — 10 dol.

Ilgą laiką skundėmės knygų apie Lietuvą svetimomis kalbo-mis trūkumu. Prieš 15-20 metų vis svajodavom, kad nors vienas geras veiklas kasmet pasirody-tų. Dabar jau pasirodo. Ir net ne po vieną. Jau Lietuvį Bendruo-menės nuo 1971 kasmet išlei-džiamas "The Violations..." leidinys yra tapęs neišskenamu informacijos apie Lietuvą šalti-niu. Dėmesys šiam leidiniui angliškai kalbančiame pasauly vis auga. Tačiau už Lietuvos ri-bų išsimokslinę akademikai yra jau padarę ir naują reikšmingą žingsnį: iš informacinės srities perėję į mokslinių veikalų lietu-viška problematika svetimomis kalbomis rašymą. Vienas iš ryš-čiausių pradininkų šioj srity yra politinių mokslų profesorius dr. Vytautas Vardys. Jis suredagavo ir didele dalim parąšė 1965 amerikiečių leidyklos išleistą knygą "Lithuania under the So-
viets". Vėliau pasirodė dau-giau jo knygų ir studijų, skirtų Rytų Europos ir Lietuvos klau-simam. Daug straipsnių sveti-momis kalbomis skelbė periodi-niuose leidiniuose, ir turbūt yra vieništelis lietuvis Lietuvos klausimu rašęs tokiam įtakinga-me žurnale, kaip Foreign Affairs.

Tuo būdu kaip politinių mokslų specialistas ir Sovietų Sąjungos klausimų ekspertas dr. V. Vardys yra žinomas moksl-nėj anglosaksų literatūroj. Dė-mesio susilaukia ir iš praktinės politikos formuotojų.

Naujojojo savo knygoj autorius vieną skyrių skiria carinės Rusi-jos okupacijos laikotarpiui, vieną — nepriklausomos Lietuvos ir trylika —dabartinei komunistinės Rusijos okupacijai. Pirmie-ji du skyriai sudaro Lietuvos Katalikų Bažnyčios vaidmens ir santykių su režimais istorinės perspektyvos foną. Ypatingai įdomi ir reikšminga carinės Rusi-jos laikotarpį liečianti dalis. Palyginus carinės ir komunisti-nės Rusijos naudotas sprespau-dos priemonės, nesunkiai gali-ma atpažinti šios dienos pris-paudeją, kur jis veikia kaip ru-sas imperialistas, kur — kaip ko-munistas. Tiesa, sprespaudos procese dalyvauja kiek ir lietu-vių, tačiau autoriaus žodžiais, "vietiniai komunistai neturi įta-kos vyriausybės nutarimų for-mavimui ar krypties nustatymui, o tik nutarimų vykdymui. Nu-tarimai daromi Maskvoje".

Iš tikro, naudojamos prie-monės beveik identiškos: tiesio-ginė Maskvos kontrolė, koloni-zacija, deportacijos, ginkluoto pasipriešinimo metu ištisų kai-mų su gyventojais sunaikinimai; specialiai griežti Katalikų Baž-nyčios ir tikinčiųjų teisių suvar-žymai: sunkiai įveikiamos kliū-tys naujom bažnyčiom statyti ir senom rėmontuoti, naujų klie-rikų į seminariją priėmimo apri-bojimas, uždraudimas statyti kryžius ir vykdyti bažnytines procesijas, bažnytinių turtų kon-fiskavimas, valdžios kontroliuo-jami paskyrimai kunigų į parap-
ijas ir dėstytojų į kunigų semi-nariją, kunigų pastoracijos darbo varžymai, kunigų areštai, įkali-nimai, trėmimai. Kaip dabar, taip ir tada jaunuoliai, parodę ryš-kesnę rezistenciją režiminei po-litikai, buvo imami "į rekrūtus". Vykdydama rusifikaciją, carinė valdžia nuo kalbinės graždankos ėjo į dvasinę, gė komunistinė Rusija pasirinko priešingą kelią

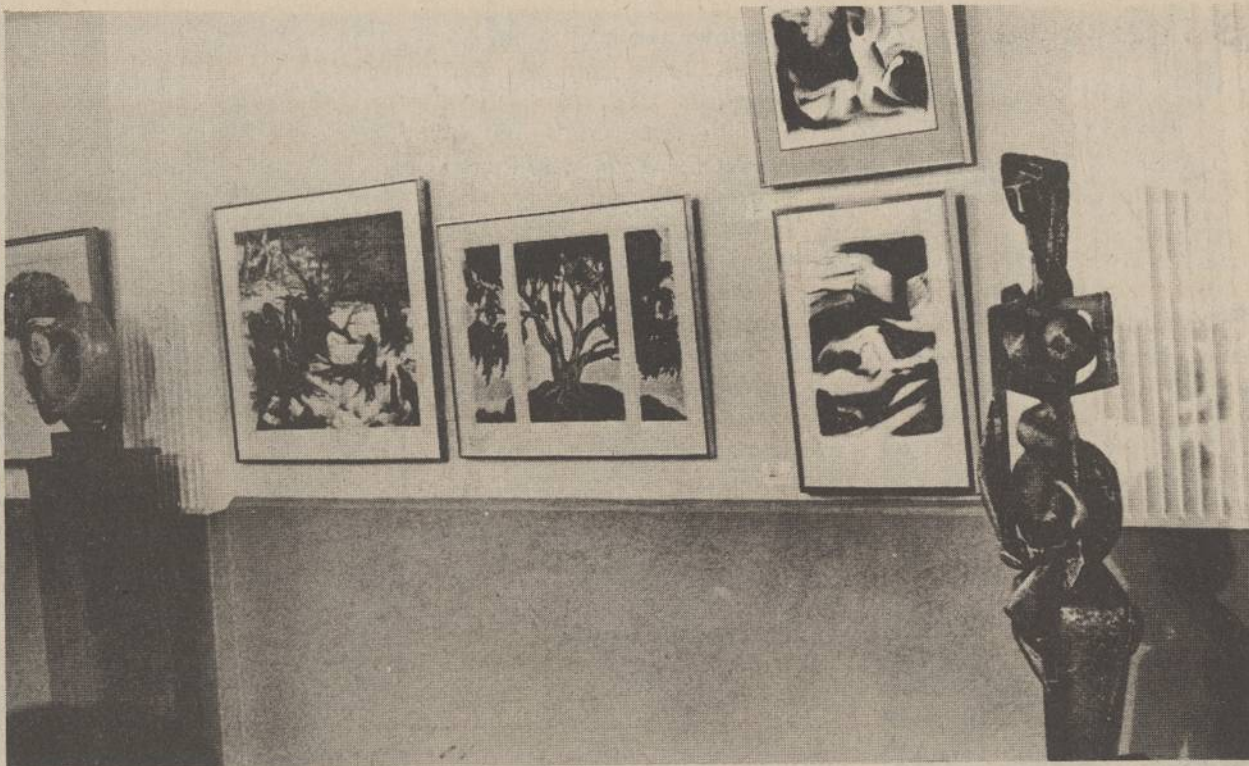
— per dvasinę siekia kalbinės asimiliacijos.

Iš prof. Vardžio pateiktų fak-tų betgi matyti, kad lietuviai ca-rinėj okupacijoj turėjo žymiai daugiau galimybių savo teisēm ginti, o ir pats sprespaudos krū-vis buvo lengvesnis. Nors buvo vertimo į pravoslaviją, tačiau ku-nigai už vaikų katechizaciją ir tikintieji už katalikų bažnyčios lankymą tiesiogiai nebuvo persekiojami. Administracinės baudos ir tada buvo sunkios, tačiau teisimai buvo vieši, ir kal-tinamieji turėjo galimybę gintis. Dabar ne. Valdžios cenzūra spausdintam žodžiui tada buvo sunki dabar — totalinė. Naujų klierikų priėmimą į kunigų se-minariją carinė Rusija varžė, ko-munistinė — ne tik varžė, bet kunigystėn ruošti siunčia slap-tus savo agentus, kad tikinčiuo-sius demoralizuotų ir Bažnyčią griautų iš vidaus. Carinėj oku-pacijoj Bažnyčia buvo pajungta valstybei ortodoksijos labui, ko-munistinėj — "Bažnyčia atskirta nuo valstybės" religijos sunaiki-nimui ir tautinio atsparumo nusilpinimui. Ateizmas ir ru-siškas nacionalizmas dabartinėj okupacijoj lietuvių tautą atakuo-ja ne kaip du atskiri veiksniai, bet kaip viena integruota jėga. Todėl lietuvių tauta priversta gintis glaudžioj religijos ir tautiš-kumo vienybėj. Štai kodėl pasi-priešinimo kovoj lietuviškų ateistinių sąjūdžių nėra, nes tik-ras ateistas savaime tampa oku-pacijos talkininkas. Mat, anot Vardžio, sovietinis ateizmas — tai ne ideologija, bet komunisti-nė praktika, su dykalybiškumu, asimiliacija. Maskvai pavaldžia valstybine ir ekonomine siste-ma.

Bijodama susilaukti Pravosla-vų Bažnyčios Sovietietoj likimo, Lietuvos Katalikų Bažnyčia pa-darė logišką išvadą ir iš dalies jau pasitraukė į katakombas. Pa-tytis stiprieji Bažnyčios atsparos taškai jau pogrindį. Tačiau ir viešai veikianti bažnytinė orga-nizacija, nors ir gerokai suzeis-ta, nėra nukraujavusi. Maitina-ma pogrindžio syvais, turi jėgų gintis; anot Vardžio, "atsisako trauktis nuo užbrėžtų kovos lini-jų". 1972 kovo 19 pasirodžiusi LKB Kronika "iš karto tapo žmo-gaus teisių sąjūdžio Lietuvos balsas". Tas balsas, jei ir ne tie-sioginiu keliu, tai per Radio Li-berty ir Vatikano radiją pasiekia visą tautą, o taip pat ir laisvajį pasaulį.

Prof. V. Vardys atliko dide-lį darbą, šiame veikale pogrind-žio spaudos pateiktus ir kitais kanalais pasiekusius pasiprieši-nimo okupacijai faktus suves-damas į sistemą, aptardamas juos, surišdamas priežastingumo ryšiais ir padarydamas išvadas. Analizuodamas atskiras didžio-sios dramos fazes, jis plačiai naudoja visus lietuviškus ir ne-lietuviškus šaltinius.

Knygos autorius aptaria Ka-talikų Bažnyčios Lietuvoj va-dus, priskirdamas juos bekom-promisininių, lanksčiųjų arba opo-rtunistų tipam. Iš jo pateiktų paveikslų nesunku įsitikinti, kad režimui yra pasisekę į hier-archijos viršūnes įsodinti savo žmones. Todėl nieko negali nu-stebinti pagrindinės Bažnyčios maldavimas Vatikalui: neskir-kit mum daugiau vyskupų, mum reikia kunigų. Lietuvos katali-ka! nespriešina Vatikano dia-logui su Kremlium. Jis reikalin-gas, bet tik dialogas be iliuzi-jų. Todėl Lietuvos tikinčiuo-sius gąsdina Vatikano tyla dėl religijos persekiojimo, garbės laipsnių "lojaliem" kunigam tei-kimo, postų bažnytinėj hierar-chijoj oportunistam skyrimas. Lietuvos pogrindžio Bažnyčia įspėja Vatikaną, kad sovietai siekia sunaikinti Bažnyčią iš vidaus, nes tiesioginiu persekio-

Pabaltiečių grafikos ir skulptūros parodoje. Estų grafika. Kairėje — Adelės U. Au-gustas skulptūra. Dešinėje Vytauto K. Jonyno skulptūra — Motina. Nuotr. V. Maželio

PABALTIEČIŲ GRAFIKOS IR SKULPTŪROS PARODA NEW YORKE

Estų namuose Manhattane balandžio 27-29 įvyko pabal-tiečių grafikos ir skulptūros pa-roda. Buvo išstatyta per šešias-dešimt įvairios technikos gra-fikos darbų — juoda-balta ir spalvotos litografijos, linoleumo ir medžio raizinių, graviūrų, foto graviūrų, intaglio, seri-grafijos — šilko grafikos, foto-serigrafijos ir kitokių, įskaitant ir mišrią techniką. Ten pat buvo išstatyta ir 12 skulptūrų.

Lietuviai dailininkai, kurie dalyvavo su įvairios technikos grafikos darbais, buvo: Vy-tautas Ignas, Vytautas K. Jony-nas, Vida Krištolaitytė, Elena Urbaitytė ir Romas Viesulas. V.K. Jonynas buvo išstateds ir tris skulptūras. Viena jų — ly-dyto aluminijaus modelis, Brooklyno kolegijos plazoje jo pastatytos 25 pėdų aukščio skulptūros.

Iš estų grafikų dalyvavo: Eduard Ruga, Endel Koks, jau-na grafikė Epp Ojamaa, skulp-torė Adele U. Augustas ir kt. Iš latvių: skulptorė Anna Annus-Hagen, dailininkai Ednis Strautmanis, Vilnis Strazdiņš ir kt. Parodą aplankė apie 300 as-menų. Mažiausiai lankytojų buvo lietuvių. Buvo nupirkti keli lietuvių grafikų darbai. Du pirkėjai buvo estai. Balandžio 28, šeštadienio va-karą, ten pat įvyko ir jaunųjų talentų vakaras. Jam vadovavo

Prof. V. Vardys užsklandi-niamė skyrių kelia klausimą: ar sovietinėj valstybėj galimas katalikybės ir komunizmo kompromisas. Lietuvos katali-kai, savo teises gindami sovietų pasirašytais tarptautinių sutar-čių ir sovietų konstitucijos pa-ragrafais, esą "nėra užgesinę vilties liepsnelės". Mat, jie no-rėtų Lietuvos katalikam nors tiek teisių, kaip Lenkijoje, Rytų Vokietijoje ir kitose už So-vietų Sąjungos ribų esančiose komunistinėse valstybėse. Ta-čiau knygos autorius tokio op-timizmo neturi. Ir su pagrindu. Satelitinėse valstybėse Bažny-čios ir valstybės šioks toks kompromisas įmanomas, nes ten ateizmas nėra pilnai pajungtas maskvinio imperializmo tiks-lam, o ir patys komunistiniai režimai ten išsilaiko tik Mask-vos militarinės jėgos šešėly. Šešėlio išnykimas reikštų ir ko-munistinių režimų galą.

Dr. V. Vardžio veikalas yra svarbus keleriopa prasme: gry-najam mokslui, nes intelektu-aliniu atsakingumu nagrinėja marksistinę tikrovę; lietuvių tautai, nes pasauliui atskleidžia pavergimo faktus; pačiai iš-eivijai, nes gaivina asmeninę at-sakomybę padėti Lietuvai at-gauti laisvę ir valstybinę ne-priklausomybę.

Jaunimo organizacijos susi-pažinimą su šiuo veikalu turė-tų įtraukti į savo veiklos pro-gramas. Netgi vyresnieji, kurie seka Kronikos ir kitos pogrind-žio spaudos pateiktus fak-tus ar net įgiję tiesioginę patir-tį savo atsilankymais Lietuvoje, dažniausiai neįstengia atkurti pilnutinio Lietuvos tikrovės pa-veikslo. Labai dažnai Lietuvoj atsilankę net gana prasilingę tautiečiai grįžę pajėgia perteik-ti tik buitinės patirties įspū-džius. Jiem irgi pravartu knygą perskaityti.

Visi, kurie ruošiasi lankytis Lietuvoj, o ypač jaunesnieji, būtinai šį prof. Vardžio veika-lą turėtų perskaityti. Tada jų žvilgsniai, lankantis Vilniuj, įstengtų prasiskverbti pro pa-gandinius fasadus ir pasiek-ti Lietuvos pavergimo tikrovę.

Būtų prasminga turėti šios knygos ir lietuvišką laidą.

Juozas Kojelis

nas, Vida Krištolaitytė, Elena Urbaitytė ir Romas Viesulas. V.K. Jonynas buvo išstateds ir tris skulptūras. Viena jų — ly-dyto aluminijaus modelis, Brooklyno kolegijos plazoje jo pastatytos 25 pėdų aukščio skulptūros.

Iš estų grafikų dalyvavo: Eduard Ruga, Endel Koks, jau-na grafikė Epp Ojamaa, skulp-torė Adele U. Augustas ir kt. Iš latvių: skulptorė Anna Annus-Hagen, dailininkai Ednis Strautmanis, Vilnis Strazdiņš ir kt.

Parodą aplankė apie 300 as-menų. Mažiausiai lankytojų buvo lietuvių. Buvo nupirkti keli lietuvių grafikų darbai. Du pirkėjai buvo estai.

Balandžio 28, šeštadienio va-karą, ten pat įvyko ir jaunųjų talentų vakaras. Jam vadovavo

pabaltiečiam gerai pažįstama Nastutė Umbrazaite. Estas ak-torius Jan Kuuse paskaitė ang-liškai naujos estų beletristikos. Vy-tas Bakaitis su įdomiais įtar-pais padeklamavo savo poezi-jos ir savo verstos lietuvių po-etų kūrybos. Jis užmezgė šiltą ryšį su publika ir sukėlė daug susidomėjimo. Latviai pasirodė su poezija, kanklių muzika ir dainom. Rita Rumpeters paskai-tė savo eilių, Silvija Padegs pakankliavo latvių liaudies dai-nų, o Janis Balkitis padainavo savo sukurtų dainų, pritardamas gitara.

Šią parodą suorganizavo pa-baltiečių meno draugija Baltia, kuri įsisteigė 1976 rudenį. Ši-tas jos jau šeštas renginys. Pir-moji bendra pabaltiečių meno paroda buvo surengta Kultūros Židiny, 1977 rudenį.

A. S.

BALANDŽIO MĖNESIO AIDAI

Aidų balandžio numeris stebi-na savo turinio svoriu bei įvai-rumu.

Ypač įdomus yra įvadinis straipsnis, antrašte "Jonas Puzi-nas apie save ir apie kitus". Tai paties velionio — žymaus mstų archeologo žodis, kurį be-veik atsitiktinai į juostelės įrašė Jurgis Jankus ir vėliau Aidams paruošė straipsniu. Profesorius atvirai ir kukliai atskleidžia savo gyvenimą bei mokslinį darbą universitetuose, Lietuvių en-ciklopedijos redagavimo žygyje ir daugeriopą vargą tremtyje, kur jam nepavyko gauti tarnybos net jokioje muziejaus biblioteko-je. Straipsnis — verginga bio-grafinė medžiaga.

Columbus, Ohio, universiteto profesorius dr. Rimvydas Šilba-joris plačiu studijiniu straipsniu nagrinėja poeto Tomo Venclo-vos kūrybą, sutelktą į rinkinį "98 eilėraščiai", ją lygindamas su žymiaisiais rusų poetais, ypač M. Mendelštamu.

Juozas Vaišnora, MIC, taip pat rūpestingai paruoštu istori-niu straipsniu apžvelgia Achille Ratti, vėliau popiežiaus Pijaus XI apsilankymą Lietuvoje 1920. Jis tada buvo nuncijus Lenkijai ir apaštališkas vizitatorius Lietu-vai. Straipsnyje daug įdomių faktų. Paliečiami vizitatoriaus ryšiai su Lietuvos vyriausybe, vysk. Karevičium, seserim bene-diktinėm ir t.t.

Medikas Juozas Vydas straips-nyje iš medicinos srities patei-kia vėliausius atradimus apie diabeto ligą. M. Scammellis, vertėjas, literatūros kritikas ir Londone išeinančio žurnalo "Index of Censorship" redaktori-us, apklausinėjamas Marijos Matulevičiūtės, aiškina, kaip žurnalas išgelbsti įkalintus rašy-tojus totalitariniuose kraštuose. Šiame Aidų numeryje literatū-rai atstovauja Pranas Visvydas poezija, Liudas Dovydasas bui-tinių pasakojimų.

Apžvalginėje žurnalo dalyje išsamiau Balio Gaidžiūno straips-niu su iliustracijomis paminima

Atsiųsta paminėti

Juozas Prunskis — LIETUVA BOLŠEVIKŲ OKUPACIJOJE. Išleido Jūrų Šaulių Kuopa Klai-pėda. Čikaga, 1979 m. Spausdi-no Draugo spaustuvė. Viršelį ir aplanką piešė dail. Petras Alek-sa. Iliustruota kancias išgyvenusių, 240 psl. Kaina 6 dol. Sukrau-ta Draugo administracijoj. Užsa-kymus siųsti: Draugas, 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Ši knyga taikliai apibūdina-ma jos aplanke: "Šis leidinys tai dokumentinis rinkinys beveik šešiasdešimties liudijimų, ką lietuviai išgyveno okupantų tardomi, kalinami ir žudomi savo tėvynėje. Žodiniai liudijimai kancias išgyvenusių, savomis akimis mačiusių patvir-tinami ir pavaizduojami daugiau kaip 50 nuotraukų.

Duodamas ir sąrašas 1970 žmonių, kuriuos okupantai bol-ševikai išžudė Lietuvoje. Tai tik dalis. Okupacijos aukų nepaly-ginamai didesnis skaičius. Paga-liau čia neminimi tie, kurie žuvo išvežti į tolimą Sibiro tremtį. Ta tema autorius yra paruošęs kitą knygą."

Pirmoji knygos dalis — Atsi-minimai ir liudijimai — turi šiuos skyrius: Prievara ir tero-ras, Kalėjimai ir tardymai, Eg-zekucijos. Antroji dalis — Bol-ševikų nužudytieji Lietuvoje.

Knygos, kaip ši, labai reikalin-gos, ir niekada jų nebus per daug. Lietuva vis dar tebėra bol-ševikų okupacijoj, kurios žiauru-mų neturim pamiršti, net ir gy-vendami laisvuose kraštuose.

Šios knygos redaktorius yra plačiai pasireiškęs ir tebesireišk-
kias lietuvių žurnalistas, savo plunksna kovoją už tiesą ir gė-rį, spaudoj pateikiąs tai, kas lie-tuviui ar net kitataučniui žino-tina. Jo parašytų bei redaguotų knygų sąrašas yra tikrai ilgas, jau peržengęs trijų dešimčių skai-čių.

Vysk. Motiejus Valančius — VAIKŲ KNYGELE. Išleido Eg-lutė, I.C.C., Putnam, Conn. Finansavo J. Savelis. Klišės Eg-lutės. 120 psl. Kaina 3 dol. Gau-nama pas leidėjas.

Knygelės įžanginiame straips-nely, datuotame 1978 spalio 13, rašoma:

"Valančius 'Vaikų knygelė' parašė 1864 m. ir pirmą kartą atspausdino 1868 metais. Tat šiemet sukako 110 metų nuo jos pirmos laidos pasirodymo! Po to dar daug sykių ta knygelė buvo atspausdinta Lietuvoj ir užsieny. — Valančius visą savo gyvenimą ir darbus pašventė lietuvių tau-tai, o ypač jos jaunimui. Jis mō-kė vaikus būti Dievui meiliems ir žmonėms dailiems. Todėl jo gyvenimas ir šiandien yra mums pavyzdys būti darbštiesm, blai-viems ir visados rodyti meilę savo tėvynei, o ypač gimtajai kalbai."

"Vaikų knygelė" labai patik-davo nepriklausomos Lietuvos vaikams. Duok, Dieve, kad ji pa-tiktų (to sunkiau tikėtis) ir išsivi-jos lietuvių vaikams!

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. No. 25. Verti-mas iš lietuviško originalo — Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika, Nr. 25. Vertimo redaktori-us — kun. Kazimieras Pu-gėvičius. 1978. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kuni-gų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Spausdi-no Pranciškonų spaustuvė Brooklyne, 48 psl.

LKB Kronikos vertimai jau iš-populiarėjusiomis knygutėmis perduoda angliškai kalbančiam pasauliui pavergtosios lietuvių tautos žodį.

Šios knygutės turinys: Padėka Airijos katalikam, Kratos ir areštai, Kun. A. Jokubausko teis-mas, Kova dėl Slabadų koply-čios, Algimanto Šalčiaus perse-kiojimas, M. Jurevičiaus atleidi-mas iš darbo, Kun. J. Zdebskio gynimas, Žinios iš vyskupijų, Sovietų mokyklose.

Knygutė iliustruota pora nuo-traukų ir žemėlapiu.

Savo draugams švenčių pro-gaužprenumeruok Darbininką!

WORCESTER, MASS.

Netekom veiklaus lietuviu

Juozas W. Glavickas, Worcesterio lietuvių veikėjas, sulaukęs gražaus 94 metų amžiaus, mirė Velykų antrąją dieną, balandžio 16, Matulaičio namuose Putname, Conn. Velykų sekmadienį dar linksmai svečiavosi pas savo šeimą Worcesterį.

Buvo gimęs 1885 sausio 1 Puvočiuose, Alytaus apskrityje. Vinco ir Mortos (Juknevičiūtės) Glavickų sūnus. Į Ameriką atvyko 1902. Apsigyveno Worcesterį. Vedė Mikaliną Kvietkauskaitę, kilusią iš Varėnos, mirusią 1965.

Du kartus buvo grįžęs į Lietuvą. Pirmą kartą grįžo su savo maža šeimele ir buvo paimtas į rusų kariuomenę — dar nebuvo įsigijęs Amerikos pilietybės. Antrą kartą su savo žmona grįžo 1937, prieš antrąjį pasaulinį karą.

Buvo pašarvotas balandžio 17 Dirsas-Kazlauskos šermeninėje Worcesterio. Palaidotas balandžio 19 iš Aušros Vartų bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Mišias koncelebravo kun. A. Volungis, kun. J. Steponaitis, Athol Šv. Pranciškaus parapijos klebonas, ir kun. B. Conlin, Worcesterio Our Lady of Lourdes parapijos klebonas. Po laidotuvių Lietuvių klube buvo pietis.

Velionis paliko du sūnus: Juozą ir Motiejų; tris dukteris: Antoniją, adv. Stasio Vaškelevičiaus-Wackell žmoną, Mortą, našlę Tomo Phillips, buvusio radijo stoties WNEB redaktoriaus, ir Julę, daktaro Petro Karpavich žmoną. Visi gyvena Worcesterio. Paliko 8 anūkus, 7 proanūkius ir kitus artimuosius.

Glavickai buvo prekybų savininkai nuo 1912 iki 1957. Velionis buvo veiklus nuo jaunų dienų įvairiose draugijose. Gyvai prisidėjo organizuojant naują Aušros Vartų lietuvių parapiją. 1914 buvo išrinktas parapijos steigėjų grupelės pirmininku. Rinko aukas Tautos Fondui.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, platino paskolas lakštus. Rūpestingai organizavo Balfio skyrių ir rinko jam aukas. Po antrojo pasaulinio karo daug padėjo atvykstantiems tremtiniam. Buvo ALRK Federacijos 33 skyriaus pirmininku, atstovavo skyriui nacionaliniuose seimuose ir Mass. apskrityje. Pirmininkavo Lietuvių Darbininkų Sąjungos 108 kuopai. Raštininkavo Darbininko taryboje, prieš išparduodant laikraštį. Buvo Amerikos Lietuvių Fondo 31 skyriaus, Šventos Šeimynėlės draugijos ir Šv. Liudviko d-jos pirmininkas. Iždo globėjas Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 318 kuopoj. Veikė Karo Veteranų, Tėvų ir Motinų draugijose, Lietuvių Biznierių ir Profesionalų organizacijoj, Senelių Draugijoj ir Aušros Vartų Vyrų klube. Pastaraisiais metais, nepaisydamas seno amžiaus, pirmininkavo Bičiulių Būreliui Matulaičio namuose.

Glavickai išauklėjo lietuvišką šeimą. Vyriausioji duktė, Antonija, studijavo meną-tapybą, yra rašytoja, vertėja ir poetė. Morta dirbo valstijos bendros apdraudos bendrovėje. Julė — valstijos registruota medicinos sesuo ir mokytoja. Sūnus Juozas — buvęs policininkas miesto srityje. Motiejus dirba Worcesterio politechnikos institute.

1975 Aušros Vartų parapija minėjo savo aukštinį 50 metų jubiliejų. Juozas Glavickas, sulaukęs su viršum 90 metų amžiaus, pakviestas kalbėjo, savo iškalba ir prisiminimais taip sužavėjo klausytojus, kad jie visi atsistojo, pagerbdami jį aplodismentais.

Darbingas, pavyzdingas žmogus. Darbu ir aukomis visuomet prisidėjo prie parapijos, spaudos, labdaros, lietuvių ir kitų gerų tikslų rėmimo. Didžiosios pirmųjų lietuvių ateivių pasiryžimais — siekti ir atlikti sunkius darbus.

Visi lietuviški ir Lietuvos reikalai jam buvo visą laiką prie širdies. Buvo tikras Lietuvos sūnus Amerikoje. Jo darbai greitai nebus pamiršti.

T.M.D.

Juozas W. Glavickas

Gegužinės pamaldos

Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje visą gegužės mėnesį vakarais, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius, aukojamos mišios, o po jų vyksta tradicinės gegužinės pamaldos. Lietuviai myli Mariją, ir jiems šios pamaldos brangios.

Kiekvienais metais daugelis skundžiasi, kad gegužinės pamaldos pirmadieniais ir trečiadieniais vyksta anglų kalba. Kiekvieną vakarą susirenka tie patys lietuviai, o gi ir keli čia gimiai supranta lietuviškai.

Pavasario koncertas

Dr. Vinco Kudirkos šaulių kuopa birželio 2, šeštadienį, 7 val. vak. Maironio Parke rengia pavasarinį koncertą. Programą atliks Montrealio Aušros Vartų vyrų oktetas. Oktete dalyvauja: vadovas ir solistas A. Keblys, A. Gudas, R. Bulota, A. Urbonas, A. Rusinas, V. Murauskas, H. Celtorius, A. Mickus ir V. Kačergis. Oktetui vadovauja ir diriguoja muz. Madeleine D. Roch.

Aušros Vartų vyrų oktetas sukurta šalia Aušros Vartų choro 1967. Jo vadovai nuo įsikūrimo dienos yra tie patys. Nedaug keitėsi ir dainininkų sąstata. Oktetas, kurio repertuarą sudaro liaudies ir patriotinės dainos, yra pasiekęs aukšto lygio. Oktetas su koncertais yra applankęs Baltimorę, Bostoną, New Yorką, Rochester (N.Y.), Hamiltoną, Ottawą ir kitas kolonijas. Montrealy dažnai pasirodo vietiniuose rengimuose.

Po koncerto bus puiki sesių šaulių pagaminta vakarienė ir šokiai. Bilietai jau platinami. Šauliai kviečia ir apylinkių lietuvių šeštadienio vakarą praleisti lietuviškos dainos dvasioje.

Žalbas šoks ir vaišins

Tautinių šokių sambūris Žalbas gegužės 27, sekmadienį, 1 val. popiet Maironio Parke visus svečius vaišins cepelinais. Po vaišių vyks tautinių šokių ir dainų programa. Tai bus paskutinis sambūrio pasirodymas šiame sezone.

Jaunimas ir jų vadovės I. Markevičienė ir N. Pranckevičienė aukoja daug laiko ir jėgų šokių paruošimui ir juos atlikti įvairiuose rengimuose lietuviams ir kitataučiam. Dabar proga parodyti, kaip įvertinamas jų darbas — visų gausiu dalyvavimu jų renginyje.

Maldos diena

A.L.R.K. Moterų S-gos 5-ta kuopa balandžio 29 autobusu nuvyko į Putnam, Conn., kur jau rado atvykusias sąjungietes iš Hartford ir Manchester.

11 val. ryto seselių koplyčioje buvo aukojamos mišios už kenčiančią Lietuvą ir lietuvių bei arkivysk. J. Matulaičio beatifikacijos bylos pagreitinimo reikalą. Mišias aukojė ir pritaikytą pamokslą pasakė seselių kapelionas kun. prof. St. Yla.

Viešnios, pasistiprinusios seselių pagamintais lietuviškais pietumis, išskubėjo autobusu į Matulaičio senelių namus. Ten Moterų S-gos 5-tos kuopos choras iš Worcester, Mass., vadovaujamas G. Kaneb ir akomponuojamas O. Valinskienės, atliko lietuviškų dainų koncertą.

Moterų suvažiavimas

Po koncerto kitame kambaryje vyko A.L.R.K. Moterų S-gos apskrities suvažiavimas. Atidarė atliks Montrealio Aušros Vartų direktorė M. Dabrilienė, sekretoriavo J. Miliauskienė. Sveikino, kalbėjo ir problemas svarstė Ch. Serwo, P. Hassett, p. Jokūbaitė, G. Kaneb, Demikienė, M. Dabrilienė, centro pirm. J. Mack. Visos kviečiamos į seimą, kuris įvyks rugpjūčio 8-11 Chicagoje. J.M.

Solistas Antanas Keblys

BALTIC HOLIDAYS

COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMENAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
June 26	July 10	\$1249.00(Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3
July 04	July 19	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
July 24	Aug. 07	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Rome 5, Moscow 3
Aug. 08	Aug. 24	\$1199.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Riga 3, Leningrad 3, Moscow 2, Copenhagen 1
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

ONE SUTTER STREET

SAN FRANCISCO, CALIF. 94104

415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.

535 Fifth Avenue

New York, N.Y. 10017

212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

Montrealio Aušros Vartų vyrų oktetas dainuoja Simo Kudirkos pagerbime 1975 birželio 13, minint ištremtuosius į Sibirą. Oktete iš k. A. Gudas, R. Bulota, A. Rusinas, A. Urbonas, V. Murauskas, H. Celtorius, P. Žukauskas, V. Kačergius. Dabar vietoj P. Žukausko dainuoja A. Mickus. Prie pianino Madame Madeleine D. Roch. Oktetas birželio 2 dainuos šaulių koncerte Worcester, Mass.

ST. PETERSBURG, FLA.

Mirė Jonas Jasinskas

Vėžio ligos iškankintas, balandžio 28 St. Petersburg, Floridoje, su šiuo pasauliu atsiskyrė aviacijos atsargos leitenantas Jonas Jasinskas. Buvo gimęs 1908 spalio 27.

1931 baigė civilinio Aero klubo Kaune skraidymo kursus ir tais pačiais metais pradėjo dirbti užsienio reikalų ministerijoje antros eilės buhalteriu. 1933 atliko karinę prievolę karo mokykloje, išeidamas į atsargą jaunesniojo leitenanto laipsniu.

1935 beveik metus išbuvo generalinio konsulato Karaliaučiuje sekretorium, o 1938, baigęs Vytauto Didžiojo universiteto teisių fakultetą, buvo paskirtas užsienio reikalų ministerijos protokolo skyriaus sekretorium. 1939 buvo paskirtas attache Lietuvos pasiuntinybėje Taline, Estijoje, o kitais metais perkeltas į Lietuvos konsulatą Chicagoje.

Dėl okupacijos mažinant Lietuvos pasiuntinybių ir konsulatų etatus, iš tarnybos pasitraukė ir įsigijo vištų ūkį Vineland, N.J., kuriame su žmona dirbo eilę metų.

Po karo, pardavė ūkį, Jasinskas nusipirko vasarvietę Ocean City, N.J., kurioje poilsiaudavo ir nemaža lietuvių. Velionis aktyviai reikšėsi ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių organizacijose. Eilę metų buvo Ocean City viešbučių, motelių ir restoranų draugijos pirmininku.

Pasitraukęs į poilsį, 1976 apsigyveno su žmona Floridoje, St. Petersburgo apylinkėse. Čia tuoj įsijungė į visuomeninę veiklą.

Kurį laiką buvo F.A. Lietuvių Klubo vicepirmininku, priklausė prie LŠST Romo Kalantos kuopos, Lietuvių Bendruomenės ir kitų organizacijų.

Tačiau neilgai čia jam teko veikti organizacijose. Pradėjo silpnėti sveikata. Paguldytas ligoninėn, patyrė, kad serga kepenų vėžiu. Po šešių savaičių kančių atsiskyrė su šiuo pasauliu. Nulindime liko artimieji ir giminės Lietuvoje.

Rep.

Velykos St. Petersburgėje praėjo su pakelta nuotaika. Šv. Kazimiero misija pamaldas turėjo Šv. Vardo bažnyčioje, Gulfporte. Mišias koncelebravo kun. Tadas Degutis, OFM, prel. J. Balkūnas, P.A., ir kun. J. Gasiūnas. Mišių metu giedojų klubo choras, vadovaujamas muz. P. Armono. Po pamaldų klubo salėje buvo vaišės; margučių stiprumo varžybos. Čia choras vėl labai gražiai pasirodė su giesme ir trim dainomis.

Dr. V. Maciūnas, klubo valdybai pakvietus, balandžio 6 mažojo klubo salėje skaitė paskaitą "Kaip Jaktas barė Vaidgantą".

LB Floridos apygardos suvažiavimas įvyko balandžio 4 klubo salėje. Invokaciją sukalbėjo JAV LB garbės pirm. prel. J. Balkūnas. Apie veiklą pranešė apygardos pirm. K. Gimžauskas ir keturi apylinkių pirmininkai. K.

DAINAVOS STOVYKLAVIETĖS KALENDORIUS

Jaunimo stovyklavietėje "Dainava", Manchester, Mich., šią vasarą vyks tokios stovyklos:

Nuo birželio 17 iki liepos 1 — vyr. moksleivių ateitininkų, amžius — 14 m.-18 m.

Nuo liepos 1 iki liepos 15 — jaunesniųjų moks. at-kų stovykla, amžius — 7 m. iki 13 m. imtinai.

Nuo liepos 15 iki liepos 22 poilsio savaitė nuolatiniame Dainavos darbų talkininkam ir jų šeimoms.

Nuo liepos 22 iki rugpjūčio 5 — Ateitininkų Sendraugių šeimos stovykla.

Liepos 29 — Metinė Dainavos šventė, į kurią šiemet atsilankys Lansingo vyskupijos vyskupas Kenneth J. Povish.

Nuo rugpjūčio 5 iki rugpjūčio 19 — lietuviškos kilmės, nekalbančių lietuviškai, vaikų stovykla. Vaikai priimami nuo 7 m. amžiaus iki 14 m. (mergaitės ir berniukai).

Nuo rugpjūčio 19 iki rugpjūčio 26 — Tautinių Šokių Instituto šokių vadovų kursai.

-o-

Dainavos jaunimo stovyklos administracija prašo kiekvieną lietuvių, gyvenantį JAV ar Kanadoje, skaitantį lietuvišką spaudą, pranešti ir paraginti savo pažįstamus lietuviškos kilmės šeimas siųsti savo vaikus į lietuvių kilmės nelietuviškai kalbančių vaikų stovyklą Dainavoje. Šiai

Gimžauskas pranešė apie penktos (Atlanta, Geo.) apylinkės veiklą. Specialų pranešimą padarė JAV LB krašto valdybos pirm. A. Gečys. Išrinkta LB Floridos apygardos valdyba pareigomis pasiskirstė taip: pirm. K. Gimžauskas, vicepirm. P. Stanelis, sekr. B. Kliorė, ižd. K. Sabalis, nariai A. Gruzdys, G. Jezukaitienė, O. Rinkienė. Revizijos komisijon išrinkti: V. Kulbokienė, K. Palčiauskas ir K. Urbšaitis.

Vilniaus Universiteto 400 metų sukakties minėjimas, organizuotas JAV LB Floridos apygardos iniciatyva, įvyko balandžio 4 Lietuvių klubo salėje. Programoj prof. dr. V. Maciūno paskaita apie Vilniaus universitetą, Vilniaus universiteto auklėtinių kūrybos skaitymas (tekstus parinko V. Kulbokas; o juos paskaitė A. Karnienė; O. Galvydienė, A. Karnius, K. Gimžauskas, A. Mateika ir L. Jurgėlaitė), Vilniaus universiteto pastatų bei žymenybių asmenybių skaidrių rodymas (skaidres parinko ir tekstus paruošė V. Kulbokienė). Sceną puošė V. Augustino įrengtas didelis meniškasis foto-paveikslas, J. Krivio pagaminti jubiliejinių metų (1579-1979) skaitmenys ir O. Vizbarienės padovanotos gėlės. Po minėjimo buvo vaišės. — L.Ž.K.

stovyklai, kuri įvyks nuo rugpjūčio 5 iki rugpjūčio 19, registracija pratęsiamą iki balandžio 15.

Registruotis šiuo adresu: Youth Camp DAINAVA, 25830 Forestview, Southfield, Mich. 48034. Reikalui esant, skambinti tel.: 1 313-354-0746.

Registruojantis reikalingos šios žinios: pavardė, vardas, amžius, lytis, aiškus adresas ir telefonas. Registraciją baigus, kiekvienam bus išsiųstos smulkesnės žinios ir informacija. Šiuo metu galima pranešti, kad kaina vienam vaikui numatoma 65 dol. už savaitę.

jd.

— Estų dainų festivalis, minint 110 metų sukaktį nuo pirmojo estų dainų festivalio, įvyks gegužės 25-27 Toronte. Dalyvaus JAV ir Kanadoje veikią estų chorai.

— Poezijos dienos Chicagoje šiemet įvyks gegužės 25-26 Jaunimo Centre.

— Illinois Lietuvių Gydytojų sąjunga, sveikindama pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, atsiuntė 1000 dol. auką.

— Amerikos Lietuvių R. Katikų Moterų Sąjungos 38-tas seimas šiais metais įvyks rugpjūčio 8-11 Chicagoje. Seimą rengia Moterų Sąjungos 2-ra kuopa, Cicero, Ill.

IŠ CLEVELANDO GYVENIMO

Skautų šventė

Clevelando skautų Pilėnų tuntas balandžio 22 iškilmingai atšventė tradicinę Šv. Jurgio šventę. Po pamaldų gausus skautų, vadovų, tėvų ir bičiulių būrys susirinko į Lietuvų Namų didžiąją salę priešpiečiam. Buvo malonu matyti, kad šios šventės metu net ir patys mažiausieji skautukai buvo pagerbti ta prasme, kad jie visi drauge su vyresniaisiais sėdėjo prie gražiai padengtų stalų ir vaišinosi tais pačiais patiekalais. Todėl jie šį kartą tikrai pajuto, kad tai jų šventė.

Po priešpiečių įvyko iškilminga tunto sueiga, kurią sklandžiai pravedė tuntininkas ps. Remigijus Belzinskas. Buvo pagerbti ir apdovanoti vilkiukai, išlaikę egzaminus į aukštesnius patyrimo laipsnius: Rimas Balašaitis, Ričardas Matas, Darius Minkūnas, Petras Stungys, Antanas Taraška ir Tadas Žiedonis. Patys jauniausieji, išlaikę egzaminus į trečią patyrimo laipsnį, Andrius Belzinskas, Linas Biliūnas, Linas Muliolis, Paulius Tallat-Kelpša ir Vincas Taraška, davė jaunesnio skauto įžodį. Prietyrusio skauto įžodį davė Jonas Janavičius, Peteris Kempė, Vytautas Kavaliūnas ir Jonas Muliolis. DLK Vytauto draugovės skautai, Arūnas Apanavičius, Saulis Banionis, Paulius Janavičius, Maris Kempė, Darius Motiejūnas, Alfonsas Vanagas ir Paulius Žiedonis, išlaikę skautų antrojo patyrimo laipsnio egzaminus. Už nuopelnus vyriausio skautininko įsakymu Tėvynės Sūnaus žymeniu buvo apdovanoti ps. Eugenijus Jakulis, ps. Rimas Minkūnas ir ps. Gintautas Taoras. Vėliavos žymeniu buvo apdovanotas sl. Algis Miškinis.

Buvo malonu stebėti, kaip į skautišką veiklą yra įsijungusios ištisos šeimos, o kai kuriais atvejais net trys gentkartės.

Įvertindamas skautų tėvų komitetų pastangas ir darbą, tuntininkas Tautinės Stovyklos ženklais apdovanojo Liongina Nagevičiengę, Marytę Puškorienę, Joną Gudėną ir Juozą Biliūną. Ypatingai buvo atžymėti nuolatiniai Clevelando skautijos darbų rėmėjai ir aktyvūs skautai, v.s. V. Šenbergas ir v.s. Vladas Bacevičius. Sl. Aleksis Spirikaičiui buvo įteikta dovanėlė kaip pavyzdinčiausiam skautui, nepraleidusiam nė vienos sueigos.

Po sueigos svečiai nusileido į žemutinę salę, kurioje buvo demonstruojamas VI-osios tautinės stovyklos garsinis filmas.

Skautų šventė buvo nusisekusi savo nuotaika ir pobūdžiu. Tačiau negaliu neužsiminti apie tą nuotaiką sudrumstusias dailia skautišką lelijėlę padabintas programas, kurių tekste buvo visiškai ignoruojama mūsų rašyba. Programa atrodė šitaip: "Pilėnų skautu Tuntas, Sv. Jurgio Sventes sueiga. Pusryčiai..." Tai didelė nepagarba savajai kalbai, kurios mes mokom savo jaunimą. Šiūliau skautų vadovams pasikviesti į talką kalbą mokančius... Ir už klaidas galima būtų atleisti, kur-ne-kur nosinės nepadėjus... Tačiau, net nesudėjus ŠČŽ ir taškų, programa buvo graudus pavyzdys nepagarbos mūsų senai kalbai. Turiu pastebėti, kad ir tėvams siuntinėjami bendraraščiai, ir organizacijom siunčiami raštai yra be ženklų, nosinių ir taškų.

Senatorius John Glenn per lietuvių radiją

Naujoji Lietuvos Balso radijo valandėlė savo programoj balandžio 23 turėjo pasikalbėjimą su senatorium John Glenn. Pasikalbėjimą moderavo nuolatinis valandėlės politinis komentatorius Rimas Aukštuolis, kuris klausytojus žavi savo sugebėjimu analizuoti politinės padėties įvairiausius aspektus ir juos surišti su Pabaltijo kraštų likimu.

Senatorius kalbėjo įdomiai ir ilgokai, neskubėdamas, atsakydamas į klausimus apie aktualią SALT sutartį, žmogaus teises, Amerikos prestižą ir savo paties debatus lankymosi Maskvoj metu. Jo atsakymai buvo tiesūs, be pastangų neatsakyti į klausimus

tiesiogiai. Klausytojams buvo aišku, kad senatorius nenori sueiti į pavojingą konfliktą su Sovietų Sąjunga, bet ieško būdų, kuriais galima būtų tartis taikiai, nenustojant Amerikai prestižo nei einant į konfliktą su demokratiniais ir laisvės principais.

Pastaroji radijo valandėlė buvo įdomi, turininga ir skoninga. Tačiau redakcinė kolegija turėtų šalinti techniškai silpnas, kaip tai garsų kvėpavimą, kalbant per mikrofoną, išjungimo ir įjungimo garsus, programą perduodant iš magnetofono juostos.

Rochesterio teatras Clevelande

Clevelando skautininkų Raimovė ir skautų Pilėnų tuntas bendromis jėgomis pasikvietė Rochesterio jaunimo teatrą, pasivadinusį naujovišku vardu — "Teatras Vienas". Buvo vaidinama Anatolijaus Kairio trijų veiksmų komedija "Kū-kū".

Balandžio 21 vakare DMNP parapijos salėn susirinko negausus būrys publikos. Tenka apgailestauti, kad, nežiūrint intensyvos reklamos ir to fakto, kad clevelandiečiai praleido žiemos sezoną balių ir koncertų perleklių, nebuvo parodytas susidomėjimas spektakliu. Kiek primenu, bilietai trūko į blynų balių.

Sveikintina naujovė buvo ta, kad rengėjai nenumatė bilietų. Kaina buvo viena, ir, kas anksčiau atėjo, atsisėdo, kur norėjo. Prie įėjimo buvo dalinamos skoningos programos, kurios svečiam davė progos susipažinti su teatro kolektyvu.

Po spektaklio turėjusi progos pasikalbėti su režisiorium, grimuotoju ir keliais aktorais, į spektaklio vertinimą esu priversta žiūrėti neįprastinėmis akimis ir vartoti neįprastą kriterijų, atsižvelgiant į paties teatro kolektyvo pobūdį ir jo pasiektus rezultatus. Teatras ne tik mėgėjiškas, bet jis yra beveik išimtinai sudarytas iš jaunimo — pats jauniausias aktorius dar neturi šešiolikos metų. Kiti veikėjai yra arba gimnazijų paskutiniųjų klasių mokiniai, arba universiteto studentai, o keletas yra neseniai baigusieji.

Rochesterio ateitininkai prieš septynerius metus įsteigė jaunimo aktorių mėgėjų grupę, kuri sėkmingai ir intensyviai repetavo ir gastroliavo, suvaidindama tokius spektaklius, kaip "Pali-kimas", "Žvakidė", "Viršinin-kai" ir t.t. Režisiorius Andrius Cieminis, iš profesijos mokytojas, visą savo gyvenimą praleidęs darbe su jaunimu, yra savo jaunųjų aktorių mylimas. Šalia manęs vakarienis metu sėdėjęs Tadas Klimas, jaunas teatro "veteranas", prisipažino, kad jų grupei Andrius Cieminis esąs kaip "antras tėvas".

Jaunimui grupė besikeičiant, išvykstant ir t.t., teatras persiorganizavo platesniais pagrindais. Šiuo metu, parinkę kiek savotišką pavadinimą, jaunieji aktoriai yra skautai, ateitininkai ir kitų organizacijų nariai. "Teatras Vienas" dirba kaip nepriklausomas vienetas, turi savo administraciją ir valdybą, kuriai pirminkauja jaunutė Vilija Dėdinaitė, "Kū-kū" komedijai turėjusi vieną iš pagrindinių vaidmenų ir jį atlikusi gerai ir įtikinamai, vaizduojant "Balzako amžiaus" ponį su didelėmis pretenzijomis.

Grimuotojo pareigas eina Stasys Ilgūnas, Clevelando skautam gerai pažįstamas kaip veiklus skautininkas ir stovyklų dalyvis.

Didelį kreditą reikia duoti dr. Antanui Klimui, kuris sugebėjo taip ištaisyti jaunųjų aktorių kalbą, kad net stebėtis reikėjo, žinant, kad jų daugumas nėra matę savo tėvų žemės. Ir tai bene bus pats didžiausias teatro nuopelnas — kad lietuviškas jaunimas savo kalbą myli, ją gerbia, jos gyvam palaikymui skiria savo laisvalaikį ir tuo pačiu tampa pavyzdžiu savo bendramečiams ir pasididžiavimu vyresniejiems.

Iš Detroito abiturientų pristatymo baliaus "Kartą pavasarį". Abiturientus svečiam pristato Nerimantas Udrys ir Danguolė Jurgaitienė. Abiturientai — Paulius Jankus ir Laura Leonavičiūtė. Nuotr. Jono Urbono

Darius Kašinskas Felikso Jonaičio vaidmeny buvo patrauklus ir įtikinantis. Gailė Tamošiūnaitė, Jonaičių duklė Gražutė, nesijautė scenoje laisvai ir ne visada žinojo, kur dėti savo rankas. Arūnas Lapinas, suvaidinęs senąjį Mykolą Jonaitį, bent spektaklio pradžioje atrodė per jaunas, tuo labiau, kad darbininkų marškinų atraitotos rankovės rodė jaunas, stiprias rankas, nesiderinančias su senatvę pabrėžiančiu grimu. Ypatingai stipri pasirodė Antanina Žmuidzinaitė Janinos Raudienės vaidmeny. Tik gaila, kad, užėjus perdėtai riestą nosytę, grimas ją kiek per daug susaržavo. Ji atrodė lyg būtų vienintelė komišką figūrą tarp natūraliai atrodančių veikėjų. Tačiau jos dikcija, balso intonacija ir laikysena buvo beveik be priekaištų.

Paulius Klimas, muzikos profesorius, savo vaidmenį atliko santūriai, tik į galą, gavęs "mušti" nuo "Niki" (Arnoldas Olis), neįtikinamai peržygiavo per sceną, atsukęs nugarą į publiką (gal negalėjo suvaldyti juoko?). Rasa Krokytė, Alfonsas Dziakonas, Aras Tamošiūnas papildė aktorių sudėtį. Šunų Gaudytojas ir Niki turėtų labiau pratintis garsiai kalbėti, kad žodžiai aiškiau pasiektų publiką. Paskutinę scenoj stigo dinamiško finalo, ją surežisuojant su tam tikru jaučiamu "atslūgimu". Tik beužsidarant uždangai, paaiškėjo, kad tai galas. Kuklios dekoracijos ne visai pateisino Jonaičių buto prabangiškus užsiminimus, nors "antiques" baldų pagalba buvo bandyta tai įrodyti. Bendrai kalbant, Rochesterio jaunimas, talkinamas vyresniųjų, atlieka pozityvų ir gražų darbą. Clevelando skautam padėka už spektaklio surengimą.

LB metinis susirinkimas

Metinis LB Clevelando apylinkės susirinkimas balandžio 22 stebino visus savo dalyvių gausumu.

Susirinkimą atidarė nenuilstantis ilgametis pirmininkas Jurgis Malskis. Pirmininkavimą susirinkimui jis perdavė V. Mariūnui.

Petras Mainelis perskaitė ilgoką pereinamo susirinkimo protokolą, kuris buvo priimtas be pataisų. Trumpas ir kondensuotas J. Malskio pereinamos veiklos pranešimas buvo kuklus savo žodžių santūrumu, bet turtingas veiklos nuversta vaga. Kruopštus ir tvarkingas valdybos išdėstymas Stasys Astrauskas pateikė statistikos žinių ir apyskaitą, kuri taip pat buvo priimta be pataisų. Švietimo reikalų vedėjas Bronius Gražulis savo pranešime paminėjo Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą ir dr. Tamulionytės kursą, suminėdamas mokyklos statistinius faktus, tačiau plačiau neužsimindamas apie švietimo skyriaus darbus. Dalyvių tarpe mant mokyklos direktorę V. Augulytę, teko stebėtis, kodėl ne ji buvo paprašyta tokį pranešimą padaryti. V. Mariūnas padarė

tradicinių kultūrinių vakaronių apžvalgą.

Susirinkimas ėjo sklandžiai, nežiūrint to, kad kai kurie dalyviai stengėsi atkurti seniai įvykusių nesuspėjusių prisiminimus, nors A. Balašaitienė, susirinkusiųjų vardu pirmininkui ir valdybai išreiškusi padėką, kvietė nesigrežti į praities nemalonumus, bet drauge padėti kurti ateities planus.

Kontrolės komisijos pirmininkas Stasys Mačys, perskaitęs revizijos aktą, patvirtino clevelandiečių pasitikėjimą valdyba ir jos išdėstytą Stasiu Astrausku.

Dr. Antanas Butkus, anygardos pirmininkas, padarė trumpą pranešimą apie numatytą Bendruomenės apylinkių veiklą ir jų planus, kurių įdomiausieji būtų rajoninės dainų šventės suorganizavimas ir informacinio leidinio anglų kalba apie lietuvių visuomeninę struktūrą Clevelande išleidimas.

Valdybos keturių narių kadencijai pasibaigus, darbotvarkė buvo numatyti rinkimai. Nežiūrint noro nebekandidatuoti po septynerių metų įtemptos veiklos, publikai sukėlus ovacijas,

Jurgis Malskis sutiko kandidatuoti ir buvo perrinktas ateinančiai dvejų metų kadencijai. Ingrida Bublienė, Bronius Gražulis ir Stasys Astrauskas buvo taip pat perrinkti.

Susirinkimas tęsėsi ilgokai. Būta kai kurių nesklandumų, kurių negalima išvengti, atsižvelgiant į tai, kad visada bus tokių, kurie randa neigiamybų, jų atidžiai ieškodami. Yra ir tokių, kurie, ieškodami vienybės ir darnos, pasireiškia su konstruktyvia kritika ar net ir... su padėkos žodžiu. O jų taip reikia tiems, kurie ant savo pečių neša nedėkingą visuomeninės veiklos našą.

Skirstantis į namus, buvo jaučiama maloni nuotaika — Bendruomenė gyva, veikli, įvairia-veidė, bet vis dėlto sugebanti vienyti, kad ir vieno susirinkimo, kad ir kelių valandų laikotarpio. Naujoji valdyba turėtų nestigti entuziazmo, pajutusi besąlyginį narių pasitikėjimą ir pritarimą.

Valdybai, žengiančiai į naujos kadencijos metus, reikia linkėti tolimesnės ištvermės ir pasisekimo.

Aurelija Balašaitienė

LOS ANGELES, CALIF.

Susitikimas su kun. dr. K. Trimaku

Atvykęs iš Chicago, kun. dr. Kęstutis Trimakas, vyriausias Ateities žurnalo redaktorius, balandžio 7 Trakų vilos svetainėje (savininkai — K. ir J. Karužai) susitiko su Los Angeles ateitininkais moksleiviais ir studentais.

Pirmiausia čia buvo diskutuojamos įvairios temos: Kas mūsų gyvenime yra didžiausia problema ar kliūtis, Koks, mūsų nuomone, buvo įspūdingiausias Jėzaus Kristaus gyvenime atsitikimas ar pasakymas, ir kita. Toliau programoj buvo susikaupimo valanda. Gintaras Grušas parodė skaidres, ir buvo skaitomi atitinkami tekstai.

Po vakarienis, kurią paruošė M. Grušienė ir D. Polikaitienė, visi nuėjo į bažnyčią, kurioje svečias kun. Trimakas aukojosi mišias. Pamaldos dalyvavo ir sendraugiai. Buvo įspūdinga, kai visi atnaujino ateitininkų įžodį, kalbėjo ateitininkų credo ir su žvakėmis ėjo prie altoriaus.

Po pamaldų ateitininkams ir visuomenei salė buvo vieša paskaita "Suaugusių psichologinė odisėja po mirazus ir dūžius". Šioj paskaitoj kun. Trimakas, kaip klinikinės psichologijos specialistas, palietė žmonių pergyvenimus ir reakciją į aplinką, išgyvenant tam tikrus amžiaus periodus. Paskaitos pasiklausyti buvo susirinkę daug žmonių. Jie turėjo progos išgirsti įdomių išvadų, vaizdžiai pailiustruotų diagramomis.

Dieną prieš tai (balandžio 6) kun. Trimakas dalyvavo Los Angeles ateitininkų sendraugijų susirinkime A. ir D. Polikaičių namuose. Čia jo paskaitos tema

buvo "Į pilnutinį žmogiškai krikščionišką atsinaujinimą".

Kun. dr. Kęstučio Trimako apsilankymas paliko didelį įspūdį, nes jis sugebėjo visus, ypač moksleivius, pakilus virš kasdienybės, nuteikti ideologine dvasia, sužadinant susidomėjimą krikščioniškais idealais.

Rita Bureikaitė

Kun. dr. Vincas Bartuška, daugelį metų profesoriavęs Manhattan kolegijoje, Bronx, New York, šį pavasarį išėjo pensijon. Nuo gegužės 21 jis apsigyvens Los Angeles Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj ir talkins pastoracijoj.

Lietuvių dienos, jau 26-tą kartą rengiamos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos, šiemet vyks birželio 16-17. Didžiąjame koncerte dainuos solistė Genė Ugianskienė iš Philadelphijos ir Clevelando studentų muzikos vienetas Nerija. Programoj dalyvaus ir vietos virtuozė pianistė Raimonda Apeikytė. Bus išstatyta dail. Jurgio Račkaus iš Toronto darbų paroda. Br. Kviklys atveš įdomią Vilniaus universiteto 400 metų parodą. Ši paroda sukėlė lietuvių susidomėjimą Chicagoj, Bostone ir New Yorke.

Šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą šiemet švenčia 30 metų darbo sukaktį. Šiuo metu joje moko 126 mokiniai ir dėsto 26 mokytojai. Mokyklai remti gegužės 19, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje rengiamas sukaustinis balius su programa, vakariene ir šokiais.

G. Puccini opera "La Bohème" birželio 3, sekmadienį, 3 val. popiet statoma Immaculate kolegijos salėje, Western ir Franklin kampas. Pagrindinę Mimi rolę atliks solistė Birutė

IŠ VISUR

— Kun. Anicetas Meškauskas, Raguvos (Panevėžio vyskupijoj) altaristas, mirė balandžio 22. Vėlionis buvo sulaukęs 94 m. amžiaus. Kunigu buvo įšventintas 1912.

— Inž. Vladas Venckus, ilgametis Venecuelos Lietuvių Bendruomenės krašto valdybos pirmininkas, balandžio 24 nuo širdies smūgio mirė Maracay mieste.

— Plk. Tomas Vidugiris, Vyčio Kryžiaus kavalierius ir Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos garbės narys, balandžio 27 mirė Londono ligoninėj.

— Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie Vatikano, Balzeko Lietuvių Kultūros muziejaus išrinktas metų labiausiai pasijūmėjusių lietuviu. Pagerbimas įvyks Chicagoj, Palmer House viešbučio Empire salėj, gegužės 26, šeštadienį, 7 val. vak. Atvyks ir S. Lozoraitis iš Romos.

— Draugo 70 metų gyvavimo sukaktis bus paminėta dideliu koncertu Chicagoj, Marijos aukštesniosios mokyklos salėj, gegužės 20. Solo ir duetus dainuos solistai Gina Čapkauskienė ir Arnoldas Voketaitis, pianu pritaris ir duetas skambins Raimonda Apeikytė ir Andrius Kuprevičius.

— Šilainės, Detroito lietuvių tautinių šokių grupės, 30 metų veiklos sukaustis minėjimas — balius įvyks gegužės 19 Kultūros Centre.

— Latvijoje, kaip balandžio 28 patvirtina Vakarų Vokietijoje leidžiamas "Latvijos" savaitraštis, prieš Latvijos komunistų partijos centro komiteto sekretorių Augustą Vosą tikrai buvo suaruštas atentatas. Jo metu Vosas buvo lengvai sužeistas į pečių. Atentatą vykdęs latvis jaunuolis tuoj areštuotas.

— Kun. Alfonsas Bernatonis, OFM Cap, Vasario 16 gimnazijos kuratorijos valdybos pirmininkas, buvo ištiktas širdies priepuolio. Tolimesniam gydymui iš Dieburgo ligoninės perkeltas į Šv. Kotrynos ligoninę Frankfurte.

— Kun. Balys Ivanauskas, Šv. Jurgio lietuvių parapijos klebonas Clevelande, mini 40 metų kunigystės sukaktį. Gegužės 20, sekmadienį, 10:30 val. iškilmingos pamaldos, o 12:30 val. parapijos salėj banketas — pagerbimo pietūs.

— Marijos Tūbelytės-Kuhlman meno parodą birželio 9-10 Clevelando Dievo Motinos Nuolatinės Pagalbos parapijos salėj rengia Tautinė Sąjunga.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Dailydė, Windsor, Ohio. Užsakė kitiem: J. Staniškis, Baltimore, Md. — D. Staniškienei, Cleveland, Ohio. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metam tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metam.

Dabšienė. Taip pat dalyvauja Regina Kungienė ir kiti lietuviai. Režisierius — Algimantas Žemaitaitis. Ansamblio vadovas — vengrų muzikas dr. Nandor Domokoš. Pastatymas vyks su simfoniniu orkestru, dekoracijomis ir kostiumais.

Laureatas Stasys Santvaras atvyksta iš Bostono, ir jam birželio 10, sekmadienį, 12:30 val. popiet Šv. Kazimiero lietuvių parapijos didžiosios salėj bus įteikta 1978 m. Lietuvių Rašytojų Dr-jos premija už knygą "Rubajatai". Premijos mecenatas — Lietuvių Fondas. Įteikimo iškilnėse dalyvaus ir Lietuvių Rašytojų Dr-jos pirm. Leonardas Andriekus, OFM. Iškilmės rengia Lietuvių Bendruomenės Santa Monica apylinkės valdyba. — L.Ž.K.

PUTNAM, CONN.

Matulaičio diena

Arkivyskupo Jurgio Matulaičio viso gyvenimo veiklos pagrindiniai bruožai buvo: įgyvendinti pasauly krikščioniškąją teisybę ir Dievo meilę, o su šia ir artimo meilę. Artimiausias jo artimas buvo lietuvis, kiekvienas lietuvis, tai ir mylėjo lietuvių labiausiai bei rūpinosi jais daugiausia. To tikslo siekiant, jo paskatinimu atsirado ir Marijos Nekalto Prasidėjimo seselės. Lietuvoje jos buvo žinomos Vargdienių seselių vardu. Putname turim jų vienuoliją, su skyriais Toronte ir Montrealy.

Arkivyskupas šventu gyvenimu, Dievo meilės skleidimu ir artimo meilės darbais nusipelnė, kad pasaulis tai žinotų ir sektų jo pavyzdžiu. Tam tikslui vedama byla paskelbti jį šventuoju. Tos bylos eigai pagreitinti ir lietuviams turėti ir antrąjį šventąjį — šventą Jurgį, nes pirmasis yra šv. Kazimieras, balandžio 22 Putname buvo su-ruošta speciali Maldų diena, prašant Aukščiausiąjį pagalbos. Dalyvavo kokie 200 lietuvių iš artimesnių ir tolimesnių apylinkių, net ir iš labai toli, kaip, pvz., iš Marylando ir iš kitur.

Diena pradėta pamaldomis vienuolyno koplyčioje. Mišias aukojo kun. P. Račiūnas, svečias iš Lietuvos, asistuojamas prel. V. Balčiūno, kun. V. Cukuro, prel. P. Juro, kun. S. Ylos, kun. V. Paulio (marijono) ir kun. V. Zakaro. Mišių metu lektijas skaitė kun. Zakaras, Matulaičio namų kapelionas, ir prel. Balčiūnas, Villa Maria namų kapelionas. Pamokslą sakė kun. Yla, vienuolyno kapelionas. Jo pamokslas tema — "Ramybės jums".

Aukos prie altoriaus nešė seselės Aloyza Šaulytė, buvusi vienuolyno vyresnioji, Elena Abelkienė, viena iš ilgalaikių stropiausių seselių rėmėjų, ir prof. Antanas Vasaitis, seselių rėmėjų pirmininkas. Mišių metu giedėjo seselės, vedamos muzikės ses. Bernadetos Matukaitės.

Tuoju po pamaldų buvo bendri pietūs visiem vienuolyno salėj.

2:30 val. popiet koplyčioje įvyko bažnytinis koncertas — arki-vysk. Matulaičio paminėjimas. Solistė buvo Ona Pluškonienė, palydima muziko prof. Vytauto Marijošiaus vargonėliais. Pagiedojo 5 giesmes. Girdėjau, kad prof. Marijošius giesmes specialiai paruošė solistės balsui. Tos giesmės: "Tėve mūsų", muzika J. Gruodžio, "Po kryžium" — muzika ir žodžiai nežinomų autorių iš Lietuvos, "Aukojimo giesmė" — muzika seselės M. Bernadetos, žodžiai I. Šerelienės, "Kad širdį tau skausmas" — muz. J. Naujalio, žodž. Mai-ronio, "Kentėsiu tau" — muz. J. Dambrausko, žodž. R. Masiulio, "Malda" — muz. B. Budriūno, žodž. S. Santvaro.

Baigus koncertą, kun. Yla vėl tarė žodį. Jis sakė, kad arkivyskupas Jurgis Matulaitis vėl grįžta į savo tautą, bet jau šventuoju, nes jo bylos eigai užbaigti nėra jokių kliūčių. Ar tauta pasiruošusi jį sutikti, ypač tautos kamienas, kur jis taip mažai žinomas? Mūsų uždavinys skubiai ruošti šventojo sutikimui ir paruošti visą mūsų tautą priimti šventąjį Jurgį Matulaitį.

Žemės prakasimas
naujam pastatui

Ta pačia proga 2 val. p.p. vienuolyno kieme prakasta žemė naujam vienuolyno pastatui. Pastatas jungsis su koplyčia ir nausnigija vienuolyno pastatų dalim. Senasis pastatas labai ne-ekonomiškas, susidėvėjęs ir la-bai nesaugus nuo ugnies. Dar turim kelias dešimtis seselių, ir jom dar ilgesnį laiką reikės tais pastatais naudotis, o su jo-mis ir daug lietuvių jais naudo-sis.

Nuo čia netoli Matulaičio namai, Villa Maria namai, čia pat Alkos archyvas — muziejus, netoli kun. S. Ylos statyta Mindau-gio pilis, o viduj — Galdiko paveikslų galerijos pagrindinė dalis.

Žemės prakasimas pradėtas trumpu seselės Margaritos Ba-

Putname balandžio 22 seselės Margarita Bareikaitė, vienuolyno vyresnioji, ir Aloyza Šaulytė, buvusi vienuolyno vyresnioji, prakasa žemę naujam vienuolyno pastatui. Už jų prof. A. Vasaitis, rėmėjų pirmininkas, ir kun. J. Ruokis iš Waterburio ir kiti. Nuotrauka J. Kriaučiūno

BALTIMORE, MD.

Sukaktuvinis koncertas

Vyrų choras balandžio 21 šventė dešimties metų sukak-tuves. Ta proga Lietuvių Sve-tainės didžiojoje salėje susirin-ko didelis būrys choro mėgė-jų pasiklausyti jubiliejinio kon-certo.

Pradžioje choro pirmininkas kun. Antanas Dranginis pasvei-kino visus susirinkusius.

Pakilus uždangai, scenoje iš-

reikaitės, vienuolyno vyresnio-sios, žodžiu. Kun. Yla sukalbėjo maldą ir pašventino žemę. Pats pirmasis ir kastuvą pavartojo, o po jo ir kiti.

Greitai prasidės statyba. Tiki-masi, kad visi lietuviai parems seseles, nes jų darbai visiem ži-nomi ir nepakeičiami tauti-niuose ir krikščioniškuose ba-ruose.

J.Kr.

Jaunimo kongreso aukų vajus prasidėjo prieš kelis mėnesius, tačiau aukos labai pamažu plau-ki ir kelia daug rūpesčių. Dau-gelis organizacijų ir asmenų yra pažadėję savo talką ir aukas, tačiau pinigų reikia jau dabar. Finansų komiteto pirmininkas dr. Algis Paulius stengiasi į au-kų vajų įtraukti jaunimą per JAV LB apylinkes. Reikalinga, kad pačios apylinkių valdybos į-trauktų savo jaunimą į aukų rinkimo darbą. Iki balandžio 14 buvo gauta tik 13 proc. reikalin-gos surinkti sumos. Iki kongreso pradžios liko tik keli mėnesiai, tad reikalinga sustiprinti aukų rinkimo vajaus darbus.

PLB išdininkas Mečys Šilkaitis pateikė išdo pranešimą: nuo sausio 1 iki balandžio 15 PLB valdybos izdas gavo 7,011 dol. pajamų ir turėjo 4,178 dol. iš-laidų. Per tą patį laiką Pasaulio Lietuvis gavo aukomis ir prenu-meratomis 5,180 dol. ir turėjo 7,928 dol. išlaidų. Bendrai su-dėjus, buvo iš viso 12,191 dol. pajamų ir 12,105 dol. išlaidų.

Į Australiją ir Naująją Zelandi-ją dviem savaitėm išskrido vyk-domasis vicepirm. Vaclovas Kleiza. Jis ten aplankys Australi-jos LB krašto valdybos pir-mininką Vytautą Neverauską ir kitus LB darbuotojus, Naujosios Zelandijos LB krašto valdybos pirmininką V. Grigaliūną ir ki-tus lietuvius.

PLB valdybai ir jaunimo kongreso finansų komitetui la-bai daug visokiųjų darbų atlie-ka, Pasaulio Lietuvis administ-racijai talkina, jaunimo kongre-so dalyvių registraciją tvarko, aukų vajų veda ir kitokiais bū-dais padeda trys darbuotojai: tiki-ninkai — Ofelija Baršketytė, Saulius Girnius ir Danutė Korzonienė. Jie kasdien būna PLB raštinėje, 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636. Telef. 312 778-2200.

Kitas PLB valdybos posėdis bus gegužės pabaigą.

K.

vydome 14 vyrų. Įėjus jaunai ir energingai choro dirigentei Cheryl Toboll, suskambėjo pir-moji daina — Širdis dar žydi, muz. J. Bertulio. Po to vyrai dar sudainavo J. Dambrausko — Jau žirgelis pabalnotas, liau-dies dainą — Pradės aušrelė aušti, S. Šimkaus — Šią nak-telę, A. Raudonikio — Mūsų jūra ir B. Jonušo — Pakelsim vėliavas į dangų.

Po dešimties minučių pertrau-kos į sceną išėjo moterys, ku-rios dar visai neseniai sutvėrė moterų chorą "Baltija" ir, no-rėdamos pasveikinti vyrus su-kaktuvių proga, prabilo į juos taip pat daina. Kad būtų ger-sesnė harmonija, ir jų buvo 14. Jos padainavo J. Gaubo — Či-gonėlį, A. Vanagaičio — Lop-sinę ir S. Slizio — Gintaro kraštą. Joms dirigavo ta pati dirigentė.

Ir vėl išgirdome vyrus. Šiuo kartu jie padainavo J. Karoso — Augo kieme klevėlis, A. Bra-zinsko — Kur gimta padangė, to paties — Brangiausia žemė, V. Jakubėno — Nurimk, sesut.

Programos pajavairinimui C. Toboll paskambino G. Gudaus-kienės Variacijas lietuvių tau-tine tema. Baltimorėje tai iš-girdome pirmą kartą. Atrodo, kad publikai tas patiko.

Po to, kun. A. Dranginis su-pažindino klausytojus su choro

istorija. Kiekvienais metais cho-ras davė koncertą. Turėjo kele-tą išvykų į kitas kolonijas. Gie-dojo bažnyčioje, dainuodavo per Vasario 16 minėjimus, atlikdavo programą miesto centre per Lie-tuvių Dienas. Pereitais metais atstovavo Baltimorei dainų šventėje Toronte. Darbą apvai-nikavo ir išleido plokštelę "Die-vui ir Tėvynei". Kvietė įsijungti į chorus naujus dainininkus. Jam baigus, Vida Vaškienė, mo-terų choro pirmininkė, pasvei-kino vyrus sukaktuvių proga.

Pabaigai abu chorai padaina-vo L. Abario — Augau aš pas-tovėli ir J. Žilevičiaus Laisvės dainą.

Koncertą reikia laikyti pavy-kusiu. Abu chorai dainavo ge-rai, tik kai kuriose sunkesnė-se dainose trūko stiprumo, nes nėra užtenkamai pirmų tenorų ir būsų. Salėje girdėjosi bal-sų, kad, norint turėti gerą cho-rą, abu vienetai turėtų susijun-gti į mišrų chorą, tada užtektų balsų. Šalia mišraus, galetų kar-tais padainuoti ir atskirai, mo-terys ir vyrai.

Šokiams grojo L. Praškaus orkestras. Veikė bufetas, baras.

Linkime dainininkam ir toliau neužmiršti lietuviškos dainos ir giesmės.

Ž. V.

Baltimorės žinios

Daina, Baltimorės vyrų cho-ras, ir moterų choras Baltija ieško dirigento arba dirigentės, kad galėtų toliau tęsti kilnų dar-bą ir išlaikyti lietuviškas dainas ir giesmes Baltimorės lietuvių kolonijoje.

Šeimų komunijos sekmadie-nis gegužės 13 gražiai pavyko. Didis skaičius šeimų dalyvavo 8:30 mišiose, lietuviškose pa-maldose, šv. Alfonso bažnyčioje. Šeimos bendrai priėmė komuni-ją. Vyrų choras Daina giedėjo Marijos giesmes per mišias.

Dievo Motinai Marijai skirta metinė procesija susilaukė sėk-mės. Dalyvavo ne tik įvairios bažnyčios organizacijos, bet ir kiti parapiečiai. Sodalietės nešė Marijos statulą. Procesija bai-gėsi su rožančiumi ir švč. Sak-ramento palaiminimu.

Antanas Gudonis, kuris prieš kelerius metus atvyko iš New Yorko į Baltimorę ir tuoj įsijun-gė į lietuvių veikimą, išvyksta su žmona Tillie į St. Peters-burg, Florida. Antanas dainavo tenoru vyrų chore Dainoj ir buvo Lietuvių svetainės direk-torius, Baltimorės Lietuvių Ta-rybos vicepirmininkas.

Maldininkų kelionė į Mount Saint Mary's kolegijos Liurdą Emmitsburg, Maryland, rengia-ma gegužės 26. Maldininkai au-tobusais išvyksta 9 val. ryto nuo šv. Alfonso bažnyčios. Liurdo koplyčioje kun. A. Dranginis au-kos mišias, po jų pietūs Mt. St. Mary's valgomajame. Maldi-ninkai aplankys šv. Elzbiets Onos Seton relikvijas gražio Sisters of Charity koplyčioje. Bi-lietus dabar galima gauti klebo-nijoje. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

Jonas Obelinis

— Dail. M. Tubelytės, gyve-nančios Taiwane, meno paroda bus gegužės 25 — birželio 3 Chicagoj, Jaunimo Centre.

— Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos šešioliktas sei-mas vyks gegužės 26-27 Lietu-vių Tautiniuose Namuose, Chi-cagoj.

— Cleveland, Ohio, birželio 7 Atėities klubo rengiamoj va-karonėj Dievo Motinos Nuolati-nės Pagalbos parapijos salėj dr. Augustinas Idzelis kalbės apie prof. dr. Vytauto Vardžio naują knygą "The Catholic Church, Dissent and Nationality in Soviet Lithuania".

PASAULIO LB CENTRE

Pasaulio Lietuvių Bendruo-menės trylikta posėdis įvyko balandžio 18 Jaunimo Centre, Chicagoj. Dalyvavo valdybos nariai V. Kleiza, A. Juodvalkis, D. Kojelytė, S. Kuprys, dr. A. Paulius, R. Sakadolskis, kun. A. Saulaitis, M. Šilkaitis, reikalų vedėjas S. Girnius ir Vliko ryši-ninkas Vl. Šolūtinas. Telefonu susisiektu su G. Juozapavičiute Toronte. Pirmininkavo Vytau-tas Kamantas.

Posėdžio metu patvirtinti PLB Kultūrinės Tarkos Komisi-jos darbo nuostatai. Ši komisija organizuos ir vykdys lietuvių menininkų, kultūrininkų ir mokslininkų pasikeitimą tarp pasikyrų kraštų Lietuvių Bend-ruomenių ir atliks įvairius kitus kultūrinis darbus. Komisijai vadovauja PLB valdybos kvies-tas pirmininkas dr. Leonas Kriaučiūnas. Netrukus jis su-darys komisiją, kurią vėliau tvir-tins PLB valdyba. Su šia komisi-ja nuolatinį ryšį palaikys vykd. vicepirm. Vaclovas Kleiza.

Išdiskutavusi vicepirm. Romo Sakadolskio gerai paruoštą siū-lymą, PLB valdyba nutarė 1983 Šiaurės Amerikoje rengti An-trąsias Pasaulio Lietuvių Dienas. Jų metu vyks PLB seimas, įvai-rūs kultūriniai renginiai, šven-tės, parodos, festivaliai, su-važiavimai, sporto renginiai ir kt. Jaunimui bus siūloma de-rinti V-ąjį jaunimo kongresą prie šių PL Dienų. Ateinančių me-tų pradžioje bus sudarytas PLD rengimo komitetas ir sutarta jo darbo gairės.

Vykdydama V-ąjį PLB seimo Toronte nutarimus, PLB valdyba po diskusijų vieningai nutarė sudaryti PLB Politinių Reikalų Komisiją. Dėl komisijos sudė-ties, darbų, lėšų ir kitų klausimų PLB pirmininkas Vytautas

Kamantas pirmiausia susitiks ir pasitars su JAV LB krašto valdy-bos pirmininku Algimantu Ge-čiu, su Kanados LB krašto val-

dybos pirmininku Jonu Simana-vičium ir su kitais bendruome-nininkais. Vykdomasis vicepirm. Vaclovas Kleiza tuo klausimu kalbės su Australijos ir Naujo-sios Zelandijos pirmininkais. Panašus pasitarimas bus liepos mėnesį Europoj su LB kraštų pirmininkais. Taip pat bus at-siklausta ir eilės kitų politinės veiklos žmonių bei patarėjų nuomonių ir konkrečių siūlymų.

PLB valdyba savo atstovu JAV sostinėj Washingtone pak-vietė ir patvirtino Algimantą Gurecką. Pirmininkui Vytautui Kamantui pavesta pakviesti vie-ną asmenį iš New Yorko apy-linkių atstovauti PLB valdybai Pasaulinėj Baltų Santalkoj.

Redaktorius Romas Sakadols-kis ir administratorė Daina Kojelytė pranešė, kad šių metų pirmieji Pasaulio Lietuvis nume-riai buvo žymiai didesni savo puslapių skaičium, tačiau dėl įvairių priežasčių gerokai vėla-vo pasiekti savo prenumerato-rius. Viena iš tų priežasčių buvo ta, kad Chicagos pašte visi PL egzemplioriai išgulėjo neiš-siūsti visą savaitę dėl pašto tar-nautojų kaltės. Laimė, kad paš-tė gulinius maišus su Pasaulio Lietuvis atsitiktinai pastebėjo buvęs PL administratorius ir da-bartinis Draugo administratorius St. Džiugas, kitais reikalais atvykęs į pašta ir pasiteiravęs, kodėl paštas jų neišsiuntė. Tik po to PL buvo išsiųstas.

Vicepirm. Saulius Kuprys pa-informavo apie rengiamą infor-macinį leidinį anglų kalba apie lietuvių ir Lietuvą, apie penkių tautybių paruošto me-morandumo eiga Jungtinėse Tautose ir kitus dirbamus dar-bus.

Vicepirm. kun. Antanas Sau-laitis planuoja pakviesti kelis talkininkus lituanistinio švieti-mo darbui atlikti Pietų Ameri-koj ir Europoj. Taip pat kitais būdais talkina švietimo darbu-tojam kituose kraštuose.

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ, RYTŲ IR VAKARŲ EUROPA

Nuo devynių iki penkiolikos dienų

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ANGLIJOJE	
5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Londone	
Birž. 14 — 28 d.	\$1,350.00
15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE, VENGRIJOJE & ČEKOSLOVAKIJOJE:	
5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 2 Budapeste, 2 Pragoje, 1 Londone	
Birž. 14 — 28 d.	\$1,390.00
VISOMS KELIONĖMS ĮSKAITOMA:	
● Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicagos via Lufthansa, Northwest Orient ir SAS ● Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose ● Įžymybių apžiūrėjimo kelionės ● Prityrusių kelionių palydovų ir vadovų patarnavimai ● Iš kitų miestų galima jungtis su papildomu mokėčiu	
Atstovai:	
— Jūratė Jakštytė (312) - 737-7535	
Irena Kulikauskaitė (312) - 735-5118	
Worcester, Mass. — B. Šviklėnė (617) - 798-2868	
Dėl daugiau informacijų ir rezervacijoms prašome kreiptis į:	
BALTIC TOURS	
8 White Oak Road	
Newton, Ma. 02168	
Tel. (617) — 969-1190	
Sutvarkome dokumentus norintiems iš-sikviesti gimines iš Lietuvos arba no-rintiems ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje.	

9 DIENOS — LIETUVOJE & RUSIJOJE:
5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje

Rugs. 20 — 28 d. \$849.00
Rugs. 27 — Spal. 5 d. \$849.00

11 DIENŲ LIETUVOJE & LENKIJOJE:
6 naktys Vilniuje, 2 Varšuvoje

Rugs. 6 — 16 d. \$849.00
Spal. 11 — 21 d. \$779.00

12 DIENŲ — LIETUVOJE & LENKIJOJE:
6 naktys Vilniuje, 3 Varšuvoje

Liepos 12 — 23 d. \$959.00
Rugs. 9 — 20 d. \$959.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE IR LENKIJOJE:
6 naktys Vilniuje, 5 Varšuvoje, 2 Krokuvoje

Liepos 12 — 26 d. \$1,219.00
Rugs. 9 — 23 d. \$1,219.00

15 DIENŲ — LIETUVOJE, RUSIJOJE & ITALIJOJE:
5 naktys Vilniuje, 3 Maskvoje, 5 Romoje

Birželio 14 — 28 d. \$1,249.00
Liepos 25 d. — Rugs. 7 d. \$1,249.00

Chicagoje

SĖKMINGA MADŲ PARODA

Balfo 100-sis skyrius gegužės 6, sekmadienį, Kultūros Židiny surengė tradicinę pavasario madų parodą, kuri praėjo tikrai patikimai ir su gražiu pasisekimu. Žmonių sutraukė arti 300. Visi sėdėjo prie stalų ir gėrė kavą su pyragaičiais. Taip pat veikė ir atgaivos baras.

Šiomet padarytas didelis pagerinimas — buvo pastatytas parodinis tiltas. Jis prasidėjo prie scenos, bet su scena nebuvo sujungtas, ir ėjo beveik per visą salę. Visi modeliai atėjo pro scenos dešiniąsias duris ir paskui, laiptukais palipę, žygiavo per tiltą. Matomumas publikai buvo visai geras. Lengvai visi matė ir batukus ir sukneles, ir šukuosenas.

Pagerbiami Balfo veikėjai

Paroda turėjo prasidėti 3 val., bet trupų pavėluota, nes tuo metu dar gausiai plūdo žmonės. Pradžioje iš scenos 100-tojo skyriaus pirmininkė Janina Gerdvilienė prisiminė Balfo 35 metų sukaktį, jo paskirtį, kad ir šiandien dar yra daug šelpiamų lietuvių. Konkreti suminėjo, ką Balfas padarė paskutiniu laiku, kiek išsiuntė siuntinių į Lietuvą, į Punsko kraštą ir kitur.

Toliau buvo pagerbti daugiausia pasidarbavę šio skyriaus laibai. Jiem visiem įteiktas Balfo ženklukas. Pirmas pagerbtas buvo Jonas Jankus, kuris šimtojo skyriaus valdyboje išbuvo 30 metų. Pagerbtas ir Juozas Zarauskas, daug dirbęs Balfui. Jo salėje nebuvo, nes sirgo. Jam ženklukas bus nuvežtas į namus. Pagerbta ir Elena Mickeliūnienė, daugiausia aukojusi Balfui. Balto ženklukas įteiktas ir Pauliui Jūrkui, kuris šiai parodai buvo dekoravęs sceną.

Pradeda vaikai

Parodą atidarė Janina Simutienė, Lietuvos gen. konsulo Aniceto Simučio žmona, pasakudama tai progai pritaikytą trum-

Andrius Koval-Kovaliauskas Balfo 100 skyriaus surengtoje madų parodoje. Po parodos jam buvo įteikta gėlių.

Nuotr. L. Tamošaičio

pą kalbą. Visas modeliuojančias pristatė Aldona Rygelienė, apibūdindama drabužį, jo pasiuvimą ir medžiagą.

Daug drabužių buvo namuose siūta. Tai ir rodo mūsų moterų sumanumą ir puikų skonį.

Pirmieji į tiltą užlipo vaikai. Jiem publika nuširdžiai plojo už jų vaikišką atvirumą. Vaikų įvairiausi drabužiai buvo ypač gražūs.

Vakarinis puošnumas

Antroje dalyje prieš galą buvo parodyta madų kūrėjo Andriaus Kovaliausko-Koval kolekcija. Ją apibūdino ir kiekvieną drabužį pristatė modistė Gražina Tiškutė-Tucci. Ji kalbėjo angliškai. Tie vakariniai drabužiai labai brangūs, puošnūs ir elegantiški. Viso buvo 82 išėjimai. Viena-

Balfo 100-tojo skyriaus surengtoje madų parodoje modeliuotojos. Iš k. Lida Kiaunytė, Lina Ridikaitė, Birutė Radzivanienė, Vytenis Radzivas, dr. Elena Nicola, Audronė Katinaite, Nida Milukaitė, Gražina Tiškutė-Tucci, Antanas Vainius, Gintaras Vainius, Andrius Koval, Kristina Sinkevičiūtė, Aldona Rygelytė, Virginija Šeibytė, Antanas Garbauskas, Marija Raugienė, Rūta Ilgutyte, Violeta Gerdvilytė-Coleman, Daina Černiauskaitė, Sofija Kačinskienė, Regina Sinkevičiūtė, Viktorija Garbauskaitė, Vilija Jūrytė. Trūksta — Nicola Tucci, Gintaro Radzivo ir muzikės Nijolės Ulėnienės. Nuotr. L. Tamošaičio

me išėjime daugiausia buvo po vieną modelį, bet buvo atvejų, kad pasirodė ir du, trys, o pabaigai net 6. Su kiekvienu išėjimu vis buvo nauji ir nauji drabužiai. Viso buvo parodyta per 100 drabužių.

Muziką šiam paradiui parinko muzikė Nijolė Ulėnienė. Ji įrašė į juostą ir paskui demonstracijos metu leido per garsiakalbius.

Drabužius demonstravo dvi grupės — vyresniosios ir vaikai. Vyresniųjų grupėje buvo: Birutė Radzivanienė, dr. Elenutė Nicola, Virginija Šeibytė, Lida Kiaunytė, Audronė Katinaite, Lina Ridikaitė, Nida Milukaitė, Vilija Jūrytė, Violeta Gerdvilytė, Sofija Kačinskienė ir Marija Raugienė.

Vaikų grupėje demonstravo: Nicola Tucci, Antanas Vainius, Vytenis Radzivas, Gintaras Radzivas, Daina Černiauskaitė, Rūta Ilgutyte, Kristina Sinkevičiūtė, Regina Sinkevičiūtė, Viktorija Garbauskaitė, Antanas Garbauskas.

Pasinaudojant praitytų metų patyrimu, pademonstruota ir vy-

resnių ponių drabužiai. Tokios buvo Marija Raugienė, pademonstravusi vieną savo sukurta vakarinį drabužį, ir Sofija Kačinskienė, pademonstravusi bent kelis savo sukurtus ir numegztus drabužius. Dviejuose ar trijuose sumaniai panaudoti lietuviški raštai.

Pertraukos metu vyko ir LB Tarybos balsavimai koridoriuje. Kam susidarė sunkumų pabaluoti savo apylinkėse, tas galėjo čia balsuoti. Balsavimą tvarkė Antanina Reivytenė.

Prie įėjimo buvo platinami laimėjimo bilietai. Ties laimėjimam buvo leidžiami bent keli daiktai. Traukimai buvo padary-

ti prieš parodos galą. Pabaigai visi modeliai buvo iškviesti į sceną ir buvo apdovanoti gėlėmis.

-o-

Parodą reikia laikyti sėkminga. Ji buvo gerai organizuota ir praėjo sklandžiai, sutraukė daug publikos. Baigėsi 5:20 v.v.

Salėje daugumą sudarė moterys, suvažiavusios iš plačios apylinkės. M. Raugienė buvo net iš Philadelphijos. Buvo ir vyrų parodoje ir šie pageidautų, kad būtų parodomai ir nauji vyriški drabužiai.

Balfo vadovybė tikrai turėtų būti patenkinta, nes šalpai sutelkė nemažai lėšų. (p.j.)

KULTŪROS ŽIDINIO PASTOGĖJE Židinio fondo narių vajas

Iki šiol Židiny buvome tik svečiai. Vieni paaukoję Kultūros Židinio statybai daugiau, kiti mažiau, kiti visai mažai, arba visai nieko. Aukotojai buvo pamiršti Kultūros Židinio dedikacijos leidiny arba įamžinti paminklinėje lentoj. Per penkerius metus niekas neprašė Židinio aukotojų įrodyti, kiek jie yra aukoję ar dirbę Kultūros Židinio naudai. Židinio išlaikymu, valymu, remontu, finansais rūpinosi tikrai Tėvai Pranciškonai ir jų talkininkai — pirmiau statybos, paskui administracijos komitetas. Visą finansavimo našta nešė mažai žinomi ir visuomenėje mažai įvertinami bingo grupių darbuotojai.

Įvykiai ir sąlygos tačiau keičiasi. Pranciškonų eilės ir jėgos neadaugėja, bingo darbuotojų mažai kas ateina pavaduoti, o ir patys žaidimai, keičiantis įstatymams, gali išnykti. Kas gali atsitikti su Kultūros Židiniu? Kaip apsisaugoti nuo kitataučių bažnytinų ar valstybinių organų perėmimo ir nuo lietuvių kultūros centro išnykimo? Atsakymai į tuos klausimus atėjo iš pačių Pranciškonų, kurie tiek daug pinigų ir darbo įdėjo, kad Židinis visada tarnautų lietuvių visuomenei. Lietuvių Pranciškonų pastangomis buvo išrūpintas Pranciškonų Ordino sutikimas Židinio valdymą perleisti aukotojų ir rėmėjų korporacijai — Lietuvių Kultūros Fondui. Šios korporacijos rėmuose nariai-aukotojai tampa ne tik Židinio svečiai, bet ir partneriais, arba šeimininkais, kai lietuviai Pranciškonai ir toliau lieka teisėtais savininkais. Teisine sutartimi perėmus K. Židinio valdymą ir atsakomybę, niekas nebegalės kėsintis į mūsų namus. Žinoma, tas priklausys nuo to, kaip stiprūs ir kaip vieningi mes būsim.

Todėl ir skelbiamas Lietuvių Kultūros Fondo narių vajas. Visos organizacijos ir pavieniai asmenys turi šias kelias savaites pašvęsti narių verbavimui. Įstojimo sąlygos yra paprastos: paduoti įstojimo prašymą (application) ir sumokėti metinį nario mokestį (šiuo metu tik 10 dolerių). Kas praecy tu paaukojęs bent 100 dolerių K. Židinio statybai ar išlaikymui, tas tampa pilnateisiu aktyviu nariu. Kam

dar kiek trūksta iki 100 tas vienkartine suma arba dalimis (kad ir metiniu nario mokesčiu) tą sąlygą gali išpildyti. Įstojimo prašymus galima gauti kreipiantis į narystės komiteto asmenis: Apoloniją Radzivanienę, 84-16 110 St., Richmond Hill, N.Y. 11418, Joną Klivečką, 76-13 85 Rd., Woodhaven, N.Y. 11421, arba Kazį Jankūną, 82 MacArthur Ave., Lodi, N.J. 07644. Mokesčio čekius rašyti Lithuanian Cultural Fund vardu.

LK Fondo narių prieauglio ypač tikimasi dabar, kai sprendžiami labai svarbūs teisinės sutarties klausimai. Šeštadienį, birželio 9, įvyks specialus Lietuvių Kultūros Fondo narių susirinkimas. Tame susirinkime bus pristatytas galutinis sutarties projektas, pagal kurį LK Fondas perims Kultūros Židinio administravimo darbus. Atvykusieji į susirinkimą bus raštu painformuoti apie sutarties principus ir sąlygas. Dalyvavimas visiem būtinas, nes tą dieną bus padarytas didelis ir svarbus žingsnis į Kultūros Židinio ateitį.

Kultūros Fondo Tarybai:

1. Kultūros Židinio išlaikymo pastangom pritariu ir stengsiuosi prisidėti:

- Būdamas aktyviu LK Fondo nariu ir mokėdamas metinį nario mokestį.....
- Laikydamas savo ligišiolinę auką kaip įnašą tolimiesniam Židinio išlaikymui ir tik karts nuo karto prisidedamas auka bei darbu.....
- Tiksliai lankydamas Židinį, dalyvaudamas parengimuose ir remdamas Židinį naudojančias organizacijas.....

2. Kultūros Židinio išlaikymui įsteigta Lietuvių Kultūros Fondo korporacijai nepritariu ir nežadu prie Židinio išlaikymo prisidėti.....

3. Komentariai ir pasiūlymai:

Nebūtina, bet pageidaujama:

Vardas ir pavardė

Numeris ir gatvė

Valstija ir Zip Code

Prašome šį lapą grąžinti ne vėliau gegužės 25-tos šiuo adresu: LKF Taryba, 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Baisiojo birželio minėjimas Šv. Petro lietuvių parapijos salė įvyks birželio 9.

Tautos šventės minėjimas So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salė įvyks rugsėjo 16.

Lietuvių radijo programų, vedamų Stepono ir Valentino Minkų, 45 metų sukaktuvių gegužinė — piknikas įvyks rugpičio 12, sekmadienį, Romuvos Parke, Brocktone — Montelloj.

Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 7 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos salė.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11 First and Second Church salė. Koncertą rengia Baltų draugija.

Banketas, rengiamas Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagalbininkių, įvyks rugsėjo 30.

Keleivui paskelbus, kad gegužės 15 Bostono ir aplinkinių lietuvių savaitraščio leidimas sustabdomas, Darbininkas išreiškia užuojautą Keleivio leidžiam, redakcijai, administracijai ir skaitytojams. Jei šioje srityje neatsiras kito lietuviško laikraščio, Darbininko administracija siūlo naujiems skaitytojams už 5 dol. užsisakyti Darbininką iki šių metų galo. Atsiuntus 15 dol., laikraštis bus siunčiamas 1979 ir 1980 metus. Kiekvienam Darbininko numerį yra ir Bostono žinių skyrius. Adresas: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Darbininko skaitytojai kviečiami šią žinią pranešti tiems Keleivio skaitytojams, kurie iki šiol Darbininko dar neskaity.

LAŠVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET Vedėjas Petras Vičiūnis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402

Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekim. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Pardudamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

Šiose pastangose mes nesame vieni. Tėvų Jėzuitų vedamas Chicagos Jaunimo Centras šiuo metu taip pat yra persiorganizavimo stadijoje, nes ir tenai panašios sąlygos reikalauja įjungti visuomenę į lietuvių namų išlaikymo atsakomybę.

Paštu ir šio laikraščio puslapiuose kreipiamasi į aplinkines lietuvių su trumpa apklausinėmis anketomis dėl pritarimo Lietuvių Kultūros Fondui. Visi prašomi anketas užpildyti ir grąžinti iki gegužės 25. Kultūros Židinio pavasario šventės metu taip pat bus galima užpildyti anketas ir gauti nario įstojimo formas. Todėl visi kviečiami dideliais būriais gegužės 20 susirinkti į Kultūros Židinio gegužinę.

LK Fondo Informacijos Komitetas

VILNIAUS UNIVERSITETO SUKAKTIES MINĖJIMAS Lituanistikos Instituto suvažiavime gegužės 25-28

Nors Lietuva paskutinę Europoj priėmė krikštą ir dėl to tik XV amžiaus gale atsiskleidė krikščioniškajai Vakarų Europos kultūrai, bet ji greitai pasivijo ir net pralenkė kai kurias kaimynines tautas. Priėmusi krikštą, ji greitai pasipuošė gražio- mis mūro bažnyčiomis, prie Vilniaus katedros, vienuolynų ir parapijų atidarė mokyklas, o 192 metam praslinkus, atidarė ir Vilniaus universitetą, kuriame per keturis šimtmečius jaunimas semiasi aukštąjį mokslą.

Vilniaus universiteto per 400 metų nueitas kelias buvo grubus ir sunkus. Tautos nelaimių ir okupacijų metais jis net kelis kartus buvo nustojęs veikti, bet jo reikšmė Lietuvai buvo ir yra labai didelė. Per 400 metų jis Lietuvai ruošė visų sričių mokslininkus: kalbininkus, filosofus, teologus, istorikus, gamtos, fizikos, chemijos ir matematikos žinovus, teisininkus, gydytojus, aukštesniųjų mokyklų mokytojus, išugdė rašytojus, poetus, visokeriopos kultūros ir meno puoselėtojus, visuomenės veikėjus, politinius tautos vadus ir laisvės kovotojus. Net ir pačiais kritiškiausiais vergijos laikais sveikas lietuviškas jaunimas, Vilniaus universitete siekdamas mokslo, nebuvo paveiktas nesveikos propagandos, sugėbėjo atskirti pelus nuo grūdų, pasisavinti, kas gera ir naudinga, ir atmesti tai, kas jam ir lietuvių tautai žalinga.

Tai suprasdami ir įvertindami, visi lietuviai krašte ir išeivijoje subrūdo paminėti 400 metų Vilniaus universiteto sukaktį. Čia JAV Lituanistikos Institutas savo VII-ame suvažiavime Kultūros Židinio patalpose gegužės 25-28 paskaitomis ir iškilingu

minėjimu atskleis Vilniaus universiteto reikšmę lietuvių tautai. Šiame suvažiavime gegužės 25, penktadienio vakarą, 7:30 val. bus susipažinimo vakaras ir Vilniaus universiteto parodos atidarymas.

Gegužės 26, šeštadienį, nuo 11 val. ryto iki 4:45 val. vakaro paskaitininkai supažindins dalyvius su Vilniaus universiteto veikla ir istorija. Istorikas Vincas Trumpa nagrinės temą — "XIX amžiaus pradžios Vilnius Stanislovo Moravskio atsiminimuose", bibliografas Jonas Dainauskas — "Vilniaus akademija Edukacinės Komisijos metu", medicinos istorikas Ramūnas Kondratas — "Medicinos mokslai Vilniaus universitete XIX amžiaus pradžioje", bibliografe Stasė Vaskelienė — "Vilniaus universiteto biblioteka pokario metais", meno istorikas Stasys Goštautas — "Ispanijos humanistas Petras Roizijus Vilniuje 1551-1571".

Vakare 8 val. — koncertas ir banketas.

Gegužės 27, sekmadienį, nuo 2 val. po pietų iki 3:45 val. dvi paskaitos: istoriko Juozo Jakšto — "Vilniaus universiteto vaidmuo įtvirtinant katalikybę Lietuvoje" ir Vinco Maciūno, literatūros istoriko — "Senasis Vilniaus universitetas ir studentų žemaičių Tautiška giesmė".

Vakare 7 val. — Iškilingas Vilniaus universiteto minėjimas. Dalyvaus organizacijos su vėliavomis. Po garbės prezidiumo kalbų bus istoriko Simo Sužiedelio paskaita — "Vilniaus universiteto būdingieji tarpniai". Meninė daly aktorai paskaitys Vilniaus universiteto išugdytų rašytojų kūrybos. Bus parodytas Vilniaus universitetas skaidrėse.

Suprantama, kad toks įdomus Vilniaus universiteto minėjimas turės sutraukti daug dalyvių tiek paskaitose, tiek koncerte-bankete, tiek iškilingame minėjime. Dėl to visi be išimties laikykim sau garbingą pareigą jame dalyvauti ir jį paremti.

DAIL. ROMO VIESULO PARODA ROMOJE

Gegužės 3 Romoje atidaryta dail. Romo Viesulo grafikos kūrinių paroda. Ji skirta jo kūrybinio darbo 30 metų sukakčiai paminėti. Parodoje išstatyta 30 darbų, atliktų įvairiomis technika, kuriomis dirbo dailininkas. Tai yra litografijos, ofortas, bespalviai reljefiniai spaudiniai ir didelio formato linoleumo raiziniai, atspausiti ant drobės. Išstatė ir lietuviškų raudų ciklą.

Tai antroji jo paroda Romoje. Ją surengė Amerikos Akademija. Pastoviai dailininkas gyvena Philadelphijoje, kur Temple universiteto, Taylor meno mokykloje vadovauja grafikos klasei.

— Kanados Ukrainiečių profesionalų ir verslininkų sąjunga surinko 300,000 dol. ir įteikė Toronto unto prezidentui James Ham, kad būtų įsteigta ukrainistikos katedra. Šiam tikslui tokią pat sumą paskyrė Kanados vyriausybė. Ją įteikė daugiaukultūrinių reikalų ministeris N. Cafik. Pinigai bus investuoti į "Endowment Trust Account" ir nuošimčiai skiriami profesoriui atlyginti. Kanadoje yra 600,000 ukrainiečių. Tokiu būdu vengristikos katedrą Toronto universitete gavo ir Kanados vengrai.

NELEGALIŲ IMIGRANTŲ REIKALAI

Advokatas Charles P. Kal

Yra lietuvių, įvažiuosiu į JAV nelegaliu būdu. Manau, kad nepakenksiu tokiems asmenims, juos įspėdamas, bet jiems anksčiau ar vėliau reikės rimtos teisinės pagalbos.

Turiu pasakyti, kad JAV

imigracijos įstatymai yra gana liberalūs ir pilnai pritaikyti žmonėms, ypač tiems asmenims, kurie siekia politinės laisvės. Tokių asmenų gyvenimas nėra pavydėtinas. Kai kurie yra vedę ir turi šeimas, taip pat nuosavybes, kurios yra lietuviškos tradicijos idealas. Nenoriu jų gąsdinti, tik noriu įspėti, kad tokiems asmenims reikia greičiau užtikrinti savo ateitį. Pažymėtina, kad imigracijos įstatymai yra gana komplikuoti, bet yra iš to ir išeitis. Jei, pvz., Jonas į JAV įvažiuo nelegaliai ir išgyveno rimtai 5 metus be pertraukos, neišvengdamas į kokią nors kriminalinę veiklą, įstatymai pripažįsta, kad jis be jokios baimės gali kreiptis į imigracijos departamentą, užpildydamas nustatytas formas, tik tose formose reikia pasakyti visą teisybę. Kartais imigracijos departamentas reikalauja įnešti \$1000 užstatą, bet tas užstatas nedingsta. Po to departamentas padaro tam tikrą investiciją ir vėliau praneša jam arba jo advokatui, kad jis gali pildyti prašymą ir gauti pilietybės teises.

Sis klausimas svarbus ne tik jam pačiam, bet ir jo vaikams. Nepasinaudojus šita teise po 5 metų, vėliau ar anksčiau jį gali ištikti kokia nelaimė, jį gali valdžios agentas surasti. Tada pasidarytų didesnė komplikacija

ir išlaidos. "Kiškio gyvenimas yra baimingas." Pvz., suskamba durų skambutis, ir sukrečia tą asmenį baimė, kad jo atėjo suimti.

Todėl, kaip esu minėjęs, toks asmuo turi susirūpinti dėl savo ateities. Imigracijos įstatymai nėra užtikrinti, kad jie nebus pakeisti.

Nors nelegalaus imigranto vaikas ir būtų gimęs šiame kra-

te, tačiau jis nėra pripažįstamas JAV piliečiu; tuo tarpu legalaus imigranto čia gimęs vaikas automatiškai tampa JAV piliečiu ir net gali būti šio krašto prezidentu.

Jei nelegaliai atvykęs asmuo susituoktų su JAV piliete, tai po trejų metų jis galėtų prašyti Amerikos pilietybės.

Adv. Charles P. Kal

PHILADELPHIA, PA.

Ateitininkų metinė šventė šiais metais įvyks gegužės 25-27. Į šventę atvyksta kun. dr. K. Trimakas, vyr. Ateities redaktorius.

Šventės programoj numatoma: Gegužės 25, penktadienį, 8 val. vakare kun. dr. Trimako pokalbiai su studentais ir vyr. moksleiviais B.V. Volertų namuose, 405 Leon Ave., Delran, N.J. 08075. Tel. 609 461-9488.

Gegužės 26, šeštadienį, jaunimas renkasi 1 val. popiet, o sendraugiai 4 val. popiet B. K. Gasparėnų sodyboje, 810 — 5th St., Delran, N.J. 08075. Tel. 609 461-0129. Ten dienos metu vyks jaunimui užsiėmimai, 5 val. bus bendros pamaldos, o po jų pasikaitos ir laužas.

WATERBURY, CONN.

Sv. Juozapo parapijos choras kovo 18 pagerbė choristą Juozą Kanapką vardo dienos proga ir padėkojo už ilgą ir pastovų dalyvavimą choro gretose.

Juozas Kanapka atvyko į JAV 1913. Newark, N.J., tuoj įsijungė į kuriamų lietuviškų parapijų veiklą. Nuo pat jaunystės brangindamas visa, kas lietuviška, priklausė prie chorų, dalyvavo vaidinimų pastatymuose.

Nuo 1916 įsikūręs Waterbury, Conn., su trumpa pertrauka per 30 metų priklausė prie prof. A. Aleksio vadovaujamo Sv. Juozapo parapijos choro.

Vaišės choro seniūnės M. Laureckienės iniciatyva choristės suruošė Kanapkų sodyboje. Daugiausia pasidarbavo pati šeimninė Anelė su M. Laureckiene. Talkino M. Marunienė, B. Ortlieb ir J. Stulginskaitė.

Pagerbime dalyvavo Sv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Vilčiauskas ir kun. J. Ruokis. Choro vardu sveikino J. Pūdžiukaitienė. Linkėjimus išreiškė ir choro vadovas muz. J. Beinoris. Vardinių proga pasveikinti ir choristai J. Kazlauskas ir J. Ambrozaitis.

Gaila, kad į šį pobuvį negalėjo atvykti sūnus Juozas, mikrobiologas, dirbąs Warner-Lam-

bert laboratorijoje, N.J., ir dukra Marianne Hunt, kuri Floridą ruošiasi magistro laipsniui iš sociologijos.

P.P.K.

NEW BRITAIN, CONN. MARGUČIŲ VAIŠĖS

Prie New Britaino lietuvių Sv. Andriejaus parapijos veikla Sv. Rožančiaus Draugija. Yra tokia tradicija, kad kiekvienais metais Atvelykio sekmadienį šis draugija surengia margučių vaišes. Ir šiais metais tokios vaišės buvo surengtos parapijos salėje. Svečių su iš anksto nusipirktais bilietais prisirinko pilna salė.

Šeimnininkės patiekė skanias karštus pietus ir dar kiekvienam svečiui pridėjo po margutį. Svečiai su malonumu daugė margučius, prisimindami Lietuvos Velykas. Visi labai patenkinti vaišėmis. Pasibaigus vaišėms, parapijos klebonas kun. Jonas Rikteraitis ir Sv. Rožančiaus Draugijos pirmininkė Elena Tamošaitienė pasakė kalbeles, dėkodami svečiams už atsilankymą.

Po kalbų buvo laimingų bilietų traukimas. Laimėjimams skirtos dovanos, kurias draugijos narės bei svečiai sunėšė. Romo Butrimo vadovaujamas jaunimo orkestras grojo lietuviškas polkutes, ir svečiai galėjo pasižinti.

Tokias Atvelykio vaišes New Britain Sv. Rožančiaus Draugija šiemet turėjo jau 58-tas. Draugijai pirmininkauja nepavargstanti energinga pirmininkė Elena Tamošaitienė be pertraukos jau 18 metų. Gautas iš tokio parengimo pelnas visados atiduodamas parapijos išlaikymui.

D.B.

KAIP IR KODĖL MES BĖGOME

Šitokių pavadinimų atsiminimų knygą ruošia kun. Juozas Prunskis. Pakviesta keliadesimt autorių surašyti savus išgyvenimus, išryškinančius bėgimo priežastis — okupantų terorą — ir bėgimo mirtinus pavojus. Tai bus liudijimų rinkinys istorijai ir jaunajai kartai. Knygą išleis Vytauto Didžiojo šaulių rinktinė, vadovaujama Vl. Išganaičio. Šauliai tuo reikalu jau sudarė sutartį su "Draugo" spaustuve. Jei kas turėtų nuotraukų iš bėgimo meto, malonėkite atsiųsti kun. J. Prunskii "Draugo" adresu: 4545 W. 63 St., Chicago, IL 60629.

Neseniai iš spaudos išėjo Juozo Prunskio paruošta knyga "Lietuva bolševikų okupacijoje", kurią išleido Jūrų šaulių kuopa Klaipėda. Kita jo knyga — "Sibiro lietuviai" jau surinkta. Spaudai ją ruošia dail. P. Alekša ir dail. V. Lukas. Išleis Amerikos Lietuvių Biblioteka.

Veda Kazys Merkis

Žvaigždžių dešimtuko turnyras Montrealy po 13-kos ratų jau turėjo du pirmūnus: pasaulio meistrą A. Karpovą ir pasaulio eksmeisterį M. Talį; abu buvo surinkę po 9 taškus. Iš tikrųjų Karpovas dar turėjo vieną nebaigtą, bet pralaimėtiną padėtį prieš daną Larseną (!). Tai bus turnyro sensacija. Kiti: vengras Portisch — 7.5(1), jugoslavas Ljubojevič — 7 tš., vokiečiai Huebner — 6.5, čekas Hort — 5.5(1), olandas Timman — 4.5 (2), amerikietis Kavalek — 4.5, pasaulio eksmeisteris Spasskis — 4(2), danas Larsen — 3.5(2). Amerikietis Kavalek ši

Lengv. atletikos pirmenybės

Lietuvių ir kartu visų pabaltiečių lengvosios atletikos pirmenybės šiemet įvyks birželio 30 ir liepos 1 latvių sporto stadione "Sīdrabene", Milton, Ontario, netoli Toronto. Kviečiami dalyvauti vyrai, moterys, mergaitės, berniukai, jauni ir jaunučių amžiaus sportininkai. Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į Algirdą Bielskų, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117. Tel. 216 481-7161.

Pabaltiečių krepšinio, stalo teniso ir šachmatų pirmenybės įvyks vėliau šiais metais, lapkričio 10 ir 11, New Yorke.

N.Y. Lietuvių Atletų Klubu vadovaujama sporto stovykla

LAIKAS — 1979 liepos 14-28 (dvi savaitės). Galima registruotis pirmai savaitei, antrai savaitei, arba abiem.

VIETA — Tėvų Marijonų Marianopolio gimnazijos patalpos, Thompson, Connecticut, netoli Putnamo.

ADRESAS — Marianapolis Preparatory School, Thompson, Conn. 06277.

PROGRAMA — Krepšinis berniukams nuo 8 iki 15 metų amžiaus. Instrukcijos anglų kalba. Mergaitės ir berniukai, kurie nori lavintis kitose sporto šakose, prašomi užpildyti ir atsiųsti registracijos formas. Susidarius pakankamam skaičiui, bus organizuojamos ir kitos sporto šakos.

REGISTRACIJA — a. užpildyti registracijos formą, b. pasirūpinti daktaro pažymėjimu, c. kartu su užstatu iki birželio 1 pasiųsti šiuo adresu: V. Kulpa, 84-01 101 St., Richmond Hill, N.Y. 11418.

MOKESTIS — \$125 savaitei vienam vaikui už bendrąjį maistą ir pamokas. \$25 užstatą atsiųsti iki birželio 1, kartu su registracijos forma ir daktaro pažymėjimu. Likutį atsiųsti iki liepos 1. Čekius rašyti Lithuanian Athletic Club vardu. Atsisakius vyksti į stovyklą iki birželio 15, užstatas bus grąžintas. Po birželio 15 užstatas nebegrąžinamas.

REIKMENYS — Atsivežti į stovyklą: miegmaišį arba kitokią patalynę, krepšinio batukus, bent 6 poras kojinių savaitei, dvi poras sportinių kelnaičių ir dvejus marškinukus, apatinius rūbus, rankšluosčius, tualetinius reikmenis, megztinį, gerą nuotaką ir energiją.

ATVAŽIAVIMAS — Automobilais: iš Connecticut Tpke tęsinio (Hwy 52) išsukti į Rt. 200, rytų kryptimi, link Thompson miestelio. Už 2 mylių ženklas — Marianapolis Prep. School. Autobusu: autobusai iš visų pusių kursuoja į Putnam, Conn. Atvykus į Putnamą, skambinti į stovyklą, tel. 923-9285 arba 923-2023. Iš ten bus parūpintos transportacijos priemonės.

VADOVYBĖ — Antanas Mičiulis, LA Klubu pirmininkas; Pat Torney, LAK krepšinio sekcijos vadovas.

INFORMACIJA — Stovyklos organizatorius Pranas Gvildys, 93 Wheeling Ave., Staten Island, N.Y. 10309. Tel. 212 356-7871. Stovyklos direktorius Pat Torney, 97-11 105 St., Ozone Park, N.Y. 11416. Tel. 212 441-7059.

turnyrą įpusėjo paskutiniu su 1.5 tš., sužaidęs lygiom su Portisch, Hort ir Timmanu, bet ant-ram rate jau tįmptelėjo, sužaidęs lygiom su . Spasskiu ir Hortu, be to, pridėjo du laimėjimus prieš Timmaną ir Ljubojevičių (!). Žymi pažanga.

Lone Pine, Californijoje, įvyko stambus tarptautinis turnyras, kuriame dalyvavo 24 didmeistrai, 22 tarptautiniai meistrai su keliais šalių čempionais ir pagarsėjusiu pretendentu į pasaulio meistrus Viktoru Korč- nojum; iš viso 74 dalyviai. Favoritu buvo laikomas dm V. Korčnojus, bet jis baigė antram dešimtuke. Pirmąją vietą pasidalijo keturiese: čekas Hort, jugoslavas S. Gligorič, rumunas Gheorghiu ir Liberzon (Izraelis). Visi jie surinko po 6.5 tš. iš 9 galimų. Pustaškiu atsiliko B. Larsen, G. Ree, G. Sosonko, D. Sachovič, U. Lombardy ir Grinfeld. Po jųėjo 12 žaidikų, pelniusių po 5.5 taško; jų skaičių atsidūrė garsusis V. Korč- nojus, kritęs prieš Liberzoną (Izr.) ir amerikietį Lombardą. Šioj grupėj baigė ilgametis JAV meisteris dm S. Reshevsky (67 m.).

Amerikietis, jaunas dm James Tarjan iš Californijos, įpusėjo tarptautinį turnyrą Kolumbijos sostinėj Bogotoj su aštuoniom pergalem iš eilės, tačiau devintame rate sukupo prieš Kolumbijos čempioną G. Garcia ir pakriko, tesurinkęs iš tolesnių keturių partijų pusantro taško. Belikus dviem ratam iki pabaigos, turnyro lyderiu buvo pasaulio jaunių eksmeisteris A. Beliavskis, turėdamas 10.5 tš. iš 12 galimų, po joėjo amerikietis Tarjanas su 9.5 tš., kolumbietis G. Garcia su 8.5 ir kitas kolumbietis Castro su 8 tš.

Bostono ir jo apylinkių jaunimas kviečiamas lankyti ketvirtadieniais šachmatininkų treniruotes — pamokymus So. Bostono LPD klube, 369 W. Broadway, So. Boston, Mass. Čia jis ras nemažą žinių sustiprinti savo šachmatų žaidimui. Pradžią 7 v.v. Jokio mokesčio.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

GAUTOS PLOKŠTELĖS

Kur bėga Šešupė, 10 dainų ir 8 giesmės, įdainuota muzikos meno būrelio ir solistų. 8 dol.

Lietuvių liaudies dainos, sol. V. Noreikos. 6 dol.

Operų arijos, sol. V. Noreikos. 6 dol.

Estradinės melodijos, vokalinio inst. ansamblio. 6 dol.

5-oji dainų šventė Toronte, dvi plokštelės. 15 dol.

LIETUVIŠKI LEIDINIAI

Dr. A. Gerutis, Petras Klimas. 10 dol.

P. Klimas, Iš mano prisiminimų. 12 dol.

G. Valančius, Žemaičių Didysis. I-oji ir II-oji dalis. Po 12 dol.

A. Baronas, Laivai ir uostai, romanas. 7 dol.

J. Prunskis, Lietuva bolševikų okupacijos. 6 dol.

A. Rugytė, Švėkšna, kietais viršeliais. 10 dol.

A.P. Bagdonas, Pruo gintara longa, poezija. 3 dol.

J. Balyš, Lietuvių dainos Amerikoje. 8 dol.

V. Juodeika, Didžioji iliuzija, I tom. 15 dol.

A. Bagdonas, Lietuvos politika. 6 dol.

J. Jankus, Anapus rytojaus, romanas. 7 dol.

K. Barėnas, Kilogramas cukraus. 8 dol.

J. Gliuda, Narsa gyventi, romanas. 6 dol.

Postage Stamps of Lithuania. 16 dol. (red. D. Jonaitis).

Šios bei kitos lietuviškos knygos, plokštelės ir suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

VITAS TRAVEL SERVICE

94-10 JAMAICA AVENUE

WOODHAVEN, N.Y. 11421

(212) 847-5522

1979 M. EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

VIENTOS SAVAITES: IS Bostono ar New Yorko IS Chicago

Gegužės 14 ir 21 d. — Isparduota
Birželio 11 d. — Isparduota
Liepos 9, BIRŽELIO 18
Rugs. 20, Rugs. 3 ir 10
Rugs. 17

1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje; 1 naktis Maskvoje
DVIETŲ SAVAIČIŲ:

Birželio 25, Liepos 18.
Rugs. 10
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 3 naktys Rygoje,
3 naktys Leningrade, 2 naktys Helsinke

Liepos 2
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,
5 naktys Romoje

Liepos 23
2 naktys Maskvoj, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,
2 naktys Lucerne, 2 naktys Mūnche, 1 naktis Baden-Baden,
1 naktis Zūriche

Rugs. 10
1 naktis Maskvoje, 5 naktys Vilniuje, 1 naktis Maskvoje,
6 naktys Paryžiuje

Visas grupes lydės patyrę vadovai. Įskaitoma ekskursijos į Kauną ir Trakus, ir vizų mokesčiai. Kainos asmeniui, dviese kambaryje (are subject to changes and/or government approval). Vienam kambaryje 1 savaitei reikia primokėti \$100.00; 2 savaitėms — \$175.00.

Kainos apskaičiuotos 30-čiai ar daugiau keleivių.

1979 VISIT LITHUANIA & ROME 1979

(SPECIAL AUDIENCE WITH POPE JOHN PAUL II — JULY 4 & AUGUST 15 DEPARTURES. BOTH GROUPS WILL BE SPECIFICALLY MENTIONED & GREETED BY THE HOLY FATHER. AUDIENCES ARRANGED COURTESY LITHUANIAN COLLEGE, ROME, WHO HIGHLY RECOMMEND LADIES WEAR NATIONAL COSTUME)

Depart N. York	Return N. York	Cities/nights	Total cost incl. GIT Air Fare
June 13	June 21	Vilnius 5, Moscow 2	\$926
July 4	July 18	Vilnius 5, Moscow 2, Rome 6	\$1420
August 15	August 29	Vilnius 5, Moscow 2, Rome 6	\$1420
Sept. 19	Sept. 27	Vilnius 5, Moscow 2	\$876

Cost per person, double occupancy; based on GIT Air Fare — subject to change and/or government approval; add \$3 departure tax; tour director will accompany each tour with minimum 30 participants.

Reservations/Information:
UNION TOURS, INC.
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016

SAS

SCANDINAVIAN AIRLINES

Jerry Zaborowski
Tour Manager

Yes, I am interested in yourdeparture

Name

Address, City, Zip

Phone No.

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, jo žmoną dr. Haliną, mūsų korporacijos filistėrę, sūnų ir marčią, filiją Giedrę, nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Korpl Neo Lithuania
New Yorko vieneto valdyba

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, jo žmonai dr. Halinai ir sūnui Vidui su šeima bei kitiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Antanas ir Danutė Bobeliai

Mielam bičiuliui

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, giliam liūdesy likusią jo žmoną dr. Haliną, sūnų Vidą su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

amžinybėn iškeliavus, žmoną dr. Haliną, sūnų Vidą ir gimines nuoširdžiai užjaučiame

Elena Legeckienė
Ričardas ir Marta Legeckiai
Raimundas ir Regina Ošlapai

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, jo žmoną, mūsų klubo narę, dr. Haliną, sūnų, marčią ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

LMK Federacijos New Yorko klubas

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, skausmo prislėgtą žmoną, mielą dr. Haliną, sūnų Vidą su žmona ir kitus artimuosius giliai užjaučiame

Birutė Plioplienė
ir Remigijus

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai dr. Halinai Montvilienei, sūnui Vidui su šeima reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Albina ir Antanas Didžiuliai
Aleksandra ir Bronys Elsbergai
Jonė Elsbergaitė-Gunn

Dėl

JURGIO MONTVILOS

staigios mirties šią skaudžią nelaimę giliai kartu išgyvename ir prieteliškai užjaučiame žmoną Haliną, sūnų, marčią, anūkus ir visus artimuosius

DAILININKAI IRENA IR VYTAUTAS

J O N Y N A I

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

taip netikėtai mirus, jo skausmo prislėgtą žmoną — dr. Haliną, sūnų Vidą su šeima ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir Jūsų skausmingu liūdesiu dalinamės

Bronė ir Bronius Oniūnai

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, jo žmonai Halinai ir sūnui Vidui su šeima reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdimė.

Adomoniai ir
Kriščiūnai

Mielam Prieteliui

A.A. JURGIUI MONTVILAI

netikėtai mirus, nuliūdime palikusią žmoną Haliną, sūnų Vidmantą su šeima giliai užjaučiame ir kartu liūdimė.

Irena ir Bronius Galiniai
Kristina ir Algirdas Adomoniai
Danutė Baltienė ir sūnūs

A.A.
JURGIUI MONTVILAI

mirus, jo žmonai dr. Halinai ir sūnui Vidui su šeima giliausią užuojautą reiškia

J. Narūnė-Pakštienė
Danutė, Karolis ir Rūta Vertelkai

Tauriam Lietuvos kariui kapitonui

A.A.
MARTYNUI JOKUBAIČIUI

iškeliavus amžinybėn, giliam liūdesy likusią žmoną Jadvygą, sūnus Kęstutį su šeima, Algirdą ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi

Dr. Katriutė Giniotienė
Irena ir Teofilis Žilinskai
Apolonija ir Stasys Pažeros
Albina ir Pilypas Pilipavičiai
Bronė ir Bronius Oniūnai

Juno Beach,
Florida

A.A.
VYTAUTUI KLIMUI

po sunkios ligos mirus, liūdesio valandoje giliai užjaučiame jo tėvą M. Klimą ir seserį Reginą Šlepetienę su šeima.

Grazina ir Mamertas Erciai
Birutė ir Antanas Bagdžiūnai

A.A.
HENRIKUI RAUBAI

Šiauliuose mirus, reiškiau nuoširdžią užuojautą Jonui Raubai.

Liuda Bandžiukienė ir šeima

Lietuvoje mirus

A.A. HENRIKUI RAUBAI,

jo broliui Jonui ir šeimai gilią užuojautą reiškia

Antanas Mičiulis

Ilgamečio Lietuvių Atletų Klubo darbuotojo, buvusio pirmininko ir dabar valdybos nario Jono Raubos broliui

A.A. HENRIKUI RAUBAI

Lietuvoje mirus, LA Klubas ir klubo vedamo bingo darbuotojai Jonui ir jo šeimai reiškia gilią užuojautą. Mielam ir neužmirštamam bičiuliui

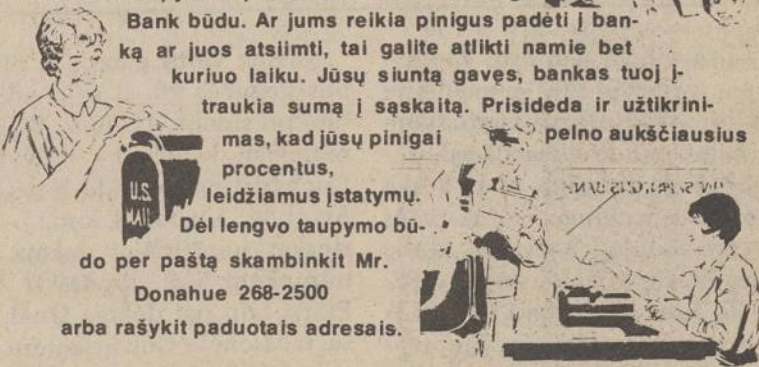
BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

MAIN OFFICE
40 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
REPOSSET CIRCLE OFFICE
740 Galtway Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. Tues. Wed. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston
Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

"Amber Holidays"

1979 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

VIENOS SAVAITĖS: Maskva/Vilnius/

balandžio 25	— \$795.00	liepos 12 ir rugpjūčio 2	— \$865.00
gegužės 2	— \$829.00	rugsėjo 19 ir rugsėjo 26	— \$829.00
gegužės 16	— \$839.00	spalio 10	— \$829.00

DVIEJŲ SAVAITIŲ

birželio 20 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

rugpjūčio 2 — Maskva 1, Vilnius 5 ir 6 dienos Vakarų Europoje: Viena, Miunchenas, Koelnas, Briuselis — \$1399.00

rugpjūčio 8 — Leningradas 2, Vilnius 5, Riga 2, Maskva 2, Helsinkis 2 — \$1189.00

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šios grupių galima įjungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSCIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Istaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDZIŪNAS.
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

PADĖKA

Š m. balandžio 14 rytą mirė buvęs Lietuvos kariuomenės karininkas ir ilgametis Kario administratorius

A.A. LEONAS BILERIS,

mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis. Iš Apreiškimo parapijos bažnyčios vėlonis buvo palydėtas balandžio 17 į Cypress Hills kapines Brooklyne.

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Dėkojame už rožinio maldas šermeninėje ir už gedulingas pamaldas bažnyčioje, kartu ir už tartą paguodos žodį kleb. kun. J. Pakalniškiui ir jam asistavusiems — kun. A. Račkauskui, Tėv. P. Giedgaudui, OFM, ir kun. S. Rallai.

Dėkojame kalbėjusiems šermeninėje atsisveikinant su vėloniu: dr. E. Noakui — New Yorko ramovėnų vardu, Edmundui Vaitkui — karo mokyklos laidos draugų vardu, K. Bačkauskui — LB apylinkės vardu, kpt. J. Kiaunei — kūrėjų savanorių vardu, V. Butkiui — šaulių vardu, Z. Raulinaičiui — Kario vardu.

Dėkojame LKVS Ramovės New Yorko skyriui už tautinę vėliavą, dengusią karstą.

Dėkojame stovėjusiems garbės sargyboje prie karsto ramovėnams V. Savukynui ir J. Sližiui.

Dėkojame visiems užprašiusiems šv. mišias už vėlonio sielą, puošusiems jo karstą gėlėmis ir aukojusiems jo prisiminimui lietuviškiems tikslams.

Dėkojame visiems, dalyvavusiems jo laidotuvėse ir pareiškusiems mums užuojautą žodžiu, raštu ir spaudoje mūsų gilaus skausmo valandoje.

Dėkojame V. Steponiui už paruoštus gražius pletus. Taip pat esame dėkingi laidotuvių direktorei Marytei Šalinskienei už tokį draugišką ir šiltą patarnavimą.

Visiems mūsų nuoširdus lietuviškas ačiū.

Giliai nuliūdusi žmona ONA,
sūnūs KESTUTIS IR VLADAS
ir marčios ASTRA ir IRENA su šeimomis

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Šį savaitgalį Kultūros Židinyje: gegužės 20, sekmadienį, Kultūros Židinio pavasario šventė-gegužinė. Pradžią 12 val.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus gegužės 23, trečiadienį, 7 v.v. pas klubo narę Birutę Mikalauskiene, 102-30 91 Ave., Richmond Hill, N.Y.

Stasys Lozoraitis, Jr., Lietuvos atstovas prie Vatikano, gegužės 6, sekmadienį, atskrido į New Yorką. Gegužės 13 dalyvavo dviejų signatarų — S. Kairio ir P. Klimo minėjime. Iš čia keliauja į Čikagą ir Kitur. Amerikoje išbus apie mėnesį laiko. Gegužės 9 jis lankėsi Liet. Religijinėje Šalpoje. Kultūros Židinyje ir Darbininko redakcijoje, apžiūrėjo ir A. Galdiko galeriją.

Pagerbdami a.a. Leono Bile-rio atminimą ir reikdami užuojautą velionio artimiesiems, Liucija ir Kazys Jankūnai skiria Kultūros Židiniui 20 dol. auką.

Rekolekcijos lietuvių pranciškonų vienuolyne Brooklyne vyko gegužės 14-18. Jom vadovavo kun. prof. Antanas Rubšys, Manhattan kolegijos profesorius, Bronx, N.Y.

Ketvirtadienio popiečių darbuotojų bendras susirinkimas ir vakarienė įvyks birželio 2, šeštadienį, 7:30 val. vak. Kultūros Židinyje.

Lietuvių Kultūros Židinio Fondo specialus narių susirinkimas įvyks birželio 9, šeštadienį, 10 val. ryto. Susirinkime bus svarstoma teisinė sutartis, pagal kurią LK Fondas perims Kultūros Židinio administravimą.

Aušros Vartų parapijos pietūs bus gegužės 20, šį sekmadienį, tuoj po sumos, 12:30 v. Visi parapičiai kviečiami dalyvauti. Eucharistinė valanda buvo per Atvelykį. Klebonas kun. J. Gurinkas nuoširdžiai dėkoja šeiminkėms Mrs. Krauss ir Mrs. Pietz, taip pat dėkoja Onai, Lissai ir Michele Gurinskaitėms, kurios nešioja valgius į stalą.

Jaunimo stovykla, rengiama rytinio pakraščio ateitininkų globėjų židinio, įvyks Neringos stovyklavietėje dvi savaites: rugpiučio 12-25. Priimamas jaunimas nuo 7 iki 19 metų amžiaus. Stovyklos registracijos formos ir informacija gaunama pas Jūrą Viesulienę, 333 Bickley Rd., Alenside, Pa. 19038 (telefonas 215 885-3122), arba Danutę Norvilaitę, 19 Chestnut St., Brooklyn, N.Y. 11208 (telefonas 212 827-2629).

Philadelphijos ateitininkų metinė šventė įvyks gegužės 26-27. Į šią šventę atvyksta prelegentas kun. dr. Kęstutis Trimakas, Ateities žurnalo vyr. redaktorius iš Chicago. Vyresnieji moksleiviai, norį keliauti į šią šventę, registruojasi pas Rasą Razgaitienę, 86-01 115 St., Richmond Hill, N.Y. 11418 (telefonas 212 849-6233).

N.Y. vyrų choras Perkūnas savo metinį koncertą rengia birželio 9 Kultūros Židinyje. Programoje be choro dar dalyvauja solistė Irena Stankūnaitė, pianistė Dalia Sakaitė ir pantomikas Paulius Rajeckas.

VII-to Lituanistikos Instituto SUVAŽIAVIMO

proga gegužės 26, šeštadienį, 8 v.v.

Kultūros Židinyje

rengiamas

BANKETAS

PROGRAMOJE DALYVAUJA:

- pianistė DALIA SAKAITĖ
- dramos aktorius VITALIS ŽUKAUSKAS

Vietas užsisakyti galima pas A. Radzivanienę — 441-9720 ir pas K. Bačauską — 846-5543.

Jėjimo auka — 12.50 dol.

Visi kviečiami dalyvauti, susipažinti su Lituanistikos Instituto nariais, pabendrauti. Bus gera proga apžiūrėti Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktuvinę parodą. Parodą sudarė Bronius Kviklys, Draugo redaktorius, kuris turi sutelkęs didelį privatų archyvą. Paroda jau buvo išstatyta Chicagoje ir Bostone.

BANKETĄ RENGIA
TALKOS KOMITETAS

VILNIAUS UNIVERSITETO

**METŲ
SUKAKTIES
MINĖJIMAS,**

rengiamas VII-to Lituanistikos Instituto suvažiavimo proga, įvyks gegužės 27, sekmadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje.

- Prof. SIMO SUŽIEDĖLIO paskaita "Vilniaus universiteto būdingieji tarpsniai",
- Vilniaus universitetas skaidrėse
- Vilniaus universiteto kūrybinis žodis.

Pradžioje iškilmingame akademijos atidaryme organizacijos dalyvauja su vėliavomis.

Jėjimo auka — 3 dol.

Visi kviečiami į šį svarbų ir reikšmingą seniausios Lietuvos aukštosios mokyklos minėjimą!

Daina Jurkutė, studijuojanti meną Pratt Institute Brooklyn, už pasižymėjimą tapyboje, gavo 500 dol. premiją — Ford Foundation Scholarship Award.

Dr. Stasys Goštautas Lituanistikos Instituto suvažiavime skaitys paskaitą tema "Ispanijos humanistas Petras Roizijus Vilniuje 1551-1571". Jo paskaita bus gegužės 26, šeštadienį, 4 v. popiet Kultūros Židinyje.

Dr. Juozas Jakštas, istorikas, Lituanistikos Instituto suvažiavime skaitys paskaitą — Vilniaus universiteto vaidmuo įtvirtinant katalikybę Lietuvoje. Jo paskaita bus gegužės 27, sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje.

Dr. Vincas Maciūnas Lituanistikos Instituto suvažiavime skaitys paskaitą tema — Senasis Vilniaus universitetas ir studentų žemaičių Tautiška giesmė — Šlovė. Jo paskaita bus gegužės 27, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje.

Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti Lituanistikos Instituto rengiamose paskaitose, kurios bus gegužės 26 ir 27 Kultūros Židinyje. Instituto suvažiavimas skiriamas Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti. Visos paskaitos ir liečia šį garšų universitetą. Taip pat kviečiami visi aplankyti parodą, kurią parengė Draugo redaktorius Bronius Kviklys. Paroda buvo išstatyta Chicagoje, Bostone ir dabar atvežama į New Yorką. Iš čia ji perkeliama į Los Angeles. Visi kviečiami atsilankyti ir į iškilmingą universiteto minėjimą, kuris bus gegužės 27, sekmadienio vakarą. Kviečiami dalyvauti ir bankete gegužės 26, šeštadienį. Ten bus gera proga susipažinti su Instituto nariais. Savo dalyvavimu paremsime šią Instituciją ir drauge pagerbsime Vilniaus universiteto sukaktį.

Lituanistikos Instituto suvažiavimo susipažinimo vakaras bus gegužės 25, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židinyje. Tą vakarą bus atidaryta paroda, skirta Vilniaus universiteto 400 metų sukakčiai paminėti. Parodą parengė Bronius Kviklys. Ji buvo išstatyta Chicagoje ir gegužės 5-6 buvo išstatyta Bostone. Iš New Yorko paroda bus pervežta į Los Angeles, Calif.

Moterų Vienybė birželio 3, sekmadienį, rengia knygos apie Lietuvos pašto ženklus "Postage Stamps of Lithuania" pristatymą. Pristatymas bus Kultūros Židinyje.

Motinos diena prisiminta Maironio lituanistinėje mokykloje gegužės 12, šeštadienį, paskutinės pamokos metu. Programą atliko visi skyriai, tai skaitydami savo rašinėlius, sakydami eilėraščius, pašokdami tautinių šokių. Buvo atsilankę ir nemaža tėvų.

Apreiškimo parapijos šventė — kun. Jono Pakalniškio 40 metų kunigystės sukaktis minima gegužės 27, sekmadienį. Bus 11 val. iškilmingos mišios, po mišių pietūs parapijos salėje. Pietų metų dainuos parapijos choras ir tautiniai šokiai pašoks N.Y. jaunimo ansamblis Tryptinis.

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniams, ir dvasiniams poilsiui. Pavargusias nuo darbo jėgas stiprina didinga Malno gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštais vasaros mėnesiais.

Atostogavimo sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3. Informacijų ir rezervacijų reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

New Jersey tautinių šokių grupė Liepsna, vadovaujama D. Didžbalytės, dalyvauja Kultūros Židinio pavasario šventėje — gegužinėje gegužės 20 Kultūros Židinyje.

Pianistė Dalia Sakaitė dalyvauja VII-to Lituanistikos Instituto suvažiavimo proga rengiamame bankete gegužės 26 Kultūros Židinyje. Bankete prieš vakarienę bus koncertinė dalis, ir pianistė D. Sakaitė paskambins keletą fortepijono kūrinį.

Aktorius Vitalis Žukauskas dalyvauja Lituanistikos Instituto suvažiavimo proga rengiamame bankete gegužės 26 Kultūros Židinyje ir prieš vakarienę atliks humoristinę programą.

Bilietai į lituanistikos instituto banketą galima gauti pas A. Radzivanienę — 441-9720 ir pas K. Bačauską — 846-5543. Galima užsisakyti ir stalus. Banketas bus gegužės 26 Kultūros Židinyje. Pradžią 8 v.v.

Maironio lituanistinės mokyklos tėvų susirinkimas bus birželio 2, šeštadienį, 9:30 v. r. Žemutinėje mokyklos salėje. Visi tėvai prašomi dalyvauti. Yra skubių ir svarbių reikalų aptarti.

Signatarų — S. Kairio ir P. Klimo minėjimas praėjo labai sėkmingai ir sutraukė apie 200 žmonių. Žemutinė salė buvo pilnutėlė. Sveikino Lietuvos gen. konsulas A. Simutis, apie P. Klimą kalbėjo dr. S. Bačkis, Lietuvos atstovas Washington, apie S. Kairį — Jurgis Valaitis. Dramos aktorius Henrikas Kačinskas skaitė ištrauką iš jų raštų, o Mirga Bankaitytė paskambino kanklėmis. Platesnis aprašymas — kitame Darbininko numeryje.

Išnuomojamas butas iš 5 jaukių kambarių pirmame aukšte, gražiam Brooklyno rajone. Pagaudautina suaugę žmonės. Tel. ST 8-5832.

CO-OP. APT. FOR SALE. 3 rms. excellent condition, completely renovated. 15 min. from Mid-Manhattan, 1 block from Yankee Stadium. Low maintenance. Reasonable. Call 212 749-7137 evgs. & wkends.

A. a. Jurgio Montvilos atminimui Kultūros Židiniui aukojo:

Po 50 dol. — Aldona, Tadas Savickai, Monticello, N.Y.; Mara, Vytautas Vygantai.

Po 35 dol. — Janina, Juozas Maurukai, Surfside, Fla.; Stefa, Adolfas Dimai.

30 dol. — R.A. Markevičiai.

Po 25 dol. — Marytė Šalinskienė, Felicija Dubrauskienė, Surfside, Fla.; Bronė, Bronius Oniūnai, Juno Beach, Fla.; Dana, Romas Sakalai, Vero Beach, Fla.; Dalia, Jaunius Gvildžiai, Franklin Village, Mich.; Irena, Stasys Giedrikiai, South Orange, N.J.; Jurgis Zabeļskis; Irena, Jonas Vilgaliai; P.J. Švitrai; Anelė, Vacys Steponiai; Marija, Vytautas Slavinskai, Monticello, N.Y.; Irena, Jurgis Okunis; Gražina, Mykolas Molynai; Elena Legeckienė; Viktorija, Juozas Gruodžiai, Monticello, N.Y.

Po 20 dol. — Vanda, Bruno Sutkai; Milda, Sigitas Liaukai, Huntington, Conn.; F.A. Ignaičiai; Liucija, Kazys Jankūnai, Lodi, N.J.

10 dol. — B. Z. Rimai.

Velionio šeimai ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą, o aukotojams — lietuvišką acitū.

Jei ko elektrau reik,

Pas Ignaitį eik!

Ignaitis ir Co.

Tel. 235-1709

Aleksandra Matulionis, 83 metų, mirė gegužės 10. Buvo pašarvota Kodis šermeninėje, palaidota gegužės 12, šeštadienį, iš V. Atsimainymo parapijos bažnyčios Šv. Jono kapinėse. Nuolūdimė paliko vyrą Antaną, dukrą Eleną, sūnų Antaną su žmona, 3 anūkus ir vieną praanūką, vieną seserį Lietuvoje — Antaniną Jurkoniene, seserėčių Lietuvoje ir čia, Amerikoje.

Išnuomojamas nuo liepos 1 šešių kambarių butas antrame aukšte, 125 St., Richmond Hill, prie pat Jamaica Ave. Du bloškai iki traukinio (BMT) stoties ir autobuso sustojimo vietos. Nuoma labai prieinama. Skambinti 846-0502 arba 846-6230.

Kas norėtų praleisti vasarą Atlanto pajūryje, gerame ore, gražioje aplinkoje? Reikalingas darbininkas prižiūrėti krūmelius ir gėles East Hamptone, L.I. Gali būti viengungis ar su žmona. Gali dirbti visą vasarą ir ten pat gyventi, arba dirbti tik kelias dienas savaitėje ir savaitgaliais grįžti į savo namus. Dėl informacijos skambinti (203) 869-3298.

Knygnešiai nešė knygas slapta į Lietuvą, buvo rusų valdžios persekiojami, tremiami į Sibirą. Mūsų dabar niekas nepersiekia už lietuvišką raštą, tad parsineškime daugiau knygų į savo namus. Pirkime naujus lietuviškus leidinius!

LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS NEW YORKO SKYRIUS

KVIEČIA

NEW YORKO IR NEW JERSEY APYLINKIŲ JAUNIMĄ

dalyvauti

KULTŪROS ŽIDINIO GEGUŽINĖJE ŠĮ SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 20.

IKI PASIMATYMO!

LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIO

PAVASARIO ŠVENTĖ

ĮVYKS SEKMADIENĮ, GEGUŽĖS 20

**12 VAL. JAUNIMO PAMALDOS
PO PAMALDŲ KIEME IR VIDUJ PRASIDĖS LINKSMA
TRADICINĖ GEGUŽINĖ**

Tautinius šokius šoks New Jersey jaunimo grupė LIEPSNA, gros akordeonai ir visi galės linksmintis ir dainuoti.

Kieme veiks alaus ir kepsnių užėiga "Giraitė", o viduj įvairių skanėstų užkandinė ir visų rūšių gėrimų baras.

Jėjimas visiem nemokamas!

Visus kviečiame atsilankyti,

TĖVAI PRANCIŠKONAI IR LIETUVIŲ KULTŪROS FONDO PARENGIMŲ KOMITETAS